

**MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

ŠTÁTNY INŠTITÚT ODBORNÉHO VZDELÁVANIA

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM
pre odborné vzdelávanie a prípravu

Skupina
študijných a učebných odborov

32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN
A VÝROBA OBUVI

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. januára 2013 pod číslom 2013-762/1847:3-925 s účinnosťou od 1. septembra 2013 začínajúc prvým ročníkom.

Názov: **Štátny vzdelávací program pre skupinu učebných a študijných odborov 32 Spracúvanie, kože, kožušín a výroba obuvi**

Vydal: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Riešiteľ: Ing. Irena Jankovičová
Štátny inštitút odborného vzdelávania, Bratislava

Spolupracovali: Ing. Jana Hamarová
Spojená škola organizačná zložka – Stredná priemyselná škola, Partizánske

Ing. Mária Orságová
Spojená škola organizačná zložka – Stredná priemyselná škola, Partizánske

Bc. Jana Polačoková
Spojená škola – Obchodná akadémia pre telesne postihnutú mládež, Košice – Vyšné Opatovce

Mgr. Ján Sečanský
GABOR spol. s. r. o. , Bánovce nad Bebravou

Ing. Vlastimil Butek
Vulkan a.s.,Partizánske

3. revidované vydanie

Účinnosť: 1. september 2013

© Štátny inštitút odborného vzdelávania

Obsah

1	ÚVOD DO ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	7
1.1	Funkcia štátneho vzdelávacieho programu	7
1.2	Štruktúra štátneho vzdelávacieho programu	8
1.3	Záznamy o platnosti a revidovaní štátneho vzdelávacieho programu	8
2	CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	9
3	ZÁKLADNÉ PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	10
3.1	Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách vzdelávania	10
3.2	Formy praktického vyučovania	11
3.3	Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných odborných školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní	11
3.4	Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie	13
3.5	Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	13
4	OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI	14
NIŽŠIE STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE		
5	CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	21
5.1	Popis vzdelávacieho programu	21
5.2	Základné údaje	21
5.3	Zdravotné požiadavky na uchádzača	22
6	PROFIL ABSOLVENTA	22
6.1	Celková charakteristika absolventa	22
6.2	Kľúčové kompetencie	23
6.3	Odborné kompetencie	24
7	RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY	26
7.1	Rámcový učebný plán pre 2- ročné učebné odbory	26
7.2	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné učebné odbory	26
7.3	Rámcový učebný plán pre 2- ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín	29
7.4	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín	29
8	VZDELÁVACIE OBLASTI	32
8.1	Teoretické vzdelávanie	33
8.2	Praktická príprava	33
8.3	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory	34
8.4	Vzdelávacie štandardy špecifické pre jednotlivé učebné odbory	34
	výroba obuvi	34
	výroba koženej galantérie	36
	kožušnícka výroba	37

STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE

9 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	43
9.1 Popis vzdelávacieho programu	43
9.2 Základné údaje	44
9.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača	44
10 PROFIL ABSOLVENTA	44
10.1 Celková charakteristika absolventa	44
10.2 Kľúčové kompetencie	45
10.3 Odborné kompetencie	47
11 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY	49
11.1 Rámcový učebný plán pre 3- ročné učebné odbory:.....	49
11.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3- ročné učebné odbory: ..	50
11.3 Rámcový učebný plán pre 3- ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:.....	52
11.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3- ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:.....	53
12 VZDELÁVACIE OBLASTI	56
12.1 Teoretické vzdelávanie	56
12.2 Praktická príprava	57
12.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory.....	57
12.4 Vzdelávacie štandardy špecifické pre jednotlivé učebné odbory	59
remenár sedlár.....	59
kožušník.....	61
obuvník	63

ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE

13 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	69
13.1 Popis vzdelávacieho programu	69
13.2 Základné údaje	70
13.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača	71
14 PROFIL ABSOLVENTA	72
14.1 Celková charakteristika absolventa	72
14.2 Kľúčové kompetencie	73
14.3 Odborné kompetencie	75
15 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY	78
15.1 Rámcový učebný plán pre 4- ročné študijné odbory:	78
15.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4- ročné študijné odbory:..	79
15.3 Rámcový učebný plán pre 4- ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:	81
15.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4- ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:.....	82
15.5 Rámcový učebný plán pre 4- ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:.....	84
15.6 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4- ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:	85

15.7	Rámcový učebný plán pre 4- ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín:	88
15.8	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4- ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín:	89
15.9	Rámcový učebný plán pre 2- ročné nadstavbové študijné odbory:	92
15.10	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné nadstavbové študijné odbory:	92
15.11	Rámcový učebný plán pre 2- ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:	95
15.12	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:	95
16	VZDELÁVACIE OBLASTI	98
16.1	Teoretické vzdelávanie	98
16.2	Praktická príprava	99
16.3	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory	99
16.4	Vzdelávacie štandardy špecifické pre jednotlivé študijné odbory	101
	výroba obuvi a galantérneho tovaru	101
	operátor kožiarskej výroby	103
	operátor kožušnickej výroby	105
	technik obuvníckej výroby	107
	kožiarstvo	109
 POMATURITNÉ KVALIFIKAČNÉ ŠTÚDIUM ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE		
17	CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	115
17.1	Popis vzdelávacieho programu	115
17.2	Základné údaje	116
17.3	Zdravotné požiadavky na uchádzača	117
18	PROFIL ABSOLVENTA	117
18.1	Celková charakteristika absolventa	117
18.2	Kľúčové kompetencie	118
18.3	Odborné kompetencie	120
19	RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY	123
19.1	Rámcový učebný plán pre 2- ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium	123
19.2	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium:	123
19.3	Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:	125
19.4	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:	
	125	
20	VZDELÁVACIE OBLASTI	127
20.1	Teoretické vzdelávanie	127
20.2	Praktická príprava	128

20.3	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory	128
20.4	Vzdelávacie štandardy špecifické pre jednotlivé študijné odbory.....	130
	výroba obuvi a galantérneho tovaru.....	130
	operátor kožiarskej výroby	132
	operátor kožušnickej výroby	134
	technik obuvníckej výroby.....	136
	kožiarstvo.....	138
21	ORGANIZÁCIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V EXTERNEJ FORME ŠTÚDIA	
	141
21.1	RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY - externá forma štúdia	142
PRÍLOHOVÁ ČASŤ		
Príloha 1	VYMEDZENIE POJMOV V ŠTÁTANOM VZDELÁVACOM PROGRAME	193
Príloha 2	ODPORÚČANÉ POSTUPY NA KONTROLU A HODNOTENIE ŽIAKOV	200
Príloha 3	ODPORÚČANÉ ZÁSADY PRE TVORBU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	203

1 ÚVOD DO ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Odborné vzdelávanie a príprava smeruje k získaniu kľúčových, všeobecných a odborných kompetencií, ku komplexnejším a prakticky zameraným vedomostiam a zručnostiam, ktoré umožnia rozvoj a celkový úspech jednotlivcov na základe vlastnej aktivity, sebauvedomenia a spolupráce nielen v známych situáciách, javoch a problémoch, ale aj v nových podmienkach ich riešenia a aplikácie.

1.1 Funkcia štátneho vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program (ďalej len „ŠVP“) pre odborné vzdelávanie a prípravu (ďalej len „OVP“) vymedzuje požiadavky štátu o zameraní, obsahu a výsledkoch OVP pre danú skupinu študijných alebo učebných odborov.

ŠVP je

- a) štátom vydaný kurikulárny dokument, ktorý vymedzuje povinný obsah výchovy a vzdelávania a záväzné požiadavky na vzdelávanie na danom stupni vzdelania pre skupiny študijných a učebných odborov – vzdelávacie výstupy, ktoré musí žiak po ukončení štúdia dosiahnuť a preukázať,
- b) záväzný dokument, ktorý sú školy povinné rešpektovať a rozpracovať do svojich školských vzdelávacích programov,
- c) otvorený kurikulárny dokument, ktorý sa bude podľa potrieb a požiadaviek inovovať.

ŠVP je postavený na týchto **princípoch**:

- a) znížený dôraz na obsah vzdelávania, zvýšenie dôrazu na požadované kompetencie a výsledky vzdelávania,
- b) podpora autonómie a zodpovednosti škôl, pluralitného vzdelávacieho prostredia a vytvorenia konkurenčného prostredia medzi školami,
- c) rozvoj individuality každého jednotlivca,
- d) dôraz na požadované kľúčové kompetencie pre výkon povolania,
- e) akcent na cieľovú kvalitu osobnosti žiaka ako potenciálneho zamestnanca,
- f) podpora zvýšenia kvality a efektivity vzdelávania vo vzťahu k rešpektovaniu vzdelávacích potrieb, študijných predpokladov, reálnych vzdelávacích podmienok, špecifických potrieb trhu práce v regiónoch škôl, dosiahnutých výsledkov práce školy, umožnenie rýchlych a potrebných inovácií, zlepšenie pedagogického a sociálneho prostredia,
- g) posilnenie odbornej a pedagogickej zodpovednosti a autonómie učiteľov,
- h) záväzný podklad pre tvorbu školských vzdelávacích programov.

Cieľom ŠVP je:

- a) pripraviť žiakov na úspešný a zmysluplný osobný, občiansky a pracovný život,
- b) usilovať o lepšie uplatnenie absolventov škôl na trhu práce,
- c) pripraviť absolventov na ďalšie vzdelávanie.

ŠVP pre odborné vzdelávanie vydáva Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky po prerokovaní so zamestnávateľmi, zriaďovateľmi škôl a ich profesijnými a záujmovými združeniami s celoslovenskou pôsobnosťou a s ministerstvami v rozsahu ich odvetvovej pôsobnosti.

1.2 Štruktúra štátneho vzdelávacieho programu

ŠVP v súlade so školským zákonom stanovuje:

- a) názov vzdelávacieho programu,
- b) ciele výchovy a vzdelávania v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- c) profil absolventa vo vzťahu k požiadavkám zamestnávateľov – kvalifikačné požiadavky, t. j. vzdelávacie výstupy,
- d) vzdelávacie oblasti,
- e) vzdelávacie štandardy,
- f) charakteristiku odboru vzdelávania, jeho dĺžku, formu výchovy a vzdelávania, vyučovací jazyk, stupeň vzdelania pre danú skupinu študijných alebo učebných odborov, ktorý sa dosiahne absolvovaním vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti,
- g) podmienky prijímania uchádzača na štúdium,
- h) formy praktického vyučovania,
- i) rámcové učebné plány,
- j) pedagogicko-organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách výchovy a vzdelávania,
- k) spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní,
- l) povinné personálne zabezpečenie,
- m) povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie výučby,
- n) podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní,
- o) osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- p) zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov.

1.3 Záznamy o platnosti a revidovaní štátneho vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program nižšieho stredného odborného vzdelania

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.

Štátny vzdelávací program stredného odborného vzdelania

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.

Štátny vzdelávací program úplného stredného odborného vzdelania vrátane nadstavbového štúdia

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.

Štátny vzdelávací program úplného stredného odborného vzdelania pre pomaturitné štúdium

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.

2 CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi v súlade so školským zákonom:

- získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- ovládať aspoň jeden cudzí jazyk a vedieť ho používať s výnimkou pre nižšie stredné odborné vzdelanie,
- naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,

- e) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- f) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- g) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami náboženskej tolerancie,
- h) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- i) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- j) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

3 ZÁKLADNÉ PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Pre vzdelávanie v súlade s týmto ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú základné požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov, normatívo materiálo-technického a priestorového zabezpečenia škôl vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v danom odbore vzdelávania. Iba ucelený, vzájomne sa podmieňujúci komplex požiadaviek umožní vytvoriť optimálne vzdelávacie prostredie.

3.1 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách vzdelávania

Organizácia výchovy a vzdelávania v jednotlivých formách vzdelávania v teoretickom a praktickom vyučovaní sa uskutočňuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre realizáciu ŠVP platí školský zákon a príslušné vykonávacie predpisy.

Výchova a vzdelávanie sa v školách organizuje dennou formou štúdia alebo externou formou štúdia.

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov v stredných odborných školách sú exkurzie a kurzy, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu; súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov v stredných odborných školách môže byť aj školský výlet.

Vzhľadom na požadované vedomosti a zručnosti absolventov efektívne využívať možnosti výpočtovej techniky, môže škola realizovať pre žiakov v študijných odboroch poskytujúcich úplné stredné odborné vzdelanie vzdelávacie aktivity zamerané na získanie niektorého medzinárodne uznávaného certifikátu potvrdzujúceho úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností v oblasti počítačovej gramotnosti. Vzdelávacie aktivity je možné organizovať vo výchovno-vzdelávacích zariadeniach alebo v inom vzdelávacom zariadení, ktoré určí škola.

3.2 Formy praktického vyučovania

Praktické vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v stredných odborných školách.

Formami praktického vyučovania pre skupinu odborov 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi sú pre:

- nižšie stredné odborné vzdelanie odborný výcvik a praktické cvičenia,
- stredné odborné vzdelanie odborný výcvik a praktické cvičenia,
- úplné stredné odborné vzdelanie odborná prax a praktické cvičenia,
- úplné stredné odborné vzdelanie - súvislé štúdium s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania - odborný výcvik a praktické cvičenie,
- úplné stredné odborné vzdelanie pre absolventov trojročných učebných odborov - odborná prax a praktické cvičenie,
- úplné stredné odborné vzdelanie – pomaturitné kvalifikačné štúdium – odborná prax a praktické cvičenia.

3.3 Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných odborných školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu, ktorý vychádza z tohto štátneho vzdelávacieho programu, môže žiak získať:

- 1) nižšie stredné odborné vzdelanie, ak úspešne ukončil posledný ročník dvojročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole, ktorý sa ukončuje záverečnou skúškou. Cieľom záverečnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného vzdelávacími štandardmi tohto štátneho vzdelávacieho programu. Záverečná skúška sa člení na písomnú, praktickú a ústnu časť. Záverečná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi pred skúšobnou komisiou. Klasifikácia žiaka na záverečnej skúške je vyjadrená stupňom prospechu a celkové hodnotenie vychádza z klasifikácie jej písomnej, praktickej a ústnej časti. Záverečnú skúšku môže žiak vykonať do troch rokov odo dňa, keď úspešne skončil posledný ročník strednej odbornej školy. Dokladom o získanom vzdelaní a zároveň o získanej kvalifikácii je vysvedčenie o záverečnej skúške,
- 2) stredné odborné vzdelanie, ak úspešne ukončil posledný ročník najmenej trojročného a najviac štvorročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole. Odborné vzdelávanie a príprava sa ukončuje *záverečnou skúškou*. Cieľom záverečnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného vzdelávacími štandardmi tohto štátneho vzdelávacieho programu. Záverečná skúška sa člení na písomnú, praktickú a ústnu časť. Záverečná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Záverečná skúška sa koná pred skúšobnou komisiou. Klasifikácia žiaka na záverečnej skúške je vyjadrená stupňom prospechu a celkové hodnotenie vychádza z klasifikácie jej jednotlivých častí. Záverečnú skúšku môže žiak vykonať do troch rokov odo dňa, keď úspešne skončil posledný ročník strednej odbornej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie o záverečnej skúške s doložkou a dokladom o získanej kvalifikácii je výučný list.

- 3) úplné stredné odborné vzdelanie, ak úspešne ukončil posledný ročník najmenej štvorročného a najviac päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole. Odborné vzdelávanie a príprava sa ukončuje maturitnou skúškou. Cieľom maturitnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného katalógom cieľových požiadaviek, ktoré sú zároveň vzdelávacími štandardmi tohto štátneho vzdelávacieho programu. Maturitná skúška sa skladá z internej a externej časti. Externá časť maturitnej skúšky sa koná cez písomný test. Interná časť maturitnej skúšky sa koná formou písomnou, ústnou, praktickou, predvedením komplexnej úlohy, obhajoby komplexnej odbornej práce alebo projektu, popr. úspešnej súťažnej práce, realizácie a obhajoby experimentu alebo kombináciou rôznych foriem. Odborná zložky maturitnej skúšky sa člení na teoretickú a praktickú časť. V nadstavbovom štúdiu sa zohľadňuje nadväznosť na príslušný učebný odbor. Maturitná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Maturitná skúška sa koná pred predmetovou maturitnou komisiou.

Úplné stredné odborné vzdelanie získavajú žiaci úspešným ukončením posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole v nadväzujúcej forme pomaturitného štúdia. Zdokonaľovacie alebo inovačné pomaturitné štúdium, v ktorom si žiaci zdokonaľujú alebo inovujú vedomosti, zručnosti a kompetencie v už absolvovanom študijnom odbore, sa ukončuje záverečnou pomaturitnou skúškou. Záverečná pomaturitná skúška je odborná skúška, v ktorej sa overuje úroveň zdokonalenia alebo inovácie odborných vedomostí a zručností žiaka získaných pomaturitným zdokonaľovacím alebo inovačným štúdiom. Záverečná pomaturitná skúška sa skladá z teoretickej časti odbornej zložky a praktickej časti odbornej zložky. Záverečná pomaturitná skúška sa koná pred skúšobnou komisiou v riadnom alebo v mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, termín určuje riaditeľ školy.

Kvalifikačné pomaturitné štúdium, v ktorom žiaci získavajú odbornú kvalifikáciu v inom odbore vzdelávania, než v ktorom vykonali maturitnú skúšku, sa ukončuje odbornou zložkou maturitnej skúšky, ktorá nebola súčasťou predtým vykonanej maturitnej skúšky.

Klasifikácia žiaka na maturitnej skúške alebo záverečnej pomaturitnej skúške je vyjadrená stupňom prospechu alebo percentom úspešnosti. Žiak úspešne zložil maturitnú skúšku, ak úspešne zložil maturitnú skúšku zo všetkých predmetov maturitnej skúšky. Celkové hodnotenie maturitnej skúšky alebo záverečnej pomaturitnej skúšky vychádza z klasifikácie jej písomnej, praktickej a ústnej časti. Dokladom o získanom vzdelaní a zároveň o získanej kvalifikácii je vysvedčenie o maturitnej skúške, v zdokonaľovacom alebo inovačnom štúdiu vysvedčenie o záverečnej pomaturitnej skúške.

V študijných odboroch, v ktorých žiaci absolvujú najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax, je dokladom o získanej kvalifikácii výučný list.

3.4 Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie

V ŠVP sú vo všeobecnej rovine vymedzené základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu a je úlohou školy, aby tieto podmienky nielen akceptovala, ale ich podrobnejšie konkretizovala vo vlastnom Školskom vzdelávacom programe (ďalej len „ŠkVP“) podľa potrieb a požiadaviek konkrétneho učebného/študijného odboru, aktuálnych cieľov a reálnych možností.

Všeobecné požiadavky a podmienky, podľa ktorých sa bude poskytovať tento vzdelávací program, sú nasledovné:

Základné priestorové podmienky

a) Zabezpečenie prevádzky školy

1. Školský manažment:
kancelária riaditeľa školy, kancelárie pre zástupcov riaditeľa školy
kancelária pre ekonomický úsek
príručný sklad s odkladacím priestorom
sociálne zariadenie
zasadačka
2. Pedagogickí zamestnanci školy:
zborovňa pre rokovania pedagogickej rady, kabinety pre učiteľov
3. Nepedagogickí zamestnanci školy:
kancelárie pre sekretariát, ekonómov a správcu, príručný sklad s odkladacím priestorom, archív
4. Hygienické priestory, sociálne zariadenia, šatne
5. Priestory učebných pomôcok a didaktickej techniky
6. Knižnica

b) Exteriéry

1. Školský dvor
2. Školské ihrisko

c) Interiéry

1. Školská budova
2. Školská jedáleň alebo výdajná školská jedáleň

Vyučovacie interiéry

1. Klasické triedy – učebne pre teoretické vyučovanie
2. Odborné triedy – učebne pre vyučovanie odborných predmetov
3. Telocvičňa
4. Školské dielne
5. Skladové priestory

3.5 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a ochrana pred požiarom je neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania. V priestoroch určených na vyučovanie žiakov je potrebné utvoriť podľa všeobecne záväzných právnych predpisov podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a hygieny práce. Je nevyhnutné preukázateľne poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať.

V priestoroch určených na praktické vyučovanie je potrebné podľa platných technických predpisov vytvoriť podmienky na bezpečnú prácu, dôkladne a jasne oboznámiť žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými predpismi, s technickými predpismi a technickými normami, s predpísanými technologickými postupmi, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov a dodržiavanie týchto predpisov kontrolovať a vyžadovať.

Ak práca vyžaduje priamy dozor, musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť všetky pracovné miesta žiakov tak, aby mohla pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

4 OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

a) Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – 2-ročné učebné odbory

32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN A VÝROBA OBUVI

- výroba obuvi
- výroba koženej galantérie
- kožušnícka výroba

Absolventi skupiny učebných odborov 32 Spracúvanie kože, plastov, gummy a výroba obuvi sa uplatňujú v základných robotníckych profesiách, vykonávajú jednoduché činnosti v oblasti priemyselného spracúvania kože, plastov a gummy, výroby obuvi a výroby galantérie vo veľkovýrobných podmienkach, ale aj v stredných a malých podnikoch. Ovládajú príslušné pracovné postupy, jednoduchú obsluhu a nastavovanie strojov a základné práce pri ručnom obrábaní kože, plastov, gummy a výrobe obuvi.

Výroba obuvi a koženej galantérie prebieha vo výrobných prevádzkach a dielňach, na niektorých pracoviskách je potrebné rátať s výskytom hlučnosti, prašnosti a stykom s chemickými látkami (lepidlá). Kožušnícka výroba sa uskutočňuje vo výrobných prevádzkach a dielňach, niekedy i priamo u zákazníka.

Treba počítať s určitou hlučnosťou pri práci, používané materiály (koža, kožušiny) môžu byť pre niektorých ľudí zdrojom alergických reakcií. Prekážajú závažné poruchy sluchu, závažné poruchy zraku, Raynaudov syndróm, srdcovo-cievne ochorenia, poruchy horných končatín znemožňujúce jemnú motoriku a koordináciu pohybov, alergie na chemické látky pracovného prostredia, záchvatové ochorenia, závažné duševné poruchy, ťažké poruchy správania.

Zdravotný stav uchádzačov o štúdium a vhodnosť štúdia posudzuje všeobecný lekár pre deti a dorast.

Telesné postihnutie	<p>Väčšina odborov v skupine 32 vyžaduje dobrý zdravotný stav horných končatín a zraku (manuálna práca, pracuje sa zväčša posediačky). V prípade, že sa bude absolvent uchádzať o prácu vo výrobných prevádzkach, zvyšujú sa nároky na jeho zdravotný stav dolných končatín a sluchu, neprípustné sú záchvatové stavy (zvýšené riziko pri práci so strojmi).</p> <p>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</p>
Zrakové postihnutie	<p>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</p>
Sluchové postihnutie	<p>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</p>
Špecifické poruchy učenia	<p>Záleží od individuálneho prípadu, nakoľko sú špecifické vývojové poruchy učenia kompenzované. Dôležité je posúdiť stupeň narušenia schopnosti žiaka pochopiť a aplikovať poznatky profilových predmetov do praxe. Vzhľadom na manuálny charakter povolání vykonávaných po absolvovaní odboru učebné odbory 32 nie sú vhodné pre uchádzačov s vážnou vývojovou poruchou pohyblivosti rúk (dyspraxia). Výkon manuálnych prác je vo všeobecnosti vhodný pre osoby s dyslexiou, dysgrafiou a dyskalkúliou.</p> <p>Vhodnosť učebných odborov pre žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia treba konzultovať so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie.</p>
Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)	<p>Žiakov zo SZP je vhodné integrovať do SŠ, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon povolání nadväzujúcich na príslušné učebné odbory. Integrácia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu, osvojenie pracovných návykov, rozvoj profesijných záujmov.</p> <p>V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR možno získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.</p>

b) Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – 3-ročné učebné odbory

32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN A VÝROBA OBUVI	
<ul style="list-style-type: none"> • remenár, sedlár • kožušník • obuvník 	
<p><i>Kožušník pracuje v kožušníckych dielňach a prevádzkach, niekedy i priamo u zákazníka. Treba počítať s určitou hlučnosťou, používané materiály - kožušiny - môžu byť pre niektorých ľudí zdrojom alergických reakcií.</i></p> <p><i>Povolanie obuvníka a remenára sedlára sa vykonáva v dielňach a prevádzkach, na niektorých pracoviskách je potrebné rátať s výskytom hlučnosti, prašnosti a stykom s chemickými látkami (lepidlá).</i></p> <p>Zdravotný stav uchádzačov o štúdium v uvedených odboroch a vhodnosť štúdia v odbore posudzuje lekár.</p>	
Telesné postihnutie	<p>Väčšina odborov v skupine 32 vyžaduje dobrý zdravotný stav horných končatín a zraku (manuálna práca, posediačky). V prípade, že sa bude absolvent uchádzať o prácu vo výrobných prevádzkach, zvyšujú sa nároky na jeho zdravotný stav dolných končatín a sluchu, neprípustné sú záchvatové stavy (zvýšené riziko pri práci so strojmi).</p> <p>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</p>
Mentálne postihnutie	<p>Učebné odbory 32 nie sú vhodné pre uchádzačov s mentálnym postihnutím.</p>
Zrakové postihnutie	<p>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</p>
Sluchové postihnutie	<p>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</p>
Špecifické poruchy učenia	<p>Záleží od individuálneho prípadu, nakoľko sú špecifické vývojové poruchy učenia kompenzované. Dôležité je posúdiť stupeň narušenia schopnosti žiaka pochopiť a aplikovať poznatky profilových predmetov.</p> <p>Vhodnosť učebných odborov pre žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia treba konzultovať so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie.</p>
Žiaci zo sociálne	<p>Žiakov zo SZP je vhodné integrovať do SŠ, pokiaľ sú</p>

znevýhodneného prostredia	<p><i>fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon povolání nadväzujúcich na príslušné učebné odbory. Integrácia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu, rozvoj profesijných záujmov.</i></p> <p><i>V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR možno získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.</i></p>
----------------------------------	--

c) Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – 4-ročné študijné odbory a nadstavbové štúdium

32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN A VÝROBA OBUVI

- výroba obuvi a galantérneho tovaru
- operátor kožiarskej výroby
- operátor kožušnickej výroby
- technik obuvníckej výroby
- kožiarstvo

Absolventi študijných odborov 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi sú kvalifikovaní pracovníci na úrovni stredných technicko-hospodárskych pracovníkov a pôsobia v praxi často na úsekoch technického riadenia výroby. Uplatňujú sa v oblasti kožiarskej, kožušnickej, obuvníckej a galantérnej výroby priemyselného i remeselného charakteru. Môžu aj súkromne podnikáť. - Práce sú náročné na manuálnu zručnosť, aj keď sa obuv a galantérny tovar vyrába prevažne strojovo (obsluha strojov, ich nastavovanie, bežná údržba ako súčasť pracovnej náplne). Absolventi odboru musia vedieť spracovať a využívať pri práci technickú a technologickú dokumentáciu výrobku (výkresy, schémy, návody, výpočtové listy ai.).

Výroba obuvi a koženej galantérie prebieha vo výrobných prevádzkach a dielňach, na niektorých pracoviskách je potrebné rátať s výskytom hlučnosti, prašnosti a stykom s chemickými látkami (lepidlá). Kožušnicia výroba sa uskutočňuje vo výrobných prevádzkach a dielňach, niekedy i priamo u zákazníka. Treba počítať s určitou hlučnosťou, používané materiály – koža, kožušiny - môžu byť pre niektorých ľudí zdrojom alergických reakcií.

Zdravotný stav uchádzačov o štúdium a vhodnosť štúdia posudzuje všeobecný lekár pre deti a dorast.

Telesné postihnutie	<p><i>Väčšina odborov v skupine 32 vyžaduje dobrý zdravotný stav horných končatín a zraku (manuálna práca, pracuje sa zväčša posediačky). Vo výrobných prevádzkach sa zvyšujú nároky na jeho zdravotný stav pracovníkov, funkčnosť dolných končatín a sluchu, neprípustné sú záchvatové stavy (zvýšené riziko pri práci so strojmi).</i></p> <p><i>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</i></p>
Mentálne postihnutie	<p><i>Skupina študijných odborov 32 nie je vhodná pre žiakov s mentálnym postihnutím. .</i></p>
Zrakové postihnutie	<p><i>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu</i></p>

	<i>a stupňa postihnutia a narušenia.</i>
Sluchové postihnutie	<i>Vhodnosť vzdelávania v odbore posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.</i>
Špecifické poruchy učenia	<p><i>Záleží od individuálneho prípadu, od typu poruchy a úrovne jej kompenzácie. Vzhľadom na vysoké nároky študijných odborov 32 na študijné predpoklady žiaka (spracovanie a čítanie technickej a technologickej dokumentácie, matematická zručnosť, technická predstavivosť), treba dôkladne zvážiť ich vhodnosť pre žiakov s dyslexiou, dysgrafiou a dyskalkúliou.</i></p> <p><i>Vhodnosť študijných odborov pre žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia treba konzultovať so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie.</i></p>
Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)	<p><i>Žiakov zo SZP je vhodné integrovať do SŠ, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon povolání nadväzujúcich na príslušné študijné odbory. Integrácia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu, osvojenie pracovných návykov, rozvoj profesijných záujmov.</i></p> <p><i>V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR možno získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.</i></p>
Mimoriadne nadaní žiaci	<i>Je spoločensky prospešné, ak sa o tieto študijné odbory uchádzajú technicky nadaní žiaci so záujmom o prácu v kožiarskej a obuvníckej výrobe. Výučba sa u nich môže organizovať formou individuálnych študijných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie (možnosť absolvovania odboru v skrátenom čase, príprava na ďalšie vzdelávanie v nadväznom študijnom odbore, prípadne príprava na podnikanie v relevantnej oblasti).</i>

**Skupina
učebných odborov**

**32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN
A VÝROBA OBUVI**

**STUPEŇ VZDELANIA:
NIŽŠIE STREDNÉ
ODBORNÉ VZDELANIE**

5 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

5.1 Popis vzdelávacieho programu

Cieľom vzdelávacieho programu na tomto stupni vzdelania je vyučenie v odboroch výroba obuvi, výroba koženej galantérie a kožušnícka výroba.

Vzdelávací program na tomto stupni vzdelania poskytuje prípravu budúcej pracovnej sily, schopnej vykonávať jednoduché práce a činnosti v oblasti kožiarskej, kožušníckej a obuvníckej výroby.

Výsledkom odbornej prípravy sú základné teoretické poznatky súvisiace s ich praktickou aplikáciou učiva z technológie jednoduchých čiastkových odborných činností, vykonávaných prostredníctvom jednocelových strojov, nástrojov a pracovných pomôcok v činnostiach kožiarskej, kožušníckej a obuvníckej výroby. Odborný výcvik zameraný na osvojenie základných odborných zručností a ich ďalšie rozvíjanie a upevňovanie je vykonávaný pod vedením a kontrolou majstrov odbornej výchovy. Príprava je zameraná na zvládnutie práce s najpoužívanejšími druhmi základných, pomocných, doplnkových materiálov z hľadiska ich vlastností a spôsobov ich hospodárneho používania v kožiarskej, kožušníckej a obuvníckej výrobe v nadväznosti na ochranu životného prostredia.

Odbornú prípravu rozširujú odborné exkurzie a možnosti realizácie odborného výcviku aj na špecializovaných pracoviskách.

Vzdelávací program predstavuje novú koncepciu vzdelávania, obsahu, metód a foriem, stratégie a metód hodnotenia. Absolventi sú pripravovaní tak, aby sa u nich vytvorili predpoklady pre všestranný rozvoj osobnosti, aby sa rozvíjali vlastnosti potrebné pre uplatnenie v demokratickej spoločnosti. Získavajú všeobecné i odborné vzdelanie. Základným cieľom vzdelávacieho programu je pripraviť absolventa ako všestranne rozvinutú osobnosť.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením platia všetky ustanovenia uvedené v tomto ŠVP. Špecifika výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienka prijímania na štúdium, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

5.2 Základné údaje

nižšie stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Nižšie stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín

Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Do 1. ročníka vzdelávacieho programu nižšieho stredného odborného vzdelávania môže byť prijatý uchádzač, ktorý neukončil vzdelávací program základnej školy v poslednom ročníku alebo posledný ročník neukončil úspešne
Spôsob ukončenia štúdia:	Záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Odborná príprava pre výkon jednoduchých a pomocných kvalifikovaných prác v kožiarskej, kožušnickej a obuvníckej výrobe.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Po úspešnom získaní nižšieho stredného vzdelania môže byť žiak prijatý na štúdium odboru vzdelávania, ktorého úspešným absolvovaním získa stredné odborné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie.

5.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do učebného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

6 PROFIL ABSOLVENTA

6.1 Celková charakteristika absolventa

Absolvent učebných odborov skupiny 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi je po úspešnom ukončení štúdia spôsobilý vykonávať v robotníckych profesiách jednoduché činnosti v oblasti priemyselného spracúvania kože, kožušín, výroby obuvi a výroby galantérie vo veľkovýrobných podmienkach, ale aj v stredných a malých podnikoch. Je pripravený plniť pracovné úlohy pri výrobe a opravách obuvi, kožiarskych, kožušnickej a galantérnych výrobkov.

Výkon jednoduchých manuálnych činností realizuje s použitím strojov, náradia a pracovných pomôcok pri dodržiavaní zodpovedajúcich technologických postupov. Pri práci využíva elementárne znalosti z oblasti materiálov a vie pracovať s ohľadom na ich vlastnosti a na ochranu životného prostredia. Pracovné úlohy zabezpečuje so súčasným hospodárnym využívaním materiálov a energií pri dodržiavaní hygieny, bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom.

Absolvent sa môžu uplatniť v pozíciách montážneho pracovníka vo výrobe a v spracúvaní usní, kožušín, galantérie a výrobe a opravách obuvi. Jeho činnosť spočíva vo výkone jednoduchých operácií rozmiestňovania, umiestňovania a pripevňovania jednotlivých komponentov do celku s použitím ručného náradia alebo strojného zariadenia.

Spôsobilosti v oblasti osobnostného rozvoja charakterizujú absolventa ako človeka s vedomím vlastnej identity, adekvátnym sebedevomím a primerane rozvinutými komunikatívnymi a sociálno-interakčnými schopnosťami, v oblasti práce, sociálneho a osobného života ako iniciatívneho a zodpovedného, schopného kooperovať s inými ľuďmi, prispôsobovať sa meniacim sa spoločenským a pracovným podmienkam a dostatočne motivovaného na celoživotné vzdelávanie v zmysle osvojovania si nových vedomostí a aktívneho vyhľadávania nových možností seberealizácie. Na to je absolvent vybavený adekvátnymi poznatkami, vedomosťami, zručnosťami. Štúdium odborov špeciálne prispôbolených potrebám žiakov pochádzajúcim zo sociálne a jazykovo špecifického prípadne inak znevýhodneného prostredia, im umožňuje získať odborné, vedomostné a osobnostné spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné na to, aby sa stali adaptabilnou a integrovanou súčasťou spoločnosti.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami:

6.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas svojho celého života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený štátny, materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvoriť.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa v štátnom, materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť ľahšie matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať jednoduché informácie,
- pracovať s elektronickou poštou.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať a pozorne počúvať druhých,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom.

6.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- vymedziť základnú odbornú terminológiu svojho odboru,
- pomenovať bežné druhy surovín, materiálov a chybný materiál podľa príslušného odboru a produktov výroby,
- popísať stroje a ich základné funkcie, náradie a pracovné pomôcky,
- vymedziť základné pracovné postupy pri výkone jednoduchých pracovných činností,
- pomenovať základné výrobky svojho odboru,
- vymedziť zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, protipožiarne predpisy, predpisy hygieny,
- pomenovať možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s príslušnou pracovnou činnosťou,
- opísať možnosti svojho osobnostného rozvoja a možnosti uplatnenia na trhu práce,
- vymedziť základné pravidlá plánovania a hospodárenia s peniazmi,
- popísať podstatu podnikateľskej činnosti,
- vysvetliť postup pri reklamácií chybného tovaru,
- vysvetliť na príklade postup pri zakladaní remeselnej živnosti.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- používať základnú odbornú terminológiu,
- pripraviť pracovisko,
- pracovať v súlade so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany životného prostredia,
- zvoliť správne pracovné postupy pri vykonávaní jednoduchých pracovných operácií,
- čítať technickú a technologickú dokumentáciu,
- vykonávať jednoduché odborné práce podľa predpísaných technologických postupov,
- používať zodpovedajúce materiály s ohľadom na ich vlastnosti,
- pripraviť ručné náradie, potrebné pomôcky a materiály,
- vykonať jednoduché nastavenie strojov a ich obsluhu, údržbu a bežné ošetrovanie,
- odkladať a správne ukladať výrobky, nástroje a náradie,
- dodržiavať technologickú a pracovnú disciplínu, parametre kvality procesov a výrobkov,
- využívať hospodárne materiály, energiu a stroje.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- manuálnou zručnosťou v jednoduchých činnostiach konkrétneho odboru,
- trpezlivosťou, vytrvalosťou a adaptabilitou,
- schopnosťou počúvať,
- starostlivosťou o svoje zdravie.
- schopnosťou pracovať samostatne aj v skupine.

7 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

7.1 Rámcový učebný plán pre 2- ročné učebné odbory:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	5	157,5
Odborné vzdelávanie	50	1575
Disponibilné hodiny	5	157,5
CELKOM	60	1890

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	5	157,5
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra	1	31,5
Človek a hodnoty • etická výchova/náboženská výchova	1	31,5
Človek a spoločnosť • občianska náuka	1	31,5
Matematika a práca s informáciami • matematika	1	31,5
Zdravie a pohyb • telesná a športová výchova	1	31,5
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	50	1575
Teoretické vzdelávanie	2	63
Praktická príprava	48	1512
Disponibilné hodiny	5	157,5
SPOLU	60	1890
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Záverečná skúška		

7.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné učebné odbory:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských

¹ Minimálny počet týždenných hodín je 30 (rozpätie 30 – 32 hodín)

- vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifická výchova a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka štúdia, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania na štúdium, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
 - c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 30 hodín a maximálne 32 hodín, za celé štúdium minimálne 60 hodín a maximálne 64 hodín. Výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 31,5 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
 - d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podľa podmienok školy.
 - e) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
 - f) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
 - g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
 - h) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
 - i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
 - j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Tento predmet možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
 - k) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
 - l) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom

na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

- m) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- n) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v druhom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňuje sa jedno v každom ročníku štúdia, 6 hodín v teréne. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa jeden v 1. ročníku štúdia.

7.3 Rámcový učebný plán pre 2- ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ² za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	6	189
Odborné vzdelávanie	50	1575
Disponibilné hodiny	4	126
CELKOM	60	1890
Katégorie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	6	189
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra	2	94,5
Človek a hodnoty • etická výchova/náboženská výchova	1	31,5
Človek a spoločnosť • občianska náuka	1	31,5
Matematika a práca s informáciami • matematika	1	31,5
Zdravie a pohyb • telesná a športová výchova	1	31,5
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	50	1575
Teoretické vzdelávanie	2	63
Praktická príprava	48	1512
Disponibilné hodiny	4	126
SPOLU	60	1890
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Záverečná skúška		

7.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích

² Minimálny počet týždenných hodín je 30 (rozpätie 30 – 32 hodín)

- hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka štúdia, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania na štúdium, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálo-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
 - c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 30 hodín a maximálne 32 hodín, za celé štúdium minimálne 60 hodín a maximálne 64 hodín. Výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 31,5 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
 - d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podľa podmienok školy.
 - e) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
 - f) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
 - g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
 - h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
 - i) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
 - j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
 - k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Tento predmet možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov.
 - l) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
 - m) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom

na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

- n) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- o) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v druhom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňuje sa jedno v každom ročníku štúdia, 6 hodín v teréne. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa jeden v 1. ročníku štúdia.

8 VZDELÁVACIE OBLASTI

Odborné vzdelávanie pripravuje žiaka na zvládnutie jednoduchých a pomocných kvalifikovaných prác zameraných na priemyselné spracúvanie kože, kožušín a na výrobu a opravy obuvi vo veľkovýrobných podmienkach, ale aj v stredných a malých podnikoch. Základným cieľom odborného vzdelávania je osvojenie vedomostí a zručností potrebných pre zvládnutie celého okruhu učiva v príslušnom odbore štúdia a súčasne rozvoj schopnosti prenášať získané vedomosti a zručnosti do praktickej činnosti. Žiak sa počas štúdia v teoretickom a praktickom vyučovaní pripravuje na priamy vstup do povolania alebo na pokračovanie v štúdiu.

Odborné teoretické poznatky z oblasti základných a pomocných materiálov, používania pracovných pomôcok, nástrojov a obsluhy strojov, pracovných postupov a základných a pomocných pracovných činností, sú integrálnou súčasťou odborného výcviku, ktorý vytvára podmienky pre osvojovanie, praktické overovanie a upevňovanie základných manuálnych odborných zručností a návykov žiaka.

V odbornom vzdelávaní sa žiak naučí zvoliť vhodné materiály s ohľadom na ich vlastnosti a vo vzťahu k druhu výrobku, osvojí si zodpovedajúcu manipuláciu s ním. Naučí sa pripraviť pracovné prostriedky a materiály, vybrať správne technologické postupy a zvoliť najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní jednoduchých pracovných operácií. Osvojí si výkon jednoduchých pracovných činností v súlade s predpísanými pracovnými postupmi pri dodržiavaní zásad a predpisov ochrany, bezpečnosti a hygieny práce, predpisov protipožiarnej ochrany. Naučí sa bežnej údržbe pracovných prostriedkov a strojov a osvoja si dôležitosť hospodárneho zaobchádzania so všetkými komponentmi výrobného procesu.

Žiak sa naučí porozumieť otázkam fungovania jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti vo vzťahu k osobným a rodinným modelom zabezpečenia životných potrieb. Pri spracovaní školských vzdelávacích programoch sa odporúča dôkladne preštudovať dokument *Národný štandard finančnej gramotnosti*³ (ďalej len *Národný štandard*) a až potom následne zvážiť, ktoré tematické celky z neho budú zaradené do vzdelávania tak, aby vyhovovali potrebám a individuálnym schopnostiam žiakov v rôznych vzdelávacích podmienkach. Pedagogickí zamestnanci môžu využívať *Národný štandard* na vytvorenie nových tematických celkov, tém alebo podtém v rámci učebných osnov rôznych odborných predmetov a dôsledne zabezpečiť medzipredmetové vzťahy.

Obsah odborného vzdelávania rozvíja vedomosti, zručnosti, návyky a formuje postoje v súlade s požiadavkami profilu absolventa, ktoré sú nevyhnutné pre zvládnutie budúceho povolania a pomôžu absolventovi v jeho rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii a pri vstupe na trh práce.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 1) Teoretické vzdelávanie
- 2) Praktická príprava

³ *Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.0*

8.1 Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Teoretické vzdelávanie zahŕňa najdôležitejšie poznatky nevyhnutné nielen pre uplatnenie absolventa na trhu práce, ale aj pre jeho ďalšiu možnú vzdelávaciu orientáciu. Vzdelávanie je orientované na získanie základných vedomostí o organizácii výroby o najpoužívanejších druhoch základných a pomocných materiálov, ich vlastností a hospodárneho využívania v jednotlivých činnostiach v rámci technologických postupov. Obsahom vzdelávania je pochopenie súvislosti a nadväznosti pracovných postupov, dodržiavania technologickej disciplíny a kvality práce, osvojenie bezpečnostných, hygienických a protipožiarnych predpisov a orientácie v základných vzťahoch svojho odboru k životnému prostrediu

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Teoretické vzdelávanie obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) **spoločné** pre všetky učebné odbory na danom stupni vzdelania a **špecifické** vzdelávacie štandardy pre jednotlivé učebné odbory vymedzujúce učivo vzhľadom na ich profiláciu.

Spoločný vzdelávací štandard je:

- Ekonomické vzdelávanie – zamerané na základné otázky sveta práce, finančnej gramotnosti, spotrebiteľskej výchovy a výchovy k podnikaniu.

8.2 Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Praktická príprava sa uskutočňuje formou odborného výcviku, ktorý zjednocuje teoretické vedomosti s praktickými zručnosťami pri naplnení stanovených výkonových a obsahových štandardov. Zameriava sa na vzdelávanie žiaka v odborných činnostiach odboru štúdia s cieľom rozvíjania vzťahu k plneniu pracovných povinností a zodpovednosti za výsledok svojej pracovnej činnosti. Obsahový štandard je zameraný na vytváranie, osvojenie a upevňovanie základných manuálnych zručností a návykov potrebných pre výkon jednoduchých pracovných činností podľa technologického a pracovného postupu v odbore, na efektívnu organizáciu práce za súčasného hospodárneho využívania surovín, materiálov a energií a bezpečného používania strojov, nástrojov a pomôcok. Neoddeliteľnou súčasťou praktickej prípravy je praktické osvojenie dodržiavania hygieny, bezpečnosti práce a ochrany pred požiarom vychádzajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

8.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE
<p>Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv. Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.</p>
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none">- opísať svoje možnosti uplatnenia sa na trhu práce a svojho osobnostného a kariérneho rozvoja,- opísať základné pravidlá plánovania a hospodárenia s peniazmi,- vysvetliť postup pri reklamácií chybného tovaru,- vysvetliť na príklade postup pri zakladaní remeselnej živnosti.
Obsahové štandardy
<p>Svet práce</p> <p>Učivo je zamerané na osvojenie základných pojmov sveta práce, žiak sa učí o voľbe povolania, hodnotení vlastných schopností, o tom ako sa uchádzať o zamestnanie. Učí sa porozumieť pracovným podmienkam vzniku, zmeny a zániku pracovného pomeru. Žiak získava informácie o dôležitosti rozširovania nadobudnutých vedomostí a zručností cestou celoživotného vzdelávania, ako základu jeho osobnostného a kariérového rozvoja.</p> <p>Pravidlá riadenia osobných financií</p> <p>Obsah učiva je zameraný na orientáciu v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny. Žiak spoznáva základné pravidlá riadenia vlastných financií. Naučí sa orientovať v oblasti finančných inštitúcií za súčasného používania základných pojmov v oblasti finančníctva a sveta peňazí.</p> <p>Spotrebiteľská výchova</p> <p>Cieľom je naučiť žiaka orientovať sa v problematike spotrebiteľskej výchovy a ochrany práv spotrebiteľa, oboznámiť s právami a povinnosťami spotrebiteľa, so základmi reklamy z hľadiska spotrebiteľa, získať informácie o spotrebe a životnom prostredí, o výžive a spotrebiteľskej bezpečnosti.</p> <p>Výchova k podnikaniu</p> <p>Obsah učiva je zameraný na výchovu k podnikaniu, podstatu podnikateľskej činnosti a na rôzne formy malého a stredného podnikania a jeho podpore štátom. Žiak sa oboznamuje s problematikou finančného zabezpečenia súkromného podnikania, so základmi podnikateľskej etiky, učí sa zodpovednosti podnikania voči spotrebiteľom a štátu.</p>

8.4 Vzdelávacie štandardy špecifické pre jednotlivé učebné odbory

Učebný odbor
VÝROBA OBUVI
TEORETICKÉ VZDELÁVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none">- vymedziť základnú odbornú terminológiu obuvníckej výroby,- pomenovať najpoužívanejšie druhy surovín a materiálov obuvníckej výroby a chybný materiál,- vymenovať výrobky svojho odboru,

- opísať základné pracovné postupy pri výkone jednoduchých pracovných činností v obuvníckej výrobe,
- opísať základné funkcie strojov a zariadení, spôsoby ich obsluhy a údržby,
- identifikovať vo vzťahu k jednoduchým pracovným činnostiam obuvníckej výroby vhodné pracovné pomôcky, nástroje a pracovné podmienky,
- uviesť príklady možných zdrojov znečisťovania životného prostredia súvisiace s obuvníckou výrobou,
- vysvetliť význam dodržiavania zásad a predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany, predpisov hygieny a životného prostredia súvisiacich s pracovnou činnosťou.

Obsahové štandardy

Základné, pomocné, doplnkové a ďalšie materiály a ich použitie

Žiak získa vedomosti o surovinách, ktoré tvoria materiálovú základňu obuvníckej výroby. Zoznámi sa so základnými, pomocnými, doplnkovými a ďalšími materiálmi používanými pri výrobe obuvi. Získa základné poznatky o vlastnostiach a možnostiach použitia jednotlivých druhov materiálov a orientačne aj o spôsoboch ich získavania a spracovania.

Naučí sa rozpoznávať elementárne druhy chýb materiálov a ich dosah na kvalitu výsledného produktu.

Základy obuvníckej výroby

Obsahový štandard poskytuje teoretické vedomosti z oblasti jednoduchých pracovných postupov a výrobných spôsobov, využívania pracovných nástrojov, pomôcok, strojov a zariadení používaných v obuvníckej výrobe. Žiak sa zoznámi s jednotlivými druhmi výrobkov, ich rozdelením a spôsobmi ich výroby. Získa prehľad o technologickej dokumentácii, ekonomickej stránke výroby a efektívnych spôsoboch organizácie práce na svojom pracovisku.

Obsluha strojov a zariadení

Obsah učiva vedie k poznatkom o pracovných pomôckach, strojoch a zariadeniach, ich obsluhu a údržbe. Žiak sa naučí teoretickým základom obsluhy jednoduchých strojov a zariadení, nastavenia strojov a ich údržby.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- dodržiavať hygienické zásady a zásady bezpečnosti práce a požiarnej ochrany,
- zvoliť vhodné materiály s ohľadom na ich vlastnosti,
- pripraviť pracovné prostriedky a materiály,
- zvoliť správne technologické postupy,
- vykonávať v súlade s predpísanými pracovnými postupmi jednoduché pracovné činnosti,
- zvoliť najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní jednoduchých pracovných operácií,
- zabezpečovať bežnú údržbu pracovných prostriedkov a strojov,
- zaobchádzať hospodárne s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami,
- vykonávať pracovné činnosti s dodržiavaním zásad ochrany životného prostredia.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Žiak si osvojí základné zásady bezpečnosti pri práci, požiarnej prevencie a hygieny práce na pracovisku, ako neoddeliteľnej súčasťi starostlivosti o zdravie a bezpečnosť všetkých účastníkov na pracovisku. Získa poznatky o nevyhnutnosti ich dodržiavania, osvojí si používanie osobných ochranných prostriedkov a pomôcok, naučí sa rozpoznávať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci a predchádzať im.

Miesto výkonu pracovných činností

Obsahový štandard je zameraný na zoznámenie žiaka s hlavnými pracovnými činnosťami, pracovným prostredím, usporiadaním, organizáciou, zariadením pracoviska. Žiak si osvojí základné

činnosti súvisiace s prípravou pracoviska pred začatím prevádzky, zásady a návyky pri vykonávaní konkrétnej pracovnej činnosti počas vlastnej prevádzky a po ukončení pracovnej činnosti v prevádzke.

Základné pracovné operácie

Žiak získa základné zručnosti potrebné pre kvalifikovaný výkon jednoduchých pracovných činností v súlade s predpísanými pracovnými postupmi. Naučí sa zvoliť si najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní pomocných a jednoduchých pracovných operácií pri zhotovovaní častí výrobkov a jednoduchých výrobkov podľa technologických postupov. Získa zručnosti pri používaní základných, pomocných a doplnkových materiálov s ohľadom na ich vlastnosti. Obsahom tohto štandardu je osvojenie základných pracovných úkonov a operácií v postupnom slede od najjednoduchších k zložitejším, v celom výrobnom procese.

Pre kvalitný výkon pracovných činností sa naučí pripraviť potrebné materiály, pomôcky, náradie, nástroje, vykonávať základnú obsluhu strojov a zabezpečiť ich bežnú údržbu. Okruhy učiva umožnia žiakovi získať zručnosti v zhotovovaní častí výrobkov alebo jednoduchých výrobkov v prípravných a jednoduchých prácach, v základoch ručného a strojového šitia, spájania jednotlivých súčiastok a dielcov, za súčasného hospodárneho využívania materiálov a energií a dodržiavania zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny a životného prostredia.

Učebný odbor

VÝROBA KOŽENEJ GALANTÉRIE

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vymedziť základnú odbornú terminológiu,
- vymenovať výrobky svojho odboru,
- rozoznať bežné druhy surovín a materiálov používaných v galantérnej výrobe a chybný materiál,
- popísať základné pracovné postupy pri výkone jednoduchých pracovných činností v galantérnej výrobe,
- popísať základné funkcie strojov a zariadení používaných pri výrobe koženej galantérie, ich obsluhu a údržbu,
- pomenovať možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s galantérnou výrobou,
- vysvetliť význam dodržiavania zásad a predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, požiarnej ochrany, predpisov hygieny a životného prostredia súvisiacich s pracovnou činnosťou.

Obsahové štandardy

Základné, pomocné, doplnkové a ďalšie materiály a ich použitie

Obsah učiva poskytuje ucelené poznatky o surovinovej základni a najpoužívanejších druhoch základných, pomocných, doplnkových a ďalších druhov materiálov galantérnej výroby. Žiak získa vedomosti o vlastnostiach materiálov a spôsoboch ich hospodárneho a praktického používania a o odbornom zaobchádzaní s materiálmi používanými v jednotlivých pracovných činnostiach. Naučí sa rozpoznávať základné druhy chýb materiálov a ich dosah na kvalitu výsledného produktu.

Základy galantérnej výroby

Obsahový štandard poskytuje základné vedomosti o výrobe drobnej a strednej galantérie, o základných technologických postupoch, spôsoboch oddeľovania materiálov a opracovania dielcov. Žiak získa základné vedomosti o spôsoboch spájania dielcov – lepením, nitovaním a šitím. Naučí sa základné technológie výroby galantérnych výrobkov, používanie kovania a iných materiálov. Žiak získa vedomosti o dôležitosti hospodárnosti, technologickej disciplíny, efektívneho využívania materiálov a dodržiavania zásad bezpečnosti práce a požiarnej ochrany.

Obsluha strojov a zariadení

Žiak získa poznatky o pracovných pomôckach, strojoch a zariadeniach, ich obsluhu a údržbu. Naučí sa teoretickým základom obsluhy jednoduchých strojov a zariadení, nastavenia strojov a ich údržby.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- aplikovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a protipožiarnej ochrany,
- vykonávať v súlade s predpísanými pracovnými postupmi jednoduché pracovné činnosti,
- zvoliť najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní jednoduchých pracovných operácií,
- zvoliť vhodné materiály s ohľadom na ich vlastnosti,
- pripraviť náradie, nástroje, potrebné pomôcky a materiály,
- vykonávať jednoduché nastavenie strojov a ich bežné ošetrovanie, obsluhu a údržbu,
- zaobchádzať hospodárne s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami,
- vykonávať pracovné činnosti s dodržiavaním technologickej a pracovnej disciplíny.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Žiak si osvojí základné zásady bezpečnosti pri práci, požiarnej prevencie a hygieny práce na pracovisku, ako neoddeliteľnej súčasti starostlivosti o zdravie a bezpečnosť všetkých účastníkov na pracovisku. Získa poznatky o nevyhnutnosti ich dodržiavania, osvoja si používanie osobných ochranných prostriedkov a pomôcok, naučí sa rozpoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci a predchádzať im.

Miesto výkonu pracovných činností

Obsahový štandard je zameraný na zoznámenie žiaka s hlavnými pracovnými činnosťami, pracovným prostredím, usporiadaním, organizáciou, zariadením pracoviska. Žiak si osvojí základné činnosti súvisiace s prípravou pracoviska pred začatím prevádzky, zásady a návyky pri vykonávaní konkrétnej pracovnej činnosti počas vlastnej prevádzky a po ukončení pracovnej činnosti v prevádzke.

Základné pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na získanie základných zručností žiaka, potrebných pre kvalifikovaný výkon jednoduchých pracovných činností, v súlade s predpísanými pracovnými postupmi. Žiak sa naučí zvoliť najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní pomocných a jednoduchých pracovných operácií pri zhotovovaní častí výrobkov a jednoduchých výrobkov podľa technologických postupov. Osvojí si používanie základných, pomocných a doplnkových materiálov s ohľadom na ich vlastnosti. Žiak sa naučí v celom výrobnom procese vykonávať základné pracovné úkony a operácie od jednoduchších k zložitejším.

Pre kvalitný výkon pracovných činností sa naučí pripraviť potrebné materiály, pomôcky, náradie, nástroje, vykonávať základnú obsluhu strojov a zabezpečiť ich bežnú údržbu. Žiak získa zručnosti v zhotovovaní častí výrobkov alebo jednoduchých výrobkov v prípravných a jednoduchých prácach, v základoch ručného a strojového šitia, spájania jednotlivých súčiastok a dielcov. Osvojí si hospodárne využívanie materiálov a energií a dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny a životného prostredia.

Učebný odbor

KOŽUŠNÍCKA VÝROBA

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vymedziť základnú odbornú terminológiu,
- vymenovať výrobky kožušnickej konfekcie,
- pomenovať suroviny tvoriace materiálovú základňu kožušnickej výroby,
- uviesť základné spôsoby získavania kožušín, spôsoby sťahovania a konzervovania kožušín,
- vymenovať chyby kožušín a ich vplyv na hodnotu kožušínových výrobkov,
- popísať syntetické kožušiny a ich vlastnosti,
- rozoznať druhy základných, pomocných a doplnkových materiálov používané v kožušnickej výrobe,
- popísať základné funkcie strojov,
- orientovať sa v základnej technickej a technologickej dokumentácii,
- vymedziť základné pracovné postupy pri výkone jednoduchých pracovných činností vo výrobe a pri opravách jednoduchých kožušínových výrobkov,
- pomenovať možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s výrobou,
- uviesť základné zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, protipožiarne predpisy, predpisy hygieny.

Obsahové štandardy

Materiálová základňa kožušnickej výroby

Odborné teoretické informácie sú zamerané na sprostredkovanie elementárnych poznatkov o surovinách tvoriacich materiálovú základňu kožušnickej výroby, Žiak sa naučí rozoznávať najpoužívanejšie druhy kožušín, oboznámi sa so zložením remeňa a srsti kožušín. Získa základné poznatky o vlastnostiach materiálov a spôsoboch ich hospodárneho a praktického používania v jednotlivých pracovných činnostiach. Žiak sa ďalej oboznámi so získavaním kožušín, spôsobmi sťahovania a konzervovania kožušín, spozná syntetické materiály a najpoužívanejšie druhy základných, pomocných, doplnkových a ďalších materiálov v kožušnickej výrobe.

Základy kožušnickej výroby

Obsahový štandard zahŕňa v integrovanej forme teoretické vedomosti z oblasti jednoduchých pracovných postupov pri príprave, šití a opravách kožušnickej výroby s použitím zodpovedajúceho náradia, prídavných zariadení, pracovných pomôcok a strojov kožušnickej výroby. Žiak sa oboznámi s pracovnými postupmi pri ručnom a strojovom šití, osvojí si teoretické zásady v krájaní a jednoducho zosadzovaní kožušín, v napínaní jednoduchých výrobkov. Získa prehľad o rôznych druhoch úpravy srsti kožušín, zhotovovaní jednoduchých kožušnickej výroby a triedení kožušín. Informatívne sa oboznámi s vyhľadávaním základných druhov chýb materiálov a možnosťami ich opráv. Získa prehľad o technologickej dokumentácii, oboznámi sa s efektívnymi spôsobmi organizácie práce na svojom pracovisku. Osvojí si poznatky o bezpečnostných, hygienických a protipožiarnych predpisoch, technologickej disciplíne, kvalite práce a o dôležitosti ich dodržiavania.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- dodržiavať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a protipožiarnej ochrany,
- vykonávať v súlade s predpísanými pracovnými postupmi jednoduché pracovné činnosti,
- zvoliť najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní jednoduchých pracovných operácií,
- pracovať podľa technologických postupov,
- opravovať jednoduché druhy kožušínových výrobkov z prírodných aj syntetických materiálov,
- triediť kožušiny podľa akosti a veľkosti,
- používať vhodné materiály s ohľadom na ich vlastnosti,
- ochraňovať kožušiny pred škodcami,
- pripraviť náradie, nástroje, potrebné pomôcky a materiály,
- vykonať jednoduché nastavenie strojov a ich bežné ošetrovanie a údržbu,
- využívať hospodárne materiály, energiu a stroje,

- dodržiavať technologickú a pracovnú disciplínu.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Žiak si osvojí základné zásady bezpečnosti pri práci, požiarnej prevencie a hygieny práce na pracovisku, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou starostlivosti o zdravie a bezpečnosť všetkých účastníkov na pracovisku. Získa poznatky o nevyhnutnosti dodržiavania bezpečnostných, hygienických a protipožiarnych zásad, používania osobných ochranných prostriedkov a pomôcok, naučí sa rozpoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci a predchádzať im.

Miesto výkonu pracovných činností

Obsah učiva je orientovaný na oboznámenie pracovným prostredím, usporiadaním, organizáciou, zariadením pracoviska a hlavnými pracovnými činnosťami. Žiak si osvojí základné činnosti súvisiace s prípravou pracoviska pre začatím prevádzky, zásady a návyky pri vykonávaní konkrétnej pracovnej činnosti počas vlastnej prevádzky a po ukončení pracovnej činnosti v prevádzke.

Základné pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na získanie základných zručností žiaka, potrebných pre kvalifikovaný výkon jednoduchých pracovných činností, v súlade s predpísanými pracovnými postupmi. Žiak sa naučí zvoliť najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní pomocných a jednoduchých pracovných operácií pri zhotovovaní častí výrobkov a jednoduchých výrobkov podľa technologických postupov. Naučí sa opravovať jednoduché kožušínové výrobky z prírodných usní aj umelých materiálov. Pri výrobe alebo oprave kožušínových výrobkov bude využívať poznatky o vlastnostiach použitého materiálu. Osvojí si, že pre zabezpečenie kvalitného výkonu pri šití alebo opravách kožušínových výrobkov je nevyhnutná príprava potrebných pomôcok, materiálov, náradia a nástrojov. Naučí sa jednoduchému nastavovaniu strojov, ich obsluhu a bežnej údržbe, ako dôležitej súčasti pre zabezpečenie nerušeného pracovného výkonu. V celom výrobnom procese si osvojí postupnosť pracovných úkonov a operácií od jednoduchších k zložitejším. Súčasťou vzdelávania je osvojenie dodržiavania technickej a pracovnej disciplíny a zásad efektívneho a hospodárneho využívania všetkých súčastí výrobného procesu a dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny a životného prostredia.

**Skupina
učebných odborov**

**32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN
A VÝROBA OBUVI**

**STUPEŇ VZDELANIA:
STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE**

9 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

9.1 Popis vzdelávacieho programu

Cieľom vzdelávacieho programu učebných odborov skupiny 32 spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi je vzdelávanie a výchova kvalifikovaných odborníkov pre oblasť obuvníckej, kožiarskej a kožušníckej výroby. Príprava zodpovedá potrebám budúceho remeselníka alebo technického pracovníka v oblasti priemyselného spracúvania kože, kožušín a výroby obuvi, poskytovania služieb a tiež v oblasti drobného prípadne stredného podnikania. Profilácia absolventa umožňuje jeho rýchlejšiu adaptáciu a prispôbenie požiadavkám praxe a práci pri uplatňovaní nových progresívnych technológií za súčasnej ochrany pracovného aj životného prostredia.

Vzdelávací program predstavuje novú koncepciu vzdelávania, obsahu, metód a foriem, stratégie a metód hodnotenia. Absolvent je pripravovaný tak, aby sa u neho vytvorili predpoklady pre všestranný rozvoj osobnosti, aby sa rozvíjali vlastnosti potrebné pre jeho uplatnenie v demokratickej spoločnosti. Získava všeobecné i odborné vzdelanie.

Štátny vzdelávací program zahŕňa teoretické poznatky a ich aplikáciu v praktických činnostiach priemyselného spracovania kože, kožušín a vo výrobe obuvi. V oblasti výroby remenárskych, sedlárskeho, galantérnych a obuvníckych výrobkov obsahuje zodpovedajúci rozsah odborných činností v technológiách, pri používaní ručných nástrojov, strojov a zariadení a špeciálnych pomôcok. V oblasti kožušníckej výroby zahŕňa činnosti zamerané na spracúvanie rôznych druhov prírodných a umelých kožušín, na prípravu, šitie, opravy úpravy a prepracovanie kožušníckych výrobkov.

Získané teoretické poznatky podľa konkrétnych učebných odborov žiak následne uplatňuje v praktickej príprave, kde sa v samostatnej práci utvárajú, rozvíjajú a upevňujú jeho odborné zručnosti v odborných činnostiach.

Vzdelávací program je koncipovaný s ohľadom na požiadavky praxe v odvetví kožiarskej, kožušníckej a obuvníckej výroby a umožňuje prípravu absolventa schopného prispôbiť sa meniacim podmienkam slovenského aj európskeho trhu práce, pripraví absolventa na prácu vo veľkých podnikoch, ale aj v malých špecializovaných firmách. Štátny vzdelávací program poskytuje nevyhnutný základ vedomostí a zručností, pričom efektívnosť vzdelávania spočíva hlavne na pružnosti školských vzdelávacích programov a schopnosti škôl reagovať na potreby trhu, potreby regiónu a požiadavky zamestnávateľov.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením platia všetky ustanovenia uvedené v tomto štátnom vzdelávacom programe. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálo-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

9.2 Základné údaje

Stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia:	3 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Výučný list
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Kvalifikovaný remeselník alebo technický zamestnanec v oblasti priemyselného spracúvania kože, kožušín a vo výrobe obuvi a súvisiacich službách a tiež v oblasti stredného a drobného podnikania
Možnosti ďalšieho štúdia:	Vzdelávacie programy nadstavbového štúdia pre absolventov 3. ročných učebných odborov. Špeciálne kurzy, ktoré umožňujú rozšíriť odbornú kvalifikáciu absolventov.

9.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do učebného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

10 PROFIL ABSOLVENTA

10.1 Celková charakteristika absolventa

Absolvent skupiny učebných odborov vo vzdelávacom programe 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi je kvalifikovaný pracovník so širokým odborným profilom, pripravený na výkon odborných prác v celom odvetví kožiarskej, kožušnickej a obuvníckej výroby. Ovláda odborné činnosti, ktoré sú základom jednotlivých profesií a pre ktoré je podmienkou stredné odborné vzdelanie.

Základom teoretickej aj praktickej prípravy je učivo o technických, technologických, ekonomicko-spoločenských a ekologických zákonitostiach a jeho aplikácia v praxi. Absolvent pozná základné úlohy odvetvia, ovláda a správne používa zodpovedajúcu

terminológiu, technológie, pozná činnosť používanej techniky, strojov, zariadení, prístrojov a pomôcok. Pozná vlastnosti prírodných a syntetických materiálov a možnosti ich použitia. Vie pracovať s ohľadom na ekonomiku a ekológiu výroby a služieb príslušného odvetvia. Všetky činnosti súvisiace s prípravou na výkon profesie sa uskutočňujú v nadväznosti na potreby odvetvia. Ďalší odborný rozvoj absolventa je možný v rámci nadväzujúcej odbornej prípravy v nadstavbovom štúdiu v študijnom odbore pre absolventov učebných odborov skupiny 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi.

Po ukončení štúdia absolvent získa výučný list a je spôsobilý samostatne vykonávať odborné práce v oblasti priemyselného spracúvania kože, kožušín a výroby obuvi vo veľkovýrobných podmienkach, v stredných a malých podnikoch, ako aj v samostatnom podnikaní vo výrobnom procese a v poskytovaní služieb.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami :

10.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas svojho celého života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať bežné pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,

- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený štátny, materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvoriť.

Absolvent má:

- spoľahlivo vyjadrovať sa v štátnom, materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- vyjadrovať sa v jednom cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť bežné matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať so základnými informačno-komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolání.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať a pozorne počúvať druhých,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,

- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobjších súvislostiach,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

10.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- charakterizovať svoje predpoklady pre štúdium zvoleného odboru a následne pre výkon budúceho pracovného uplatnenia a možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie,
- vymedziť a používať odbornú terminológiu svojho odboru,
- stanoviť postup pri tvorbe technickej, technologickej dokumentácie a technických výkresov,
- uviesť jednotlivé technologické postupy pri spracúvaní kože, kožušín a výrobe obuvi,
- opísať postupy konštrukčného a strihového riešenia a výrobného postupu jednotlivých výrobkov,
- opísať vlastnosti používaných prírodných a syntetických materiálov z hľadiska ich dokonalého a účelného využitia vrátane spôsobov ich uskladňovania, udržiavania a odborného zaobchádzania s nimi,
- posúdiť kvalitu a rozsah použitia spracúvaných materiálov a surovín,
- uviesť princípy hospodárneho využívania materiálov, energií, strojov a zariadení z hľadiska ekologického prístupu vo vzťahu k životnému prostrediu,
- vysvetliť technické princípy činnosti, základnej údržby a ošetrovania strojového zariadenia, prístrojov, nástrojov a pomôcok, používaných v danom odvetví,
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny,
- určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s príslušnou výrobou,
- vymenovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, protipožiarne predpisy, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia,
- definovať ekonomické zákonitosti, princípy a zásady podnikania,
- popísať vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- popísať základné pravidlá riadenia vlastných financií a riziká v ich riadení
- vyjadriť vlastnými slovami dôležitosť zabezpečenia základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
- vysvetliť význam bánk v ekonomike,
- vysvetliť vlastnými slovami podstatu zveľaďovania a ochrany svojho majetku,
- popísať problematiku práv spotrebiteľa.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať v pracovnej činnosti zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany životného prostredia,
- pripraviť pracovisko a organizovať prácu na pracovisku,
- pracovať so surovinami a materiálmi,
- vybrať a používať príslušné náradie, nástroje a zariadenia,
- zhotovovať výrobky príslušného odboru podľa technickej a technologickej dokumentácie,
- čítať technickú a technologickú dokumentáciu,
- zvoliť a samostatne realizovať pracovný postup,
- obsluhovať stroje a technologické zariadenia podľa príslušného odboru,
- nastavovať stroje a technologické zariadenia a vykonávať ich základnú údržbu a ošetrovanie
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy, parametre kvality procesov, výrobkov, služieb,
- manipulovať hospodárne s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami,
- prispôbiť sa na nové činnosti pri zmenách výroby a inováciách výrobkov.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- manuálnou zručnosťou v činnostiach konkrétneho odboru,
- zodpovedným plnením povinností, dobrou pracovnou disciplínou, spoľahlivosťou, dôslednosťou, presnosťou a sebadisciplínou,
- chápaním významu dobrých medziľudských vzťahov a schopnosťou pracovať v kolektíve, schopnosťou prijímať kritiku,
- osvojenými morálnymi normami spoločenského správania a primeraným sebedovetím,
- chápaním významu vzdelávania a zvyšovania si kvalifikácie,
- pozitívnym vzťahom k firme.

11 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

11.1 Rámcový učebný plán pre 3- ročné učebné odbory:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁴ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	22	704
Odborné vzdelávanie	65,5	2096
Disponibilné hodiny	11,5	368
CELKOM	99	3168

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	22	704
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • cudzí jazyk	11,5	368
Človek a hodnoty • etická výchova/náboženská výchova	1	32
Človek a spoločnosť • občianska náuka	1	32
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia	1	32
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	3	99
Zdravie a pohyb • telesná a športová výchova	4,5	144
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	65,5	2096
Teoretické vzdelávanie	18	576
Praktická príprava	47,5	1520
Disponibilné hodiny	11,5	368
SPOLU	99	3168
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Záverečná skúška		

⁴ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

11.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3- ročné učebné odbory:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 99 hodín, maximálne 105 hodín. Výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- f) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne v rozsahu 1,5 vyučovacích hodín v 1 ročníku, minimálne v rozsahu 1 vyučovacej hodiny v 2. a 3. ročníku.
- g) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1., 2. ročníku a 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v ročníku.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
- j) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická

výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.

- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 2 hodín týždenne za celé štúdium.
- m) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.
- n) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- o) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v rozsahu minimálne 1520 hodín za štúdium, čo je podmienkou vykonania záverečnej skúšky. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- p) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- q) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu.

Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v druhom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou.

Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňuje sa jedno v každom ročníku štúdia, 6 hodín v teréne. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa jeden v 1. ročníku štúdia.

11.3 Rámcový učebný plán pre 3- ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁵ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	25,5	816
Odborné vzdelávanie	65,5	2096
Disponibilné hodiny	8	256
CELKOM	99	3168

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	25,5	816
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • cudzí jazyk	15	480
Človek a hodnoty • etická výchova/náboženská výchova	1	32
Človek a spoločnosť • občianska náuka	1	32
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia	1	32
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	3	99
Zdravie a pohyb • telesná a športová výchova	4,5	144
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	65,5	2096
Teoretické vzdelávanie	18	576
Praktická príprava	47,5	1520
Disponibilné hodiny	8	256
SPOLU	99	3168
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Záverečná skúška		

⁵ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

11.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3- ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie, ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 99 hodín, maximálne 105 hodín. Výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- f) Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne v rozsahu 1,5 vyučovacích hodín v 1 ročníku, minimálne v rozsahu 1 vyučovacej hodiny v 2. a 3. ročníku.
- g) Výučba jazyka národností a literatúry sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne v rozsahu 1,5 vyučovacích hodín v 1 ročníku, minimálne v rozsahu 1 vyučovacej hodiny v 2. a 3. ročníku.
- h) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v učebných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1., 2. ročníku a 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v ročníku.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/

náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.

- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
- k) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet občianska náuka.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- m) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa v učebných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 2 hodín týždenne za celé štúdium.
- n) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.
- o) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- p) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov v rozsahu minimálne 1520 hodín za štúdium, čo je podmienkou vykonania záverečnej skúšky. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- q) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- r) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu.

Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v druhom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou.

Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňuje sa jedno v každom ročníku štúdia, 6 hodín v teréne. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní,

najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa jeden v 1. ročníku štúdia.

12 VZDELÁVACIE OBLASTI

Odborné vzdelávanie vedie žiaka k zvládnutiu základných úloh odboru, na ktorý sa pripravujú. Hlavným cieľom je osvojiť si vedomosti a zručnosti potrebné pre zvládnutie celého okruhu učiva.

Žiak získava, upevňuje a prehľbuje si vedomosti, zručnosti a návyky predpísané na zvládnutie budúceho povolania. Naučí sa pracovať podľa technologického postupu so základnými druhmi materiálov a surovín, v súlade s ich vlastnosťami a použitím, rozpoznať jednotlivé chyby materiálov, ich pôvod a vplyv na kvalitu výrobkov. Osvojí si prácu s technickou a technologickou dokumentáciou, získa praktické zručnosti s obsluhou strojov a zariadení, ako aj so základmi ich údržby a jednoduchých opráv. Pri práci dodržiava zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany.

Vzdelávaním sa žiak pripravuje aj pre oblasť súkromného podnikania a v tejto súvislosti získava vedomosti o základných ekonomických pojmoch a kategóriách, poznatky o podnikateľskej činnosti, o podniku, vecnej a ekonomickej stránke jeho činnosti, organizácii, riadení a finančnom hospodárení. V rámci ekonomického vzdelávania sa odporúča pracovať s témami Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.0³ (ďalej len Národný štandard). Pri spracovaní školských vzdelávacích programov sa odporúča dôkladne preštudovať tento dokument a až potom následne zväžiť, ktoré tematické celky Národného štandardu budú zaradené do vzdelávania tak, aby vyhovovali potrebám a individuálnym schopnostiam žiaka v rôznych vzdelávacích podmienkach. Pedagogickí zamestnanci môžu využívať Národný štandard na vytvorenie nových tematických celkov, tém alebo podtém v rámci učebných osnov rôznych odborných predmetov a dôsledne zabezpečiť medzipredmetové vzťahy.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 1) Teoretické vzdelávanie
- 2) Praktická príprava

12.1 Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Teoretické vzdelávanie zahŕňa najdôležitejšie poznatky nevyhnutné nielen pre uplatnenie absolventa na trhu práce, ale aj pre ďalšiu možnú vzdelávaciu orientáciu. Učivo poskytuje vedomosti zo základov odborného kreslenia a konštrukčného riešenia jednotlivých častí a druhov výrobkov. Žiak sa naučí rozumieť pracovným návodom, stanoviť postupy pri vypracúvaní základnej technickej a technologickej dokumentácie. Naučí sa čítať výkresy, schémy, zhotoviť jednoduchý technický výkres, základnú konštrukciu častí výrobkov a výrobkov. Osvojí si nevyhnutnosť presnej a zodpovednej práce a zachovania pravidiel používania technickej a technologickej dokumentácie vo výrobnom procese. Žiak získa prehľad o materiáloch a surovinách, osvojí si zodpovedajúce technologické postupy a pozná výsledné produkty výroby.

Obsah učiva dáva prehľad o pracovných pomôckach, náradí, nástrojoch, strojoch a výrobných zariadeniach používaných v technologických procesoch daného odboru, ako aj o ich funkciách pri rešpektovaní zásad bezpečného používania.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi

Teoretické vzdelávanie obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) **spoločné** pre všetky učebné odbory na danom stupni vzdelania a **špecifické** vzdelávacie štandardy pre jednotlivé učebné odbory.

Spoločný vzdelávací štandard je:

- Ekonomické vzdelávanie - zamerané na základné otázky ekonomiky, sveta práce, finančnej gramotnosti, spotrebiteľskej výchovy a výchovy k podnikaniu.

Špecifické vzdelávacie štandardy vymedzujú učivo pre jednotlivé učebné odbory vzhľadom na ich profiláciu.

12.2 Praktická príprava

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Praktická príprava je zameraná na vzdelávanie žiaka v odborných činnostiach s cieľom naučiť ich uplatňovať získané teoretické vedomosti v praxi. Obsah učiva je zameraný na rozvoj a upevňovanie manuálnych zručností a návykov, ktoré sú nevyhnutné pre kvalifikovaný výkon v príslušnom odbore. Formujú sa odborné zručnosti žiaka vo väzbe na technologické postupy, efektívne a hospodárne využívanie surovín a materiálov, bezpečné používanie strojov a výrobných zariadení jednotlivých výrobných úsekov. Praktickou prípravou sa formuje vzťah žiaka k dôslednému a presnému plneniu pracovných povinností, rozvíja sa pocit zodpovednosti za výsledky svojej práce a za zverené hodnoty, formuje sa spoľahlivosť, a sebadisciplína a rozvíjajú a upevňujú sa návyky, ktoré sú náplňou pracovných činností príslušného povolania.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

12.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv. Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť základné ekonomické pojmy potreby a spotreba, uspokojovanie potrieb, statky a služby, výroba a výrobné faktory,
- popísať trh a formy trhov,
- vysvetliť rozdiel medzi hospodárstvom a hospodárením,
- posúdiť svoje zdravotné, osobnostné a kvalifikačné predpoklady pre výkon svojho povolania, možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie,
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- vysvetliť na príklade postup pri uzatváraní pracovnej zmluvy a skončenie pracovného pomeru,
- vyjadriť vlastnými slovami zabezpečenie základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
- vysvetliť význam bánk v ekonomike,
- vysvetliť vlastnými slovami podstatu zveľaďovania a ochrany svojho majetku,
- popísať základné právne formy podnikania a ich základné črty,
- posúdiť vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- opísať na príklade základné povinnosti podnikateľa voči štátu,
- vysvetliť problematiku práv a povinností spotrebiteľa,
- popísať vplyv spotreby na životné prostredie,
- vysvetliť pojmy reklama, zavádzajúca reklama, priamy predaj.

Obsahové štandardy**Ekonomika**

Žiak si osvojí odborné ekonomické pojmy a kategórie. Obsah vzdelávania vedie k porozumeniu základných vzťahov v trhovej ekonomike, k získaniu vedomostí o fungovaní trhu, jeho subjektoch a základných prvkoch trhu. Súčasťou odborného obsahu sú vedomosti o ekonomike podniku, základných podnikových činnostiach, hospodárení a postavení podniku na trhu.

Svet práce

Obsah vzdelávania zahŕňa učivo o základných pojmoch vo svete práce, o voľbe povolania, hodnotení vlastných schopností, vzdelávaní a príprave podľa voľby povolania, o tom ako sa uchádzať o zamestnanie. Žiak získa informácie o pracovnom trhu, oboznámi sa s problematikou ponuky a dopytu po pracovných miestach a s tým súvisiacimi informačnými, poradenskými a sprostredkovateľskými službami z hľadiska domácich, zahraničných možností.

Žiak získava informácie o dôležitosti rozširovania nadobudnutých vedomostí a zručností cestou celoživotného vzdelávania, ako základu jeho osobnostného a kariérového rozvoja.

Pravidlá riadenia osobných financií

Obsah učiva je zameraný na orientáciu v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny. Žiak získava vedomosti o základných pravidlách riadenia vlastných financií a naučí sa rozoznávať riziká v ich riadení. Súčasťou poznatkov je orientácia v oblasti finančných inštitúcií za súčasného používania základných pojmov v oblasti finančnictva a sveta peňazí.

Výchova k podnikaniu

Učivo je zamerané na oboznámenie s podstatou podnikateľskej činnosti, jednotlivými formami podnikania a ich charakteristikou. Žiak získava základné vedomosti o právnej úprave pracovnoprávných vzťahov v podnikaní. Oboznamuje sa s problematikou finančného zabezpečenia súkromného podnikania, učí sa o význame podnikateľského zámeru, jeho štruktúre a obsahu, o základoch podnikateľskej etiky, ako aj o zodpovednosti podnikateľa voči spotrebiteľom a štátu.

Spotrebiteľská výchova

Učivo je zamerané na orientáciu v problematike spotrebiteľskej výchovy a ochrany práv spotrebiteľa. Žiak sa oboznámi so základnými právami a povinnosťami občana – spotrebiteľa, za súčasného rozvíjania povedomia k uplatňovaniu práv spotrebiteľa. Získa vedomosti o základoch reklamy z hľadiska spotrebiteľa, o spotrebe a životnom prostredí, o výžive a spotrebiteľskej bezpečnosti.

12.4 Vzdelávacie štandardy špecifické pre jednotlivé učebné odbory

Učebný odbor
REMENÁR SEDLÁR
TEORETICKÉ VZDELÁVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none">- vymedziť odbornú terminológiu, platné názvoslovie, symboly a značky odboru,- vymenovať sortiment remenárskych a sedlárskeho výrobkov,- vymenovať najpoužívanejšie základné a pomocné materiály, popísať ich charakteristické znaky a vlastnosti a účel použitia,- určiť spôsob ošetrovania a skladovania materiálov,- čítať výkresy a technickú dokumentáciu,- vymenovať princípy konštrukcie a popísať modelovanie výrobkov,- navrhnuť výtvarné riešenie vybraného výrobku,- opísať postup konštruovania výrobku a vykrajovania vzoru v modelárskom kartóne,- určiť základnú technickú dokumentáciu,- opísať základné ručné a strojové technologické operácie s priradením zodpovedajúcich pomôcok, náradia a nástrojov,- popísať organizáciu výrobného procesu,- charakterizovať technologické popisy a technologické postupy na vybrané druhy výrobkov,- opísať používané výrobné spôsoby a pracovné postupy pri príprave, zhotovovaní a opravách remenárskych a sedlárskeho výrobkov,- opísať význam technického kreslenia,- vymenovať stroje, zariadenia, mechanizmy a ich súčasti, spôsoby ich obsluhy, údržby a základného nastavenia,- stanoviť požiadavky a princípy hospodárneho využívania materiálov, energií, náradia, nástrojov a strojov z hľadiska ekologického prístupu a vo vzťahu k životnému prostrediu.
Obsahové štandardy
<p><u>Materiálová základňa remenárskej a sedlárskej výroby</u></p> <p>Učivo poskytne vedomosti o základných a pomocných druhoch materiálov, ich štruktúre, charakteristikách, vlastnostiach a spôsoboch číselného označovania. Žiak sa naučí rozoznávať suroviny používané vo výrobe, rozlišovať ich vlastnosti, tak, aby vedel správne určovať materiály vhodné pre rôzne výrobky a vo vzťahu k požadovaným úžitkovým, estetickým a aj módnym vlastnostiam. Súčasne získa vedomosti o zatriedení jednotlivých komponentov a prípravkov do príslušných kategórií pomocných materiálov používaných v remenárskej a sedlárskej výrobe. Naučí sa rozoznávať základné druhy prírodných a syntetických usní, textilných materiálov, posudzovať ich kvalitu a hospodárne ich využívať v spracúvacom procese. Pozná vlastnosti materiálov a ich dôležitosť pre kvalitu finálnych produktov.</p> <p><u>Konštrukčná a výtvarná príprava</u></p> <p>Cieľom je osvojenie teoretických vedomostí z modelovania. Žiak sa naučí kresliť jednoduché výrobné výkresy, vyhotoviť jednoduchú dokumentáciu a čítať výkresy a výrobnú dokumentáciu. Oboznámi sa s organizáciou a úlohami modelárne. Naučí sa orientovať v evidencii dielcov a šablón. Osvojí si základné poznatky o konštruovaní a modelovaní, o tvare výrobkov a konštrukcii dielcov, o správnom položení šablóny na materiál. Cieľom je naučiť žiaka chápať dôležitosť ekonomických podmienok pri modelovaní, výtvarnú hodnotu modelu a základné prvky pri modelovaní a konštrukcii výrobkov. Žiak si osvojí základy odborného kreslenia modelových konštrukcií a modelovanie všetkých základných druhov remenárskych výrobkov.</p>
PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarnej prevencii,
- pripraviť pracovisko,
- vybrať a používať vhodné pracovné náradie, nástroje, prípravky a pomôcky,
- čítať technickú a technologickú dokumentáciu,
- manipulovať s materiálom a spracúvať ho,
- nastavovať stroje a technologické zariadenia a vykonávať ich základnú údržbu a ošetrovanie,
- obsluhovať stroje a technologické zariadenia,
- zvoliť a samostatne realizovať schválený pracovný postup,
- organizovať účelne vlastnú prácu,
- zhotoviť podľa schválených technologických predpisov hlavný sortiment jednoduchých remenárskych a sedlárskeho výrobných výrobkov z rôznych materiálov,
- využívať hospodárne materiál a suroviny, energie, stroje a zariadenia v konkrétnych technologických procesoch,
- posúdiť kvalitu vlastnej vykonanej práce,
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy, parametre kvality procesov, výrobkov a služieb.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Učivo je zamerané na oboznámenie sa s pracoviskom praktickej prípravy. Žiak si osvojí základné ustanovenia bezpečnosti práce, požiarnej prevencie a hygieny práce, ako neoddeliteľnú súčasť starostlivosti o zdravie svoje a všetkých účastníkov, ktorí sa vyskytujú na pracovisku. Naučí sa rozpoznávať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci, má osvojené spôsoby ochrany voči nim a je schopný predchádzať im. Spozná základné zdroje a príčiny pracovných úrazov, naučí sa poskytnúť prvú pomoc. Žiak si osvojí bezpečné zásady a návyky pri vykonávaní konkrétnej pracovnej činnosti a zásady správneho používania ochranných pomôcok.

Obsluha strojov a technických zariadení

Žiak získa základné zručnosti pre obsluhu strojov a technických zariadení, pre ich údržbu, bezporuchovú a bezpečnú funkciu. Žiak sa naučí pri dodržaní technologickú disciplínu vykonávať pracovné operácie na jednotlivých strojoch a technických zariadeniach. Súčasne si osvojí obsluhu a spôsoby údržby výrobných zariadení, náradia a ostatných výrobných pomôcok.

Základné a zložitejšie pracovné operácie

Cieľ učiva je v úvode zameraný na oboznámenie s hlavnými pracovnými činnosťami odboru. V pomocných a jednoduchých pracovných operáciách vykonávaných podľa základných technologických postupov žiak získa zručnosti v používaní nástrojov, pracovných pomôcok, strojov a zariadení pri zhotovovaní častí výrobkov a jednoduchých výrobkov. Následne a v nadväznosti obsah učiva sleduje osvojenie zručností v náročnejších technologických postupoch výroby. Žiak sa naučí čítať jednoduché technické výkresy a používať technologickú dokumentáciu. Naučí sa vo vzťahu k vytváranému výrobku vybrať vhodný materiál, príslušné pracovné náradie, pomôcky a zvoliť zodpovedajúci pracovný postup. Žiak si osvojí pracovné operácie na jednotlivých typoch strojov so súčasným dodržiavaním zásad bezpečnosti práce, požiarnej prevencie a hygieny práce.

Samostatná práca

Obsah učiva je zameraný na upevňovanie, zdokonaľovanie a rozširovanie získaných zručností pri zhotovovaní náročnejších výrobkov odboru. Žiak si súčasne osvojí aj nové progresívne technologické postupy výroby so súčasným hospodárnym využívaním všetkých výrobných komponentov. Prehľadné vedomosti o zložení strojov a zariadení aplikujú pri ich príprave, nastavení, používaní a údržbe.

Učebný odbor

KOŽUŠNÍK

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť a používať odbornú terminológiu a názvoslovie kožušníckej výroby,
- rozoznať základné druhy klasických a umelých materiálov kožušníckej výroby ich vlastnosti a použitie,
- určiť druhy chýb materiálov, ich pôvod a vplyv na kvalitu výrobkov a navrhnúť možnosti opravy chýb materiálov,
- vymenovať jednoduché i zložité kožušninové výrobky,
- pomenovať požiadavky na konštrukciu strihov výrobkov z kožušín a usní,
- popísať postupy konštrukčného a strihového riešenia základných kožušninových výrobkov,
- popísať postup napínania jednoduchých i zložitých výrobkov podľa strihu,
- popísať postup úpravy srsti kožušín jednotlivými spôsobmi,
- stanoviť postup pri tvorbe technickej dokumentácie,
- popísať technologický postup vhodný pre zhotovenie konkrétneho výrobku,
- popísať postup ručného i strojového šitia kožušníckych výrobkov,
- pomenovať stroje a zariadenia používané v kožušníckej výrobe, spôsoby ich obsluhy, údržby a jednoduchých opráv,
- vysvetliť zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri manipulácii s materiálom, strojmi a zariadeniami,
- identifikovať ekonomické hľadiská práce pri šetrení materiálov, energií a z hľadiska ekologického prístupu vo vzťahu k životnému prostrediu.

Obsahové štandardy

Základné, pomocné, doplnkové a ďalšie materiály a ich použitie

Obsahový okruh poskytuje poznatky o základných, pomocných a ďalších materiáloch ich štruktúre a charakteristických vlastnostiach, o spôsoboch spracovania, druhoch úprav a ich praktickom využití. Žiak sa naučí sa určiť vhodný materiál a stanoviť zodpovedajúci spôsob jeho spracovania, pri jeho hospodárnom využívaní vo vzťahu ku konkrétnemu produktu. Naučí sa chápať vzťah medzi vlastnosťami materiálov, kvalitou hotových výrobkov a ich použiteľnosťou.

Žiak sa oboznámi s jednotlivými činiteľmi a ich rôznorodými vplyvmi na kvalitu materiálov. Žiak získa vedomosti o základných druhoch chýb materiálov, o zhodnotení ich pôvodu, o ich vplyve na kvalitu výrobkov a použiteľnosť finálneho výrobku.

Žiak si osvojí zásady hygieny pri práci s materiálom, získa prehľadné vedomosti o odbornom zaobchádzaní s materiálmi používanými v procese prípravy, vlastnej výroby, ako aj v štádiu skladovania a udržiavania materiálov a hotových produktov.

Konštrukčná a výtvarná príprava

Učivo poskytuje vedomosti o základoch odborného kreslenia strihových konštrukcií, o konštruovaní strihov kožušníckych výrobkov, ich správnom polohovaní na materiál, stupňovaní strihov, čo je nevyhnutnou podmienkou v ich praktickej činnosti. Súčasťou sú poznatky o základoch anatómie, proporčného rozdelenia postavy a o postupoch pri zisťovaní miery. Žiak si osvojí výtvarné kreslenie návrhov výrobkov vo vzťahu k estetickým a funkčným požiadavkám.

Technológia výroby

Obsahový okruh poskytuje vedomosti z výrobných a pracovných postupov pri príprave, šití a opravách všetkých kožušninových výrobkov za súčasného výberu a použitia zodpovedajúceho náradia, pomôcok, strojov a zariadení. V orientácii na prípravu kožušninových výrobkov si žiak osvojí teoretické poznatky o zosadzovaní a spájaní kožušín, napínaní, konečnej úprave a spracúvaní kožušín až po zhotovenie konečného výrobku. Pri orientácii na šitie a opravy kožušninových výrobkov získa komplexné teoretické vedomosti o výrobnom postupe a technologických postupoch šitia jednotlivých kožušninových výrobkov od jednoduchých po náročné. Osvojí si postupy pri opravách

a úpravách kožušinových výrobkov, získa vedomosti o náročných opravách chýb, o ochrane kožušinových výrobkov pred škodlivými vplyvmi a o ošetrovaní a skladovaní.

Žiak si teoreticky osvojí pracovné postupy pri ručnom a strojovom šití, získa teoretické základy v krájaní a zosadzovaní kožušinového odkroja. Naučí sa identifikovať a následne opravovať chyby. Získa prehľad o jednotlivých druhoch úpravy srsti kožušín.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- pripraviť pracovisko,
- aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarnej prevencie,
- triediť kožušiny podľa akosti na jednotlivé výrobky,
- upravovať jednotlivými spôsobmi srst' kožušín,
- pracovať s jednotlivými druhmi klasických a umelých materiálov kožušničkej výroby na základe ich vlastností a použitia,
- vykonať zložitú opravu chýb v kožušinách,
- aplikovať základné postupy konštrukčného a strihového riešenia kožušinových výrobkov,
- nastavovať stroje a technologické zariadenia a vykonať ich základnú údržbu a ošetrovanie,
- obsluhovať stroje a technologické zariadenia,
- zvoliť a samostatne realizovať vhodný pracovný postup,
- vykonávať operácie podľa schválených postupov,
- zhotoviť produkt v súlade s technickou a technologickou dokumentáciou,
- zhotoviť jednotlivé druhy kožušinových výrobkov z prírodných aj syntetických výrobkov,
- aplikovať dokončovacie práce na zložitých modeloch,
- upravovať hotové kožušinové výrobky,
- vykonávať náročné opravy kožušinových výrobkov,
- využívať hospodárne materiály a suroviny, energie, stroje a zariadenia, v konkrétnych technologických procesoch,
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy, parametre kvality procesov a výrobkov.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Žiak si osvojí základné ustanovenia bezpečnosti práce, požiarnej prevencie a hygieny práce, ako neoddeliteľnú súčasť starostlivosti o zdravie svoje a všetkých účastníkov, ktorí sa vyskytujú na pracovisku. Oboznámi sa s pracovným prostredím, pracovnými pomôckami, strojmi, náradím a materiálmi. Učivo sa zameriava na získanie zručnosti v používaní materiálov v zodpovedajúcom výbere jednotlivých komponentov vo vzťahu ku konkrétnej pracovnej činnosti. Žiak sa naučí rozoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci, osvojí si spôsoby ochrany voči nim a je schopný predchádzať im. Naučí sa poskytnúť prvú pomoc v prípade úrazu na pracovisku.

Základné pracovné úkony a zložitejšie pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na oboznámenie s hlavnými pracovnými činnosťami v príprave, šití a opravách kožušinových výrobkov. V postupnosti od jednoduchšieho k zložitejšiemu si žiak najskôr osvojí jednoduché pracovné operácie pri zhotovovaní častí výrobkov a výrobkov, následne sa obsah učiva zameriava na osvojenie zručností v náročnejších technologických postupoch výroby. Žiak získa zručnosti pri používaní nástrojov, pracovných pomôcok, strojov a zariadení, naučí sa čítať jednoduché technické výkresy a používať technologickú dokumentáciu. Vo vzťahu k vytváranému výrobku sa naučí vybrať vhodný materiál, príslušné pracovné náradie, pomôcky a zvoliť zodpovedajúci pracovný postup. Osvojí si pracovné operácie na jednotlivých typoch strojov za súčasného dodržiavania zásad bezpečnosti práce, požiarnej prevencie a hygieny práce.

Samostatná práca

Obsah učiva je zameraný na upevňovanie a zdokonaľovanie získaných zručností a ich rozšírenie pri zhotovovaní náročných kožušinových výrobkov. Žiak si osvojí náročné technologické postupy výroby so súčasným hospodárnym využívaním všetkých výrobných komponentov. Vedomosti o zložení strojov a zariadení aplikujú pri ich príprave, nastavení, používaní, údržbe a odstraňovaní drobných

porúch. Získa zručnosti v kontrolnom a hodnotiacom procese a naučí sa posúdiť kvalitu výsledného výrobku, alebo náročnej opravy kožušinového výrobku.

Učebný odbor

OBUVNÍK

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vymedziť základnú odbornú terminológiu a názvoslovie obuvníckej výroby,
- rozoznať základné druhy používaných materiálov a surovín, ich vlastnosti a použitie,
- určiť druhy chýb materiálov, ich pôvod a vplyv na kvalitu výrobkov,
- charakterizovať obuv a jej členenie,
- vymenovať požiadavky na konštrukciu obuvi vzhľadom na jej funkciu,
- vyhotoviť návrh vzoru, výkres zostavy zvršku a šablóny súčastí a dielcov obuvi,
- stanoviť požiadavky na kvalitu súčiastok a princípy hospodárneho využívania materiálov, energií, strojov a zariadení z hľadiska ekologického prístupu vo vzťahu k životnému prostrediu,
- popísať používané technologické postupy oddeľovania materiálov a zhotovovania výrobkov,
- vysvetliť organizáciu a riadenie dielni,
- stanoviť postup pri tvorbe technickej a technologickej dokumentácie a technických výkresov,
- popísať postup spracovania technickej a technologickej dokumentácie pre výrobu navrhnutého vzoru obuvi,
- vysvetliť základné postupy konštrukčného a strihového riešenia jednotlivých druhov výrobkov,
- vysvetliť dôležitosť predstavivosti, estetického cítenia a grafického prejavu vo vzťahu k odboru,
- zvoliť technologický postup vhodný pre zhotovenie konkrétneho výrobku,
- popísať stroje a zariadenia, spôsoby ich obsluhy, údržby a jednoduchých opráv,
- vysvetliť zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri manipulácii s materiálom, strojmi a zariadeniami.

Obsahové štandardy

Základné, pomocné, doplnkové a ďalšie materiály a ich použitie

Učivo dáva prehľad o materiáloch a surovinách, ich stavbe, štruktúre, vlastnostiach a spôsoboch spracovania, druhoch úprav a ich praktickom využití. Žiak sa naučí určiť vhodný materiál a stanoviť zodpovedajúci spôsob jeho spracovania, pri jeho hospodárnom využívaní vo vzťahu ku konkrétnemu výrobku. Cieľom štandardu je naučiť žiaka rozoznať jednotlivé druhy chýb materiálov a určiť ich vplyv na kvalitu výrobku. Žiak si osvojí zásady hygieny pri práci s materiálom, získa prehľadné vedomosti o odbornom zaobchádzaní s materiálmi používanými v procese prípravy, vlastnej výroby, ako aj v štádiu skladovania a udržiavania materiálov a hotových výrobkov.

Konštrukčná a výtvarná príprava

Žiak sa naučí rozumieť pracovným návodom, stanoviť postupy pri vypracúvaní základnej technickej a technologickej dokumentácie. Naučí sa čítať výkresy, schémy, zhotoviť jednoduchý technický výkres s použitím správneho písma a označenia. Zoznámi sa s odbornou terminológiou a platným názvoslovným odborom. Získa prehľad o pomôckach a náradí potrebnom pri modelovaní. Naučí sa odborne skicovať a získa zručnosti pri modelovaní tvarov podľa predlohy so súčasným navrhnutím použitia vhodného materiálu.

Osvojí si spôsoby získavania podkladov pre určovanie veľkostí a tvaru produktu, pre konštruovanie a vykrajovanie šablón dielcov výrobku. Získa základné poznatky o normalizovaných a ekonomických ukazovateľoch, ktoré sa vzťahujú na tvary a polohovanie jednotlivých častí a dielcov výrobku na materiál. Dôraz sa kladie na správnosť merania rozmerov a výpočty vzorcov, presnosť konštrukcie a rysovania.

Žiak získa základné informácie aj o nových konštrukčných metódach, pri ktorých sa využívajú grafické počítačové systémy a špeciálne aplikačné programové vybavenie.

Obsah učiva umožňuje rozvíjať estetické cítenie a uplatňovanie aspektov módnosti v úzkej nadväznosti na funkčnosť výrobku.

Technológia výroby

Cieľom obsahového štandardu je poskytnúť žiakovi sústavu poznatkov o princípoch technologických procesov a výrobných postupov. Žiak sa zoznámí s jednotlivými technológiami a bežne používanými technologickými postupmi s ohľadom na voľbu materiálu, výber technického zariadenia a sled pracovných operácií v oblasti prípravy výroby, v navrhovaní a v samotnej výrobe. Súčasne získa poznatky aj o nových technológiách a moderných spôsoboch organizácie práce, možnostiach využívania prvkov elektroniky a výpočtovej techniky a ich aplikácie v strojoch a zariadeniach a v technológiách. Obsah je koncipovaný tak, že zahŕňa základy celej výroby počínajúc technologickým postupom od základnej suroviny až po hotový výrobok.

Žiak sa zoznámí s princípmi dodržiavania bezpečnostných a hygienických predpisov, s prihliadaním na racionálnosť, efektívnosť a dopad zvoleného postupu práce.

Obsluha a údržba strojov a zariadení

Cieľom je poskytnúť žiakovi ucelený súbor vedomostí a poznatkov o strojových súčiastkach, mechanizmoch a konkrétnych strojoch a zariadeniach používaných pri výrobe obuvi. Žiak sa zoznámí so strojmi na oddeľovanie materiálov, šijacími strojmi a strojmi používanými pri montáži spodkov obuvi. Obsah učiva umožní pochopiť význam a funkcie strojov, výrobných zariadení a pracovných pomôcok používaných v technologických procesoch obuvníckej výroby pri rešpektovaní zásad ich bezpečného používania.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarnej prevencie,
- čítať technickú a technologickú dokumentáciu,
- vykonávať operácie podľa schválených postupov,
- zvoliť vhodný materiál pre daný výrobok,
- zvoliť a samostatne realizovať vhodný pracovný postup,
- obsluhovať stroje a technologické zariadenia, nastavovať ich a praktizovať ich základnú údržbu,
- zaobchádzať hospodárne s materiálmi a surovinami, energiou, strojmi a zariadeniami,
- určiť kvalitu materiálu a výrobkov,
- aplikovať technologickú disciplínu, normy, parametre kvality procesov, výrobkov a služieb.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Obsah učiva je zameraný na osvojenie základných ustanovení bezpečnosti práce, požiarnej prevencie a hygieny práce, ako neoddeliteľnej súčasť starostlivosti o zdravie svoje a všetkých účastníkov na pracovisku. Žiak sa naučí rozoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci, poznať spôsoby ochrany voči nim a je schopný predchádzať im. Naučí sa poskytnúť prvú pomoc v prípade úrazu na pracovisku.

Miesto výkonu pracovných činností

Učivo je zamerané na oboznámenie sa s pracoviskom praktickej prípravy, na osvojenie spôsobov organizácie práce, získanie zručností v manipulácii so strojmi a zariadeniami. Žiak si osvojí bezpečné zásady a návyky pri vykonávaní konkrétnej pracovnej činnosti a zásady správneho používania ochranných pomôcok.

Základné pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na oboznámenie s hlavnými pracovnými činnosťami príslušného odboru. V pomocných a jednoduchých pracovných operáciách pri zhotovovaní častí výrobkov a výrobkov podľa základných technologických postupov žiak získa zručnosti pri používaní nástrojov, pracovných pomôcok, strojov a zariadení.

Zložitejšie pracovné operácie

Obsah učiva je zameraný na osvojenie zručností v náročnejších technologických postupoch výroby. Žiak vie čítať jednoduché technické výkresy a používať technickú a technologickú dokumentáciu.

Naučí sa vo vzťahu k vytváranému výrobku zvoliť vhodný materiál, príslušné pracovné náradie, pomôcky a zvoliť zodpovedajúci pracovný postup. Osvojí si pracovné operácie na jednotlivých typoch strojov so súčasným dodržiavaním zásad bezpečnosti práce, požiarnej prevencie a hygieny práce.

Samostatná práca

Obsah učiva je zameraný na upevňovanie a zdokonaľovanie získaných zručností a ich rozšírenie pri zhotovovaní náročnejších výrobkov. Žiak si osvojí náročné progresívne technologické postupy výroby so súčasným hospodárnym využívaním všetkých výrobných komponentov. Získané vedomosti o zložení strojov a zariadení aplikujú pri ich príprave, nastavení, používaní, údržbe a ošetrovaní.

**Skupina
študijných odborov**

**32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN
A VÝROBA OBUVI**

**STUPEŇ VZDELANIA:
ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ
VZDELANIE**

13 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

13.1 Popis vzdelávacieho programu

Cieľom vzdelávacieho programu Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi je odborné vzdelávanie a výchova kvalifikovaných odborníkov schopných vykonávať náročné pracovné činnosti vo výrobnopodnikateľskej činnosti v kožiarskom odvetví. Štátny vzdelávací program neslúži na priame vyučovanie, poskytuje základný rámec, pravidlá, požiadavky a spolu so všeobecne záväznými právnymi predpismi je podkladom pre tvorbu školských vzdelávacích programov pre jednotlivé študijné odbory danej skupiny odborov.

Vzdelávací program má široký záber orientovaný na prípravu budúceho technického pracovníka, zodpovedajúceho potrebám praxe v oblasti priemyselného spracúvania kože, kožušín a výroby obuvi a galantérneho tovaru a tiež v oblasti malého a stredného podnikania. Profilácia absolventa umožňuje jeho rýchlejšiu adaptáciu a prispôsobenie požiadavkám praxe na prácu aj v nových podmienkach pri uplatňovaní nových koncepcií, metód, foriem, postupov a činností, za súčasnej ochrany pracovného aj životného prostredia. Štúdiom získané vedomosti a zručnosti umožňujú absolventovi uplatnenie na pracovnom trhu v Slovenskej republike, ale aj v krajinách Európskej únie. V rámci celoživotného vzdelávania si môže získané vedomosti a zručnosti rozširovať, čo mu umožní profesijný aj osobnostný rast.

Štátny vzdelávací program zahŕňa odborné teoretické poznatky a ich aplikáciu v praktických činnostiach priemyselného spracúvania kože, kožušín, vo výrobe obuvi, galantérneho tovaru a v oblasti drobného a stredného podnikania. Obsahuje široké spektrum odborných činností orientovaných na plánovanie, samostatnú organizáciu práce a jej vlastnú realizáciu, zabezpečovanie materiálov, pomôcok, pracovných prostriedkov, technologickú, technickú a konštrukčnú prípravu výroby, kontrolu kvality a vyhodnocovanie výrobných výsledkov a tiež na podnikateľskú činnosť a marketing.

Praktickou prípravou sa upevňujú zručnosti v používaní techniky, technologických postupov, v plánovacích, organizačných, kontrolných, normovacích, kalkulačných a ďalších odborných činnostiach. Praktická príprava môže byť realizovaná formou samostatnej práce v podmienkach prevádzkových pracovísk pri výrobe polovýrobov a finálnych výrobkov, ale aj v obchodných, ekonomických a personálnych útvaroch podnikov, kde si žiaci dopĺňajú, prehlbujú, rozvíjajú a upevňujú odborné vedomosti získané v teoretickom vzdelávaní. Odbornú prípravu dopĺňa absolvovanie odborných exkurzií na špecializovaných pracoviskách, zariadeniach, prevádzkach, inštitúciách.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením platia všetky ustanovenia uvedené v tomto štátnom vzdelávacom programe. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

13.2 Základné údaje

4 – ročné úplné stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	V oblasti kožiarskej, kožušnickej, obuvníckej a galantérnej výroby priemyselného i remeselného charakteru v profesiách, kvalifikovaných povolaniach a pracovných pozíciách na úrovni stredných technicko-hospodárskych pracovníkov a tiež v drobnom a strednom podnikaní
Možnosti ďalšieho štúdia:	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

4 - ročné úplné stredné odborné vzdelanie s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania

Dĺžka štúdia:	4 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške Výučný list ⁶

⁶ Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax

Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Kvalifikovaný pracovník v oblasti kožiarskej, kožušnickej a obuvníckej výroby priemyselného i remeselného charakteru - kvalitár, kontrolór, kožiarsky technik - modelár, majster v kožiarskej a obuvníckej výrobe, a tiež v oblasti drobného a stredného podnikania
Možnosti ďalšieho štúdia:	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

2 – ročné úplné stredné odborné vzdelanie pre absolventov učebných odborov

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Stredné odborné vzdelanie v príslušnom odbore vzdelávania a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Kvalifikovaný pracovník v oblasti kožiarskej, kožušnickej a obuvníckej výroby priemyselného i remeselného charakteru - kvalitár, kontrolór, kožiarsky technik - modelár, majster v kožiarskej a obuvníckej výrobe a tiež v oblasti drobného a stredného podnikania.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Pomaturitné štúdium. Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

13.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do učebného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

14 PROFIL ABSOLVENTA

14.1 Celková charakteristika absolventa

Absolvent skupiny študijných odborov 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi je kvalifikovaný pracovník so širokým odborným profilom, schopný samostatne vykonávať odborné činnosti v oblasti v oblasti kožiarskej, kožušnickej, obuvníckej a galantérnej výroby priemyselného i remeselného charakteru, ako aj v oblasti drobného a stredného podnikania, pre ktoré je podmienkou úplné stredné odborné vzdelanie.

Pozná zákonitosti svojho odboru a v profesiách, pracovných pozíciách a kvalifikovaných povolaniach na úrovni stredných technicko-hospodárskych pracovníkov je schopný aplikovať teoretické poznatky v praxi s použitím informačných technológií a výpočtovej techniky.

Náročnosť profesií uvedených oblastí si vyžaduje rozsiahle odborné vedomosti a spôsobilosti. Absolvent je pripravený pracovať samostatne aj v pracovnom tíme, má predpoklady pre adaptabilitu v príbuzných odboroch činností. Osvojí si schopnosti aplikovať nadobudnuté teoretické vedomosti v praxi pri samostatnom riešení pracovných problémov. Naučí sa plánovať, organizovať a realizovať praktické činnosti, zabezpečovať technologickú prípravu výroby a technologické postupy, navrhovať a modelovať, tvoriť konštrukcie jednoduchších výrobkov, kontrolovať dodržiavanie technologických postupov a bezpečnostných predpisov, uplatňovať normy, kontrolovať a vyhodnocovať svoju prácu aj prácu svojich kolegov.

Dôležitú súčasť profilu absolventa tvoria jeho vedomosti a spôsobilosti z hygieny a bezpečnosti práce, ochrany zdravia pri práci, tvorby a ochrany životného prostredia.

Pre kvalifikovaný výkon pracovných činností získa potrebné všeobecné vzdelanie a široký odborný profil. V bežných situáciách spoločenského alebo pracovného styku dokáže bez závažných jazykových chýb a nedostatkov komunikovať v cudzom jazyku. Absolvent je schopný čítať odborný text s porozumením a následne ho uplatňovať v praxi. Vie aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri samostatnom riešení pracovných problémov, je schopný pracovať samostatne aj v tíme a je pripravený podieľať sa na organizácii a riadení pracoviska. Chápe dôležitosť potreby vzdelávania a prehľbovania vedomostí a zručností, ako aj nevyhnutnosť konať v súlade s právnymi normami spoločnosti a zásadami etiky a demokracie. Absolvent je pripravovaný v súlade s medzinárodnými štandardami (jazykové, počítačové). Dôležitou súčasťou prípravy je formovanie potrieb v oblasti odborného, profesionálneho i osobnostného rozvoja, rozvíjanie zmyslu pre inováciu práce, prístupnosť k novým trendom a metódam v danej profesii.

Absolvent má predpoklady konať cieľavedome, zodpovedne a v súlade so spoločenskými normami. Je vedený k pochopeniu dôležitosti a rozvíjaniu pocitu potreby ďalšieho samostatného odborného, profesionálneho aj osobnostného rozvoja..

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami :

14.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) **Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote**

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- určiť zdroje osobného a spoločenského života a ich očakávaný vývoj,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) **Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku**

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený štátny, materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvoriť.

Absolvent má:

- správne sa vyjadrovať v štátnom, materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- spoľahlivo sa vyjadrovať v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolaní.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť prácu v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,

- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

14.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- vymedziť charakteristiku a objasniť výrobné vlastnosti jednotlivých materiálov vo vzťahu k ich účelnému využitaniu,
- popísať spracovateľské a užívateľské vlastnosti materiálov, surovín,
- zdôvodniť použitie jednotlivých druhov materiálov vo vzťahu ku konkrétnym druhom výrobkov,
- určiť spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus,
- vysvetliť dôležitosť kontroly materiálu v jednotlivých fázach jeho používania,
- určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s kožiarskym odvetvím,
- charakterizovať výrobnú dokumentáciu – sústavu technických podkladov pre výrobu a doklady o výrobe (výkresy, schémy, návody, výpočtové listy a pod.),
- popísať postup zhotovenia náčrtu a vypracovania technického výkresu výrobku,
- uviesť a charakterizovať technologické postupy a techniky pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov,
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny,
- vysvetliť dôležitosť organizácie pracoviska a organizácie vlastnej práce,
- vysvetliť podstatu a charakterizovať podmienky, princípy a priebeh technologických procesov,
- uviesť postupnosť operácií v oblasti prípravy výroby, v navrhovaní a v samotnej výrobe podľa odboru,
- popísať vývoj a vysvetliť funkciu navrhovania a modelovania v kožiarskom odvetví,
- vymedziť a charakterizovať základné pracovné metódy pre návrhársku a modelársku činnosť,
- popísať zásady zhotovovania a používania výrobných výkresov a výrobnej dokumentácie pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov,
- popísať spôsoby získavania rozmerov,
- vymedziť spôsoby konštrukčného riešenia jednotlivých druhov výrobkov,
- vymedziť základné kategórie priemyselnej estetiky,
- čítať a interpretovať výrobné výkresy,
- vymedziť oblasť normalizácie, štandardizácie výrobkov, výrobných a pracovných postupov,
- vysvetliť vzťah priemyselnej estetiky, farebnosti a dizajnu k funkčnosti výrobku,
- vysvetliť technické princípy činnosti strojov a zariadení používaných v kožiarskom odvetví,
- vymedziť princípy hospodárneho využívania materiálov, energií, strojov a zariadení z hľadiska ekologického prístupu vo vzťahu k životnému prostrediu,

- uviesť a popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy proti požiarom, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia
- vymedziť základné ekonomické pojmy a kategórie,
- popísať podstatu a princípy fungovania trhovej ekonomiky,
- popísať podstatu podnikateľskej činnosti,
- charakterizovať právne formy podnikania,
- popísať vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- charakterizovať základné pravidlá riadenia vlastných financií a popísať riziká v ich riadení,
- popísať problematiku ochrany práv spotrebiteľa.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- zhotovovať výrobky príslušného odboru podľa technickej a technologickej dokumentácie,
- aplikovať v pracovnej činnosti zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany životného prostredia, s použitím osobných ochranných pomôcok,
- pripraviť a skontrolovať pracovisko,
- aplikovať základné pracovné metódy pre návrhársku a modelársku činnosť,
- zobrazovať jednotlivé typy výrobkov podľa predlohy aj s uplatnením vlastného tvarového riešenia,
- navrhnuť a výtvarne riešiť výrobok zo zodpovedajúceho materiálu,
- spracovať technickú a technologickú dokumentáciu výrobku,
- vybrať vhodnú výrobnú dokumentáciu a materiály,
- zvoliť zodpovedajúci pracovný postup a realizovať ho samostatne,
- pracovať s výrobnou dokumentáciou – sústavou technických podkladov pre výrobu a dokladmi o výrobe (výkresy, schémy, návody, výpočtové listy a pod.)
- obsluhovať samostatne stroje a technologické zariadenia,
- nastavovať stroje a technologické zariadenia, ošetrovať ich a vykonávať bežnú údržbu,
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy a parametre kvality procesov a výrobkov,
- kontrolovať akosť výrobku v procese jeho výroby,
- overovať a porovnávať predpísané parametre na hotovom výrobku,
- rozpoznať a odstrániť chyby výrobku,
- manipulovať hospodárne s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami v technologických procesoch,
- stanoviť normy spotreby materiálov, pomocných materiálov, času a výkonu pracovných operácií pri výrobe,
- zostaviť technický popis výrobku a technologický postup,
- zhodnotiť výrobok po technickej a ekonomickej stránke,
- spracovať materiálové náklady na výrobu a vypracovať cenovú kalkuláciu výrobku,
- realizovať zodpovedajúce postupy pri zásobovaní materiálom a pri odbyte hotových výrobkov.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- zodpovednosťou, vytrvalosťou, ,
- spoľahlivosťou, presnosťou a dôslednosťou,
- dobrou pracovnou disciplínou a sebadisciplínou,
- chápaním významu dobrých medziľudských vzťahov a schopnosťou pracovať samostatne aj v kolektíve,
- iniciatívou a kreativitou,
- chápaním významu vzdelávania a zvyšovania si kvalifikácie.

15 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

15.1 Rámcový učebný plán pre 4- ročné študijné odbory:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁷ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	48	1536
Odborné vzdelávanie	56	1792
Disponibilné hodiny	28	896
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	48	1536
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • prvý cudzí jazyk	24	768
Človek a hodnoty • etická výchova/náboženská výchova	2	64
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	5	160
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	3	96
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	6	192
Zdravie a pohyb • telesná a športová výchova	8	256
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	56	1792
Teoretické vzdelávanie	30	960
Praktická príprava	26	832
Disponibilné hodiny	28	896
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Maturitná skúška		

⁷ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

15.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4- ročné študijné odbory:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa môžu rozšíriť podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- f) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- g) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.

- j) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 1 hodiny týždenne v každom ročníku. V technických študijných odboroch sa výučba matematiky realizuje v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v každom ročníku. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- m) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.
- n) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- o) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- p) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- q) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy).

15.3 Rámcový učebný plán pre 4- ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁸ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	60	1920
Odborné vzdelávanie	56	1792
Disponibilné hodiny	16	512
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	60	1920
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk 	36	1152
Človek a hodnoty <ul style="list-style-type: none"> • etická výchova/náboženská výchova 	2	64
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> • dejepis • občianska náuka 	5	160
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> • fyzika • chémia • biológia • geografia 	3	96
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> • matematika • informatika 	6	192
Zdravie a pohyb <ul style="list-style-type: none"> • telesná a športová výchova 	8	256
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	56	1792
Teoretické vzdelávanie	30	960
Praktická príprava	26	832
Disponibilné hodiny	16	512
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Maturitná skúška		

⁸ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

15.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4- ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa môžu rozšíriť podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- f) Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- g) Výučba jazyka národností a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- h) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.

- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.
- k) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- m) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 1 hodiny týždenne v každom ročníku. V technických študijných odboroch sa výučba matematiky realizuje v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v každom ročníku. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- n) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.
- o) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- p) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi .
- q) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- r) Účelové kurzy sa môžu realizovať v rámci časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci praktickej prípravy, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu odborná prax.

15.5 Rámcový učebný plán pre 4- ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ⁹ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	46	1472
Odborné vzdelávanie	62	1984
Disponibilné hodiny	24	768
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	46	1472
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • prvý cudzí jazyk	24	1088
Človek a hodnoty • etická výchova/náboženská výchova	2	64
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	5	160
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	3	96
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	6	192
Zdravie a pohyb • telesná a športová výchova	6	192
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	62	1984
Teoretické vzdelávanie	18	576
Praktická príprava	44	1408
Disponibilné hodiny	24	768
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Maturitná skúška		

⁹ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

15.6 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4- ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- f) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- g) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.
- j) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická

výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.

- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 1 hodiny týždenne v každom ročníku. V technických študijných odboroch sa výučba matematiky realizuje v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v každom ročníku. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- m) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.
- n) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- o) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- p) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. V študijných odboroch možno okrem vysvedčenia o maturitnej skúške vydať aj výučný list. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa alebo majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- q) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
- r) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín.
Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa 1. ročníku štúdia

(so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy).

Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz.

15.7 Rámcový učebný plán pre 4- ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹⁰ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	58	1856
Odborné vzdelávanie	62	1984
Disponibilné hodiny	12	384
CELKOM	132	4224

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	58	1856
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk 	36	1152
Človek a hodnoty <ul style="list-style-type: none"> • etická výchova/náboženská výchova 	2	64
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> • dejepis • občianska náuka 	5	160
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> • fyzika • chémia • biológia • geografia 	3	96
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> • matematika • informatika 	6	192
Zdravie a pohyb <ul style="list-style-type: none"> • telesná a športová výchova 	6	192
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	62	1984
Teoretické vzdelávanie	18	576
Praktická príprava	44	1408
Disponibilné hodiny	12	384
SPOLU	132	4224
Účelové kurzy/učivo		
Kurz pohybových aktivít v prírode		
Kurz na ochranu života a zdravia		
Maturitná skúška		

¹⁰ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

15.8 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4- ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- f) Výučba jazyka národností a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- g) Vyučujú sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku a minimálne v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v 3. a 4. ročníku.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety náboženská výchova v alternatíve s etickou výchovou. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.
- j) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa). Predmet etická

- výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ je predmet dejepis a občianska náuka.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
 - l) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 1 hodiny týždenne v každom ročníku. V technických študijných odboroch sa výučba matematiky realizuje v rozsahu minimálne 1,5 hodiny týždenne v každom ročníku. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
 - m) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do maximálne dvojhodinových celkov.
 - n) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
 - o) Na cirkevných školách je povinnou súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek, hodnoty a spoločnosť“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa), dejepis a občianska náuka. Predmet etická výchova môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
 - p) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
 - q) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. V študijných odboroch možno okrem vysvedčenia o maturitnej skúške vydať aj výučný list. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa alebo majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
 - r) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.
 - s) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové

technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín.

Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy).

Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz.

15.9 Rámcový učebný plán pre 2- ročné nadstavbové študijné odbory:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹¹ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	23	736
Odborné vzdelávanie	23	736
Disponibilné hodiny	20	640
CELKOM	66	2112

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	23	736
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • prvý cudzí jazyk	12	384
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	2	64
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia	1	32
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	6	192
Zdravie a pohyb • telesná a športová výchova	2	64
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	23	736
Teoretické vzdelávanie	15	480
Praktická príprava	8	256
Disponibilné hodiny	20	640
SPOLU	66	2112
Maturitná skúška		

15.10 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné nadstavbové študijné odbory:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum.

¹¹ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

- V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
 - c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 66 hodín, maximálne 70 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na prípravu a absolvovanie maturitnej skúšky.
 - d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
 - e) Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
 - f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku.
 - g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ sú predmety dejepis a občianska náuka, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
 - h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
 - i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
 - j) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 2 hodiny týždenne v každom ročníku.
 - k) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno v dennej forme štúdia vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov. V iných formách štúdia sa predmet telesná a športová výchova nevyučuje. Škola môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre telesnú výchovu do disponibilných hodín a využiť ju na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové.
 - l) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

- m) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- n) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe v dielňach školy alebo na pracoviskách organizácií alebo v cvičných firmách. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Najvyšší počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- o) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

15.11 Rámcový učebný plán pre 2- ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹² za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	29	928
Odborné vzdelávanie	23	736
Disponibilné hodiny	14	448
CELKOM	66	2112

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	29	928
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk	18	576
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	2	64
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia	1	32
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	6	192
Zdravie a pohyb • telesná a športová výchova	2	64
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	23	736
Teoretické vzdelávanie	15	480
Praktická príprava	8	256
Disponibilné hodiny	14	448
SPOLU	66	2112
Maturitná skúška		

15.12 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do

¹² Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa rozširujú podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.

- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.
- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 66 hodín, maximálne 70 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov). Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na prípravu a absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Výučba slovenského jazyka a slovenskej literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- f) Výučba jazyka národností a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.
- g) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v 1. a 2. ročníku.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ sú predmety dejepis a občianska náuka, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- i) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- k) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Výučba matematiky sa realizuje s dotáciou minimálne 2 hodiny týždenne v každom ročníku.
- l) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova. Predmet telesná a športová výchova možno v dennej forme štúdia vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov. V iných formách štúdia sa predmet telesná a športová výchova nevyučuje. Škola môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre telesnú výchovu do

disponibilných hodín a využiť ju na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové.

- m) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- n) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- o) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe v dielňach školy alebo na pracoviskách organizácií alebo v cvičných firmách. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Najvyšší počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- p) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

16 VZDELÁVACIE OBLASTI

Základným cieľom odborného vzdelávania je osvojenie teoretických vedomostí a praktických zručností potrebných pre zvládnutie budúceho povolania a celého okruhu učiva orientovaného vo vzťahu k jednotlivým úlohám odvetvia. Žiak získava, upevňuje a prehľbuje si vedomosti, zručnosti a návyky súvisiace s odbornými činnosťami v kožiarskom priemysle, stanovenými na pracovných pozíciách vyžadujúcich úplné stredné odborné vzdelanie.

Odborné vzdelávanie v štátnom vzdelávacom programe pre skupinu odborov 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi predstavuje súbor principiálnych vedomostí a zručností uvedených v profile absolventa nevyhnutných pre kvalifikované vykonávanie jednotlivých odborných činností.

Žiak sa naučí pracovať podľa technologických postupov s jednotlivými druhmi surovín a materiálov, naučí sa posúdiť ich vlastnosti a kvalitu, naučí sa pripravovať a obsluhovať stroje, zariadenia a prístroje za súčasného dodržiavania zásad bezpečnosti a ochrany zdravia, hygieny práce a protipožiarnej ochrany.

V rámci ekonomického vzdelávania sa pre získanie kompetencií z okruhu pravidiel riadenia osobných financií odporúča pracovať s Národným štandardom finančnej gramotnosti³ (ďalej len Národný štandard) vo vzťahu k fungovaniu jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti. Pri spracovaní školských vzdelávacích programov je dôležité dôkladne preštudovať tento dokument a až potom následne zvážiť, ktoré tematické celky Národného štandardu zaradiť do vzdelávania tak, aby vyhovovali potrebám a individuálnym schopnostiam žiaka v rôznych vzdelávacích podmienkach. Pedagogickí zamestnanci môžu využívať Národný štandard na vytvorenie nových tematických celkov, tém alebo podtém v rámci učebných osnov rôznych odborných predmetov a dôsledne zabezpečiť medzipredmetové vzťahy.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 1) Teoretické vzdelávanie
- 2) Praktická príprava

16.1 Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Teoretické vzdelávanie obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) **spoločné** pre všetky študijné odbory bez ohľadu na ich profiláciu vzdelávania na danom stupni vzdelania a **špecifické** vzdelávacie štandardy pre jednotlivé študijné odbory.

Spoločný vzdelávací štandard je:

- Ekonomické vzdelávanie zamerané na základné otázky sveta práce, finančnej gramotnosti, spotrebiteľskej výchovy a výchovy k podnikaniu.

Špecifické vzdelávacie štandardy vymedzujú učivo pre jednotlivé učebné odbory vzhľadom na ich profiláciu. V teoretickej príprave je obsah odborného vzdelávania orientovaný na oboznámenie sa s činnosťami v oblasti zabezpečovania

technologickej prípravy výroby, technologických postupov, tvorby a uplatňovania noriem a normatívov spotreby práce. Obsah učiva sprostredkúva poznatky o navrhovaní a vytváraní konštrukcií modelov a vzorov jednoduchších výrobkov, o spôsoboch overovania a porovnávania predpísaných parametrov na hotových výrobkoch. Dôraz sa kladie na poznatky o vedení príslušnej prevádzkovej a technickej dokumentácie, o kontrole dodržiavania technologických postupov, efektívnom a hospodárnom využívaní surovín a materiálov vo výrobnom procese pri ich pretváraných rôznymi technologickými postupmi na výrobky za pomoci strojov, zariadení jednotlivých výrobných úsekov a pri dodržiavaní technologickej disciplíny a zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí vo svojom odbore disponovať zodpovedajúcimi výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

16.2 Praktická príprava

Cieľom praktickej prípravy je zhodnotenie získaných teoretických vedomostí v praktických odborných činnostiach kožiarskeho odvetvia. Obsah učiva je zameraný na rozvíjanie zručností a zvládnutie metodiky jednotlivých pracovných činností pri výrobe polovýrobkov a finálnych výrobkov a tiež aplikácie vedomostí v oblasti ekonomických a obchodných činností za súčasného využívania tradičných aj moderných technológií.

Cieľom vzdelávacej oblasti praktického vzdelávania je poskytnúť žiakom podporu pri rozvíjaní zručností pri práci s technicko-ekonomickou a výrobnou dokumentáciou, v organizovaní pracoviska, riešení technologických postupov výroby, kontrole kvality materiálu a výrobku v procese jeho výroby, dodržiavaní technologickej disciplíny, noriem a parametrov kvality procesov a výrobkov, rozpoznávaní a odstraňovaní chýb výrobkov a využívaní informačných a komunikačných technológií. Odbornou prípravou sa formuje presnosť, dôslednosť a spoľahlivosť v plnení pracovných povinností. U žiaka sa vytvára a pestuje sa pocit zodpovednosti za výsledky svojej práce a za zverené hodnoty, formuje sa potreba iniciatívy a rozvíjania kreativity.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti, musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi

16.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť základné pojmy pracovného práva – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba,
- charakterizovať základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru,
- vypracovať osobnú prípravu na prijímací pohovor v slovenskom a cudzom jazyku,
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- popísať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- vysvetliť podstatu efektívneho využívania finančných informácií a finančných služieb,
- stanoviť si reálne finančné ciele a plán na ich dosiahnutie,
- popísať riziká spojené s riadením vlastných financií,
- popísať základné pojmové znaky podnikania,
- vysvetliť hlavné princípy právnej úpravy podnikania v SR,
- vysvetliť pojmy živnosť, živnostenské oprávnenie, neoprávnené podnikanie,
- navrhnuť jednoduchý podnikateľský zámer – obchodný a finančný plán malého podniku.
- charakterizovať spotrebiteľa a predávajúceho,
- popísať postup pri vybavovaní reklamácie,
- vymenovať, ktoré štátne orgány a organizácie sa venujú ochrane spotrebiteľa,
- popísať práva a povinnosti spotrebiteľa a vymedziť čo zahŕňa ochrana spotrebiteľa.

Obsahové štandardy

Svet práce

Obsah učiva vedie žiaka k osvojeniu základných pojmov pracovného práva a k porozumeniu pracovnoprávnym vzťahom. Vzdelávanie pripravuje žiaka pre svet práce z hľadiska domácich, európskych i mimoeurópskych možností. Učivo sa zameriava na rozvoj schopností žiaka v oblasti osobného manažmentu. Vo vzdelávacom procese sa súčasne formujú a rozvíjajú schopnosti racionálneho a efektívneho správania a zodpovednosti za vlastnú prácu.

Žiak sa učí porozumieť základným atribútom trhu práce, získa vedomosti o ponuke a dopyte po pracovných miestach, naučí sa, ako sa uchádzať o zamestnanie a osvojí si náležitosti súvisiace s pracovným pomerom.

Získava informácie o dôležitosti rozširovania nadobudnutých vedomostí a zručností cestou celoživotného vzdelávania, ako základu jeho osobnostného a kariérového rozvoja.

Pravidlá riadenia osobných financií

Obsah učiva je zameraný na vysvetlenie významu trvalých životných hodnôt, dôležitosti zabezpečenia životných potrieb a vplyvu peňazí na ich zachovanie. Žiak sa naučí najst', vyhodnocovať a použiť finančné informácie pre riadenie vlastných financií s cieľom zaistenia celoživotného finančného zabezpečenia. Osvojí si dôležitosť osobného zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby. Naučí sa rozoznávať možné riziká, stanoviť si reálne finančné ciele a napláňovať si ich dosiahnutie.

Výchova k podnikaniu

Žiaci sa oboznámi s právnymi pojmami podnikania, podstatou podnikateľskej činnosti, princípmi právnej úpravy podnikania v Slovenskej republike. Podrobnejšie si osvoja problematiku živnostenského podnikania, naučia sa vypracovať jednoduchý podnikateľský zámer.

Spotrebiteľská výchova

Žiak sa oboznámi s cieľom zákona o ochrane spotrebiteľa a jeho právach, vzdelávaním si osvojí základné pojmy spotrebiteľskej výchovy. Získa poznatky súvisiace s poctivosťou predaja výrobkov a služieb, s problematikou a pravidlami reklamy, s informatívnou povinnosťou predávajúceho voči spotrebiteľom, o označovacej povinnosti a sankciách.

16.4 Vzdelávacie štandardy špecifické pre jednotlivé študijné odbory

Študijný odbor
VÝROBA OBUVI A GALANTÉRNEHO TOVARU
TEORETICKÉ VZDELÁVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none">- vymedziť odbornú terminológiu výroby obuvi a galantérneho tovaru,- popísať charakteristiku materiálov z hľadiska ich využitia vo výrobnom procese a z hľadiska užívateľských vlastností,- zdôvodniť použitie jednotlivých materiálov vo vzťahu ku konkrétnym výrobkom,- vysvetliť význam kontroly materiálu v jednotlivých fázach jeho používania,- popísať spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus,- určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s výrobou,- popísať princípy, podmienky a priebeh technologických procesov,- popísať technologické postupy a techniky pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov,- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny, dôležitosť organizácie pracoviska a organizácie vlastnej práce,- vysvetliť technické princípy činnosti strojov a zariadení používaných vo výrobe,- určiť princípy hospodárneho využívania materiálov, energií, strojov a zariadení z hľadiska ekologického prístupu k životnému prostrediu,- vysvetliť funkciu navrhovania a modelovania v odbore,- charakterizovať základné pracovné metódy pre návrhársku a modelársku činnosť,- popísať spôsoby získavania rozmerov jednotlivých súčastí a dielcov,- popísať spôsoby konštrukčného riešenia jednotlivých výrobkov,- popísať zásady zhotovovania a používania výrobnej dokumentácie (technický popis, výrobné výkresy, technologické postupy, cenové podklady),- vysvetliť možnosti aplikačného programového vybavenia pri vytváraní výrobnej dokumentácie a ekonomickej dokumentácie.
Obsahové štandardy
<p><u>Materiálová základňa výroby obuvi a galantérneho tovaru</u></p> <p>Obsahom učiva je súbor poznatkov o stavbe, štruktúre, charakteristických vlastnostiach základných a pomocných materiálov, o ich hodnotení a efektívnom využívaní vo výrobe. Vzhľadom na rôznorodé zloženie materiálov využívaných vo výrobnom procese je nevyhnutné osvojenie spôsobov ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus.</p> <p>Súčasťou vzdelávania sú skúšky materiálov, pri ktorých žiak získa súbor poznatkov z oblasti kontroly materiálu pri vstupe do výroby, cez medzioperačnú a výstupnú kontrolu výrobku z výroby.</p> <p>Obsah vzdelávania v tejto oblasti predstavuje organickú spätosť s ekonomickými, bezpečnostnými hľadiskami a hľadiskami životného prostredia.</p>
<p><u>Technologické procesy a technika odboru</u></p> <p>Obsah učiva je zameraný na definovanie odborných pojmov, názvoslovie, na získanie vedomostí o technológiách používaných v odbore. Súčasťou učiva sú vedomosti o organizácii pracoviska a organizácii vlastnej práce, o podstate, podmienkach, princípoch a priebehu technologických procesov. Oblasť vzdelávania zahŕňa poznatky o postupnosti operácií v oblasti prípravy výroby a v samotnej výrobe. Obsah učiva je zameraný aj na rozvoj technického myslenia žiaka tak, aby na základe poznania fyzikálno-technickej podstaty jednotlivých častí strojov ľahšie pochopil funkciu strojov a zariadení v technologickom procese. Žiak si osvojí zásady obsluhy, funkčného a hospodárneho využívania materiálov, strojov, zariadení, prístrojov a pomôcok, postupy pri ich nastavovaní a ovládaní, bežnej starostlivosti a údržbe so súčasným rešpektovaním zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.</p>
<p><u>Modelárstvo a konštrukčná príprava výroby</u></p>

Obsah učiva poskytuje vedomosti o spôsoboch a metódach modelovania a konštrukcie jednotlivých druhov výrobkov. Poznanie podstaty modelárskej práce vedie k predpokladom pre lepšie porozumenie technickej dokumentácie a jej správne využitie v procese výroby. Žiak si osvojí zásady zhotovovania a používania modelárskych šablón, výrobných výkresov a výrobnej dokumentácie pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov. V konštrukčnej činnosti sa kladie dôraz na správnosť merania rozmerov a presnosť konštrukcie a rysovania. Žiak sa zoznámí s technikami odborného kreslenia, získa základy pre navrhovanie, konštrukciu a modelovanie výrobku vo vzťahu k použitému materiálu, jeho funkčnosti, využiteľnosti a zdravotnej nezávadnosti, za súčasného aplikovania zásad estetiky. Oboznámí sa s nevyhnutnosťou rešpektovania zásad technickej normalizácie a štandardizácie.

Výrobná dokumentácia a jej používanie vo výrobnom procese

Obsahom učiva sú poznatky o výrobnej dokumentácii, zásadách pri tvorbe a používaní technických popisov, modelárskych šablón, výrobných výkresov, technologických postupov, cenových podkladov. Učivo súčasne zahŕňa prípravu žiaka na riešenie technických, technologických a ekonomických problémov.

Informačné a komunikačné technológie v odbore

Dôležitou súčasťou učiva sú informácie o perspektívach rozvoja a možnostiach využívania informačno-komunikačných technológií v odbore. Získať poznatky o ich aplikácii pri inovácii výrobkov, pri príprave a spracovaní dokumentácie, pri navrhovaní a modelovaní v konštrukčnej činnosti, v technologických procesoch a vo využívaní strojných zariadení.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- spracovať technicko-ekonomickú dokumentáciu výrobku,
- zhodnotiť výrobok po technickej a ekonomickej stránke,
- zostavovať výrobné plány,
- pripraviť materiálové zabezpečenie výroby,
- zorganizovať pracovisko podľa technickej a technologickej dokumentácie,
- zvoliť zodpovedajúce pracovné postupy v súlade s platnou normalizáciou,
- narábať s technickou a výrobnou dokumentáciou,
- obsluhovať samostatne stroje a technologické zariadenia,
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy a parametre kvality procesov a výrobkov,
- kontrolovať kvalitu materiálu, výrobku v procese jeho výroby,
- overovať a porovnávať predpísané parametre hotového výrobku,
- rozpoznať a odstrániť chyby výrobkov,
- využívať hospodárne suroviny, materiály, energie, stroje a zariadenia v technologických procesoch,
- realizovať zodpovedajúce postupy pri odbyte hotových výrobkov,
- pracovať v súlade so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany proti požiarom a ochrany životného prostredia,
- využívať dostupné softvérové vybavenie pri riešení praktických úloh.

Obsahové štandardy

Technická a ekonomická príprava výroby

Praktická činnosť je zameraná na využitie teoretických vedomostí z oblasti materiálov, hodnotenia ich kvality, technológie, modelárstva, konštrukcie a ekonómie v praktických činnostiach pri príprave technickej a výrobnej dokumentácie, šablón a ekonomických podkladov pre hodnotenie finálnych výrobkov ako aj ich následnú samotnú výrobu.

Výroba a riadenie výroby

Cieľom praktickej prípravy je ako z technicko-hospodárskych noriem, technickej a technologickej dokumentácie naplánovať výrobu a rozpísať ju na denné dávky, materiálne ju zabezpečiť a zorganizovať výrobu na dielňach tak, aby sa dodržali predpokladané výkonové normy pri dodržaní kvality vyrábaných výrobkov. Praktická činnosť poskytne tiež možnosti samostatne obsluhovať stroje

a technologické zariadenia.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Podstata bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa prelína celým procesom odborného vzdelávania. V rámci praktickej prípravy sa súbor poznatkov zameriava na praktické dodržiavanie základných zásad bezpečnosti práce, hygieny práce, ochrany zdravia a ochrany proti požiarom, ktoré je potrebné dodržiavať pri práci v súlade s platnou legislatívou. V prípade úrazu na pracovisku poskytovať zodpovedajúcu prvú pomoc

Uplatňovanie informačných technológií v odbore

Obsah učiva umožní žiakovi prakticky využívať odborné vedomosti a efektívne ovládať moderné informačné technológie (CAD grafické systémy ako aj iné špeciálne software produkty) pri príprave výrobných dokumentácie a v každodenných operáciách pri riadení výrobných procesov odboru.

Študijný odbor

OPERÁTOR KOŽIARSKEJ VÝROBY

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- používať odbornú terminológiu,
- charakterizovať materiály a suroviny kožiarskej výroby, chyby materiálov,
- rozlišovať spracovateľské a užívateľské vlastnosti materiálov, surovín a ich kvalitu,
- vysvetliť spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus,
- vysvetliť význam kontroly materiálu a výrobkov,
- popísať základné pracovné metódy navrhovania a modelovania výrobkov kožiarskej výroby,
- popísať konštruovanie základných vzorov výrobkov,
- navrhnuť vzor výrobku s uplatnením výpočtovej techniky,
- vysvetliť zásady vyhotovenia technologickej dokumentácie,
- popísať technologické postupy a techniky pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov,
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny,
- určiť postupnosť operácií v oblasti prípravy výroby, v navrhovaní a v procese výroby,
- popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy proti požiarom, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia, určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s kožiarskym odvetvím.

Obsahové štandardy

Materiálová základňa kožiarskeho odvetvia

Obsahom učiva je súbor poznatkov o stavbe, štruktúre, vlastnostiach základných a pomocných materiálov, chybách materiálov, určovaní materiálových noriem a efektívnom využívaní materiálov vo výrobe.

Súčasťou vzdelávania sú skúšky materiálov, pri ktorých žiak získava súbor poznatkov z oblasti kontroly materiálu pri vstupe do výroby, cez medzioperačnú kontrolu a pri výstupe finálneho výrobku z výroby.

Obsah vzdelávania predstavuje organickú prepojenosť s ekonomickými, bezpečnostnými hľadiskami a hľadiskami životného prostredia. Vysvetľuje ekologický význam spracovania odpadov a dopad nesprávnej manipulácie s odpadmi na životné prostredie.

Modelárstvo a konštrukčná príprava výroby

Učivo zoznamuje žiaka so spôsobmi a metódami modelovania a konštrukcie jednotlivých druhov výrobkov. Žiak sa naučí zhotovovať a čítať výrobné výkresy a výrobnú dokumentáciu. Zoznámi sa s technikami odborného kreslenia, s nevyhnutnosťou rešpektovania zásad technickej normalizácie

a štandardizácie pri vytváraní vlastných návrhov. Získa základy pre konštrukciu, modelovanie a vlastnú návrhovú činnosť výrobku vo vzťahu k použitému materiálu, jeho funkčnosti, využiteľnosti a zdravotnej nezávadnosti za súčasného aplikovania zásad estetiky. Naučí sa, aký význam má priemyselná estetika, farebnosť a dizajn vzhľadom k funkčnosti výrobku.

Technika a technologické procesy v kožiarskom odvetví

Učivo poskytuje poznatky o technickej a technologickej dokumentácii, o jej tvorbe, práci s ňou, jej význame a dôležitosti vo výrobnom procese. Žiak získa poznatky o tvorbe a vypracúvaní technickej a technologickej dokumentácie, zostavení technického popisu výrobku, technologického postupu s dôrazom na presnosť, dôslednosť a vytrvalosť. Naučí sa základné technologické postupy vysekávania a vykrajovania súčiastok z usní. Získa vedomosti o spájaní súčiastok a výrobe výrobkov v kožiarskom odvetví. Naučí sa aplikovať získané vedomosti pri tvorbe samostatnej práce.

Žiak získa prehľadné vedomosti o organizácii pracoviska a organizácii vlastnej práce, o podstate, podmienkach, princípoch a priebehu technologických procesov.

Získa poznatky o zásadách obsluhy, funkčného a hospodárneho využívania strojov, zariadení, prístrojov a pomôcok v technologickom procese.

Výpočtová technika v kožiarskom odvetví

Dôležitou súčasťou učiva sú informácie o perspektívach rozvoja a možnostiach využívania informačno-komunikačných technológií a výpočtovej techniky v kožiarskom odvetví. Žiak získa poznatky o ich aplikácii pri tvorbe a vypracúvaní technickej a technologickej dokumentácie, pri navrhovaní a modelovaní, v konštrukčnej činnosti, technologických procesoch a v strojoch a zariadeniach a ostatnej technike.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- pripraviť a skontrolovať pracovisko,
- aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy požiarnej ochrany a ochrany životného prostredia,
- zvoliť správny technologický postup a vhodný materiál pre výrobu konkrétneho vzoru výrobku,
- aplikovať vo výrobnom procese poznatky o kvalite výroby výrobku,
- overovať a porovnávať predpísané parametre na hotovom výrobku,
- rozoznať a odstrániť chyby výrobku,
- nastavovať samostatne stroje a zariadenia, vykonávať ich obsluhu a bežnú údržbu,
- zaobchádzať hospodárne so surovinami, materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami v technologických procesoch,
- stanoviť normy spotreby materiálov, času a výkonu pracovných operácií pri výrobe,
- vyhotoviť technický náčrt a popis výrobku,
- vypracovať samostatne technologickú dokumentáciu na navrhnutý vzor výrobku, zvoliť vhodný materiál a zrealizovať jeho výrobu,
- vypočítať materiálové náklady na výrobu a vypracovať cenovú kalkuláciu výrobku,
- riešiť praktické úlohy pomocou aplikačných programov výpočtovej techniky,
- aplikovať princípy dizajnu a módnych trendov pri navrhovaní výrobku.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygiena práce, ochrana proti požiarom a príprava pracoviska

Podstata bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nie je chápaná samostatne, ale sa prelína celým procesom odborného vzdelávania. V rámci praktickej prípravy sa žiak naučí rozoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci, postupovať v súlade so spôsobmi ochrany voči nim a ako im predchádzať. V prípade úrazu na pracovisku sa naučí poskytovať zodpovedajúcu prvú pomoc.

Technologické postupy a využívanie strojov, zariadení a výpočtovej techniky pri výrobe polovýrobkov a výrobkov kožiarskeho priemyslu

Cieľom praktickej prípravy je naučiť žiaka získané vedomosti z oblasti materiálov, technológií, modelárstva, konštrukcií, strojov a zariadení aplikovať v praktických činnostiach pri vykonávaní

jednoduchých i náročných prác a pracovných operácií. Na základe technickej a technologickej dokumentácie sa naučí pracovať so súborom technických podkladov potrebných pre výrobu, naučí sa využívať výkresy, schémy, návody, pracovať s technologickej dokumentáciou. Vzdelávacia oblasť zahŕňa problematiku venovanú práci s materiálmi a surovinami a ich spracovaniu rôznymi technologickými postupmi, za súčasného použitia potrebných strojov, výrobných zariadení a pracovných pomôcok, pri rešpektovaní zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a dodržiavaní technologickej disciplíny.

Študijný odbor

OPERÁTOR KOŽUŠNÍCKEJ VÝROBY

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- charakterizovať a používať odbornú terminológiu a symboliku,
- popísať charakter a postavenie kožušnickej výroby, jej úlohy a ciele,
- popísať vlastnosti jednotlivých materiálov a princípy ich pôsobenia na technické, ekonomické, úžitkové a estetické vlastnosti výrobkov,
- rozlišovať spracovateľské a užívateľské vlastnosti materiálov a ich kvalitu,
- popísať technologické postupy pre jednotlivé typy výrobkov v kožušnickej výrobe,
- popísať organizáciu a riadenie výrobných činností, činností spojených s materiálno-technickým zabezpečením výroby a činností zabezpečujúcich odbyť,
- orientovať sa v technickej a technologickej dokumentácii a vo výrobných schémach,
- popísať funkčné princípy a technologické možnosti strojov a zariadení, ich prvkov a výrobných liniek,
- popísať postup nastavovania strojov a zariadení podľa požiadaviek technickej dokumentácie a poznatkov o ich činnostiach,
- popísať postup prípravy strojov a zariadení, spôsoby ich ošetrovania, údržby a zisťovania porúch,
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny,
- zdôvodniť dôležitosť hospodárnosti vo využívaní surovín, palív a energie, organizácie a riadenia výroby,
- popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy proti požiarom, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia, určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s kožušnicou výrobou.

Obsahové štandardy

Materiály kožušnickej výroby

Obsah učiva je orientovaný na oboznámenie s jednotlivými druhmi materiálov používaných v kožušnickej výrobe. Žiak spozná vlastnosti rôznych druhov materiálov, možnosti ich využitia, osvojí si princípy ich pôsobenia na ekonomické, technické, úžitkové a estetické vlastnosti výrobkov. Naučí sa rozlišovať spracovateľské a užívateľské vlastnosti materiálov a hodnotiť ich kvalitu,

Technologické procesy a stroje a zariadenia kožušnickej výroby

Obsahom učiva je súbor vedomostí o technických a technologických základoch kožušnickej výroby, o organizácii a riadení výrobných činností, činností spojených s materiálno-technickým zabezpečením výroby a činností zabezpečujúcich odbyť. Žiak sa naučí orientácii v technickej a technologickej dokumentácii. Učivo je zamerané na poznanie fyzikálno-technickej podstaty, funkcie a významu jednotlivých častí strojov, čo vedie žiaka k lepšiemu chápaniu funkcie strojov a zariadení v technologickom procese. Osvojí si postupy nastavovania strojov a zariadení podľa požiadaviek technickej dokumentácie a poznatkov o ich činnostiach. Pochopí význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny a dôležitosť hospodárnosti vo využívaní surovín, palív a energie, organizácie a riadenia výroby a nevyhnutnosť dodržiavania zásad bezpečnosti

a ochrany zdravia pri práci, predpisov proti požiarom, predpisov hygieny a ochrany životného prostredia. Naučí sa určovať možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s kožušnickou výrobou.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- pripraviť a skontrolovať pracovisko,
- aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy požiarnej ochrany a ochrany životného prostredia,
- zvoliť správny technologický postup vzhľadom k vhodne vybranému materiálu pre výrobu konkrétneho výrobku,
- aplikovať vo výrobnom procese poznatky o kvalite výroby výrobku,
- overovať a porovnávať predpísané parametre na hotovom výrobku,
- organizovať a riadiť výrobné činnosti, činnosti spojené s materiálno – technickým zabezpečením výroby a činnosti zabezpečujúce odbyť,
- riadiť technologický proces výroby kožušinových výrobkov,
- pracovať so základnou výrobnou dokumentáciou,
- nastaviť stroje a zariadenia podľa požiadaviek technickej dokumentácie a poznatkov o ich činnostiach,
- pripravovať stroje a zariadenia ošetrovať a udržiavať ich,
- nastaviť základné parametre technologického procesu podľa predpisov o obsluhu strojov,
- uviesť stroje a zariadenia do chodu,
- obsluhovať jednotlivé stroje a zariadenia a sledovať ich chod,
- monitorovať poruchy strojov a zariadení,
- používať racionálne metódy práce,
- prispôbovať sa zmenám vo výrobnom procese.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť, hygiena a ochrana zdravia pri práci

Žiak sa naučí rešpektovať a uplatňovať pravidlá bezpečnosti pri práci a ochrany zdravia pri práci s technikou, prístrojmi a ďalším vybavením. Získa prehľad o základných ustanoveniach všeobecne záväzných právnych predpisov, bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, o hygiene pri práci a na pracovisku. Obsah učiva je zameraný na oboznámenie žiaka s pracovným prostredím, pracovnými pomôckami, materiálmi, náradím, strojmi a zariadeniami. Žiak získa zručnosti v správnom a zodpovedajúcom výbere vhodných pomôcok pre konkrétnu prácu, v používaní materiálov, pomôcok a náradia. V prípade úrazu na pracovisku sa naučí poskytnúť prvú pomoc.

Stroje a zariadenia v kožušnickej výrobe a súvisiaca organizácia práce na pracovisku

Získané teoretické vedomosti sa žiak naučí využívať pri navrhovaní technologických postupov práce. Obsah učiva vedie žiaka k osvojeniu samostatnosti v organizovaní pracovného procesu, k určovaniu následnosti jednotlivých operácií, výberu a príprave potrebného materiálu, pracovného náradia a prostriedkov, k voľbe správneho technologického postupu vo vzťahu k vybranému materiálu.

Obsah učiva umožní žiakovi získané prehľadné vedomosti o zložení a funkcii prístrojov, strojov a zariadení využiť v praktickej príprave. Žiak sa naučí nastaviť samostatne stroje a zariadenia podľa požiadaviek technickej dokumentácie a poznatkov o ich činnostiach, pripraviť stroje a zariadenia, ošetrovať a udržiavať ich, obsluhovať a sledovať ich chod a monitorovať prípadné poruchy. Pri jednotlivých činnostiach sa naučí používať racionálne metódy práce.

Naučí sa prakticky uplatňovať príslušné technologické normy, získa zručnosti v hodnotení priebehu a výsledkov výrobného procesu, naučí sa pripraviť prípadné návrhy na optimalizáciu alebo racionalizáciu procesu.

Študijný odbor

TECHNIK OBUVNÍCKEJ VÝROBY

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť pojmy odbornej terminológie výroby obuvi,
- charakterizovať základné a pomocné materiály pre výrobu obuv,
- vysvetliť spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok,
- popísať základné pracovné metódy navrhovania a konštruovania obuvi,
- popísať spôsoby konštrukčného riešenia základných vzorov obuvi,
- vysvetliť zásady vyhotovenia technickej a technologickej dokumentácie,
- popísať možnosti využitia výpočtovej techniky v obuvníckej výrobe,
- vymenovať a vysvetliť triediace hľadiská pre posudzovanie obuvi,
- vysvetliť spôsoby zhotovenia dielcov a ich montáže,
- charakterizovať výrobné spôsoby výroby obuvi,
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny, dôležitosť organizácie pracoviska a organizácie vlastnej práce,
- vysvetliť technické princípy činnosti strojov, zariadení používaných v technologických procesoch,
- popísať spôsoby nastavovania, ovládania strojov, poruchy strojov ich odstraňovanie, údržbu strojov,
- popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy proti požiarom, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia, určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s výrobou obuvi.

Obsahové štandardy

Materiálová základňa obuvníckej výroby

Obsahom učiva je súbor poznatkov o stavbe, štruktúre, charakteristických vlastnostiach základných a pomocných materiálov o hodnotení a efektívnom využívaní materiálov vo výrobe. Vzhľadom na rôznorodé zloženie materiálov využívaných vo výrobnom procese je nevyhnutné určiť spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus. Obsah vzdelávania v tejto oblasti predstavuje organickú spätosť s ekonomickými, bezpečnostnými hľadiskami a hľadiskami životného prostredia. Vysvetľuje ekologický význam spracovania odpadov a dopad nesprávnej manipulácie s odpadmi na životné prostredie.

Modelárstvo a konštrukčná príprava výroby

Učivo poskytuje súbor poznatkov o spôsoboch konštrukcie a modelovania rôznych druhov obuvi. Poznanie podstaty modelárskej práce vedie k predpokladom pre lepšie porozumenie technickej dokumentácie a jej správne využitie v procese výroby. Žiak si osvojí zásady zhotovovania a používania modelárskych šablón, výrobných výkresov a výrobnej dokumentácie pri výrobe jednotlivých druhov obuvi. Zoznámi sa s poznatkami z anatómie a fyziológie nohy, s požiadavkami na konštrukciu obuvi vzhľadom na jej funkciu a zásady správneho obúvania.

Technika a technologické procesy pri výrobe obuvi

Cieľom obsahového okruhu, je poskytnúť súbor poznatkov o technológiách a technických základoch obuvníckej výroby, o zhotovovaní polovýrobov zo základných surovín a materiálov a o montáži výrobkov. Žiak získa prehľadné vedomosti o podstate, podmienkach, princípoch a priebehu technologických procesov a výrobných postupov. Učivo poskytuje tiež poznatky o význame, využívaní a tvorbe technickej a technologickej dokumentácie. Obsah učiva je zameraný aj na rozvoj technického myslenia žiaka tak, aby na základe poznania fyzikálno-technickej podstaty jednotlivých častí strojov ľahšie pochopil funkciu strojov a zariadení v technologickom procese. Žiak si osvojí zásady obsluhy, funkčného a hospodárneho využívania strojov, zariadení, postupy pri ich nastavovaní a ovládaní, zisťovaní chýb a ich odstraňovaní, bežnej starostlivosti a údržbe so súčasným rešpektovaním zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Výpočtová technika

Dôležitou súčasťou učiva sú informácie o možnostiach využívania informačno-komunikačných technológií a výpočtovej techniky pri výrobe obuvi. Žiak získa poznatky o ich aplikácii pri tvorbe a vypracúvaní technickej a technologickej dokumentácie, pri navrhovaní a modelovaní, v konštrukčnej činnosti, technologických procesoch a v strojoch a zariadeniach a ostatnej technike.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- používať pracovné pomôcky, náradie,
- pracovať na jednotlivých typoch strojov,
- manipulovať s materiálom,
- vyrobiť jednotlivé časti obuvi z rôznych druhov obuvi podľa technologických postupov,
- používať odbornú terminológiu,
- aplikovať pracovné návyky, technologickú disciplínu, kvalitu výrobkov,
- nastavovať stroje, určiť a odstrániť poruchu stroja, robiť údržbu strojov,
- pripravovať materiálové zabezpečenie výroby,
- zorganizovať pracovisko podľa technickej a technologickej dokumentácie,
- aplikovať zodpovedajúce postupy pri odbyte hotových výrobkov,
- udržiavať čistotu a hygienu práce na pracovisku,
- aplikovať zásady bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci, ochrany proti požiarom a ochrany životného prostredia,
- vypracovať samostatne technickú a technologickú dokumentáciu na navrhnutý vzor výrobku,
- zvoliť vhodný materiál a vyrobiť navrhnutý výrobok.

Obsahové štandardy

Využívanie strojov a zariadení, technologických postupov, výpočtovej techniky pri výrobe polovýrobných a finálnych výrobkov

Cieľom je nadobudnutie praktických zručností s používaním pracovných pomôcok náradia, s prácou na jednotlivých typoch strojov, so spracovaním a manipuláciou materiálu. Podľa technologických postupov vyrábať jednotlivé časti obuvi a finálny výrobok z rôznych druhov materiálov. Obsah praktickej prípravy je zameraný na osvojenie správnych pracovných návykov, technologickej disciplíny, dodržiavania kvality výrobku.

Technická príprava výroby a zabezpečenie výroby

Cieľom praktickej prípravy v tejto oblasti je vypracovať technickú a technologickú dokumentáciu na navrhnutý vzor obuvi. Ďalej nadobudnúť praktické skúsenosti, ako z technicko-hospodárskych noriem, technickej a technologickej dokumentácie, naplánovať výrobu a rozpísať ju na denné dávky, materiálne ju zabezpečiť a zorganizovať na dielňach tak, aby sa dodržali predpokladané výkonové normy pri dodržaní kvality vyrábaných výrobkov. Na základe technickej a technologickej dokumentácie sa žiak naučí pracovať so súborom technických podkladov potrebných pre výrobu, využívať výkresy, schémy, návody, pracovať s technologickou dokumentáciou.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci hygiena práce, ochrana proti požiarom

Podstata bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa prelína celým procesom odborného vzdelávania. V rámci praktickej prípravy sa súbor poznatkov zameriava na praktické dodržiavanie základných zásad bezpečnosti práce, hygieny práce, ochrany zdravia a ochrany proti požiarom, ktoré je potrebné dodržiavať pri práci v súlade s platnou legislatívou. V prípade úrazu na pracovisku sa žiak naučí poskytovať zodpovedajúcu prvú pomoc.

Študijný odbor

KOŽIARSTVO

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť odbornú terminológiu,
- charakterizovať materiály a suroviny kožiarskej výroby,
- rozlišovať spracovateľské a užívateľské vlastnosti materiálov a surovín, ich kvalitu a chyby,
- vysvetliť dôležitosť kontroly materiálu a surovín v jednotlivých fázach jeho používania, spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus,
- čítať správne výkresy, schémy, technologickú dokumentáciu,
- popísať základné pracovné metódy navrhovania a modelovania výrobkov kožiarskej výroby, získavania rozmerov,
- vyhotoviť konštrukciu základných vzorov výrobkov,
- popísať zásady zhotovovania a používania výrobných výkresov a technologickej dokumentácie,
- vyhotoviť náčrt a popis výrobku a technický výkres výrobku,
- charakterizovať technologické postupy a techniky pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov, princípy a priebeh technologických procesov,
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny,
- určiť postupnosť operácií v oblasti prípravy výroby, v navrhovaní a v samotnej výrobe,
- popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy proti požiarom, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia, určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s kožiarskym odvetvím.

Obsahové štandardy

Materiálová základňa kožiarskeho odvetvia

Obsahom učiva je súbor poznatkov o stavbe, štruktúre, charakteristických vlastnostiach základných a pomocných materiálov a efektívnom využívaní materiálov vo výrobe. Vzhľadom na rôznorodé zloženie materiálov využívaných vo výrobnom procese je dôležité upozorniť na spôsobov ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus.

Súčasťou vzdelávania sú skúšky materiálov, pri ktorých žiak získa súbor poznatkov z oblasti kontroly materiálu od ich vstupu do výroby až po výstup finálneho výrobku.

Obsah vzdelávania predstavuje organickú spätosť s ekonomickými, bezpečnostnými hľadiskami a hľadiskami životného prostredia. Vysvetľuje ekologický význam spracovania odpadov a dopad nesprávnej manipulácie s odpadmi na životné prostredie.

Modelárstvo a konštrukčná príprava výroby

Cieľom je poskytnúť žiakovi súbor vedomostí a poznatkov o spôsoboch a metódach konštrukcie a modelovania jednotlivých druhov výrobkov. Žiak sa zoznámí s technikami odborného kreslenia a získa základy pre vlastnú návrhovú činnosť vo vzťahu k použitému materiálu, jeho funkčnosti, využiteľnosti a zdravotnej nezávadnosti, za súčasného aplikovania zásad estetiky.

Zoznámí sa so zásadami zhotovovania a používania výrobných výkresov a výrobnej dokumentácie. Dôraz sa kladie na správnosť merania rozmerov a presnosť konštrukcie a rysovania, priemyselnú estetiku, farebnosť a dizajn vzhľadom k funkčnosti výrobku.

Technika a technológia kožiarskeho odvetvia

Učivo poskytuje poznatky o technickej a technologickej dokumentácii, jej význame a dôležitosti vo výrobnom procese. Žiak získa poznatky o tvorbe a vypracúvaní technickej a technologickej dokumentácie, vyhotovení technického náčrtu a popisu výrobku a technologického postupu s dôrazom na presnosť, dôslednosť a vytrvalosť. Naučí sa základné technologické postupy používané v kožiarskom odvetví a aplikovať získané vedomosti pri tvorbe samostatnej práce.

Žiak získa prehľadné vedomosti o organizácii pracoviska a organizácii vlastnej práce, o podstate, podmienkach, princípoch a priebehu technologických procesov.

Získa poznatky o zásadách obsluhy, funkčného a hospodárneho využívania strojov, zariadení, prístrojov a pomôcok v technologickom procese.

Výpočtová technika v kožiarskom odvetví

Dôležitou súčasťou učiva sú informácie o perspektívach rozvoja a možnostiach využívania informačno-komunikačných technológií a výpočtovej techniky v kožiarskom odvetví. Žiak získa poznatky o ich aplikácii pri tvorbe a vypracúvaní technickej a technologickej dokumentácie, pri navrhovaní a modelovaní, v konštrukčnej činnosti, technologických procesoch a v strojoch a zariadeniach a ostatnej technike.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- pripraviť a skontrolovať pracovisko,
- aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany proti požiarom a ochrany životného prostredia,
- vybrať vhodnú technologickú dokumentáciu ,
- zvoliť vhodný materiál a zodpovedajúci technologický postup a samostatne ho realizovať,
- obsluhovať samostatne stroje a technologické zariadenia, vykonávať nastavovanie strojov a zariadení, ich obsluhu a bežnú údržbu,
- aplikovať vo výrobnom procese poznatky o kvalite výroby výrobkov a porovnávať predpísané parametre na hotovom výrobku,
- rozoznať chyby materiálu a technologického spracovania a odstrániť chyby na výrobku,
- zaobchádzať hospodárne so surovinami, materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami v technologických procesoch,
- stanoviť normy spotreby materiálov, času a výkonu pracovných operácií pri výrobe,
- vyhotoviť technický náčrt a popis výrobku, technologický postup výroby,
- zhotoviť výrobok,
- spracovať materiálové náklady na výrobu a vypracovať cenovú kalkuláciu výrobku,
- organizovať prácu na zverenom úseku,
- aplikovať princípy dizajnu a módných trendov pri navrhovaní a výrobe výrobkov,
- riešiť praktické úlohy pomocou aplikačných programov výpočtovej techniky.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygiena práce, ochrana proti požiarom a príprava pracoviska

Podstata bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nie je chápaná samostatne, ale sa prelína celým procesom odborného vzdelávania. V rámci praktickej prípravy sa žiaci naučia rozpoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci, postupovať v súlade so spôsobmi ochrany voči nim a ako im predchádzať. V prípade úrazu na pracovisku sa naučia poskytovať zodpovedajúcu prvú pomoc.

Technologické postupy a využívanie strojov, zariadení a výpočtovej techniky pri výrobe polovýrobkov a výrobkov kožiarskeho priemyslu

Cieľom praktickej prípravy je naučiť žiaka získané vedomosti z oblasti materiálov, technológií, modelárstva, konštrukcií, strojov a zariadení aplikovať v praktických činnostiach pri vykonávaní jednoduchých i náročných prác a pracovných operácií. Na základe technickej a technologickej dokumentácie si žiak osvojí prácu so súborom technických podkladov pre výrobu, naučí sa využívať výkresy, schémy, návody, pracovať s technologickou dokumentáciou.

Vzdelávacia oblasť zahŕňa problematiku venovanú práci s materiálmi a surovinami a ich spracovaniu rôznymi technologickými postupmi, za súčasného použitia potrebných strojov, výrobných zariadení a pracovných pomôcok, pri rešpektovaní zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a dodržiavaní technologickej disciplíny.

Ekonomika a riadenie činností v podnikoch kožiarskeho odvetvia

Obsah učiva je zameraný na aplikáciu teoretických vedomostí do praktických činností týkajúcich sa ekonomiky a riadenia v jednotlivých útvaroch podniku. Proces vzdelávania je orientovaný na rozvoj organizačných a riadiacich schopností žiaka potrebných pri zabezpečovaní riadneho chodu malého

alebo stredného podniku.

Žiak sa naučí využívať elektronické informačné zdroje, obsluhovať telekomunikačnú, rozmnožovaciu a kancelársku techniku, uplatňovať praktické zručnosti v oblasti výpočtovej techniky.

Cieľom praktickej prípravy je pripraviť kvalifikovaných pracovníkov na strednej úrovni riadenia obchodného úseku, ekonomického a výrobnotechnického úseku.

**Skupina
študijných odborov**

**32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN
A VÝROBA OBUVI**

Pomaturitné kvalifikačné štúdium

**STUPEŇ VZDELANIA:
ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ
VZDELANIE**

17 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

17.1 Popis vzdelávacieho programu

Cieľom vzdelávacieho programu Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi je odborné vzdelávanie a výchova kvalifikovaných odborníkov schopných vykonávať náročné pracovné činnosti vo výrobnopodnikateľskej činnosti v kožiarskom odvetví. Štátny vzdelávací program neslúži na priame vyučovanie, poskytuje základný rámec, pravidlá, požiadavky a spolu so všeobecne záväznými právnymi predpismi je podkladom pre tvorbu školských vzdelávacích programov pre jednotlivé študijné odbory danej skupiny odborov.

Vzdelávací program má široký záber orientovaný na prípravu budúceho technického pracovníka, zodpovedajúceho potrebám praxe v oblasti priemyselného spracúvania kože, kožušín a výroby obuvi a galantérneho tovaru a tiež v oblasti malého a stredného podnikania. Profilácia absolventa umožňuje jeho rýchlejšiu adaptáciu a prispôbenie požiadavkám praxe na prácu aj v nových podmienkach pri uplatňovaní nových koncepcií, metód, foriem, postupov a činností, za súčasnej ochrany pracovného aj životného prostredia. Štúdiom získané vedomosti a zručnosti umožňujú absolventovi uplatnenie na pracovnom trhu v Slovenskej republike, ale aj v krajinách Európskej únie. V rámci celoživotného vzdelávania si môže získané vedomosti a zručnosti rozširovať, čo mu umožní profesijný aj osobnostný rast.

Štátny vzdelávací program zahŕňa odborné teoretické poznatky a ich aplikáciu v praktických činnostiach priemyselného spracúvania kože, kožušín, vo výrobe obuvi, galantérneho tovaru a v oblasti drobného a stredného podnikania. Obsahuje široké spektrum odborných činností orientovaných na plánovanie, samostatnú organizáciu práce a jej vlastnú realizáciu, zabezpečovanie materiálov, pomôcok, pracovných prostriedkov, technologickú, technickú a konštrukčnú prípravu výroby, kontrolu kvality a vyhodnocovanie výrobných výsledkov a tiež na podnikateľskú činnosť a marketing.

Praktickou prípravou sa upevňujú zručnosti v používaní techniky, technologických postupov, v plánovacích, organizačných, kontrolných, normovacích, kalkulačných a ďalších odborných činnostiach. Praktická príprava môže byť realizovaná formou samostatnej práce v podmienkach prevádzkových pracovísk pri výrobe polovýrobov a finálnych výrobkov, ale aj v obchodných, ekonomických a personálnych útvaroch podnikov, kde si žiaci dopĺňajú, prehlbujú, rozvíjajú a upevňujú odborné vedomosti získané v teoretickom vzdelávaní. Odbornú prípravu dopĺňa absolvovanie odborných exkurzií na špecializovaných pracoviskách, zariadeniach, prevádzkach, inštitúciách.

Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením platia všetky ustanovenia uvedené v tomto štátnom vzdelávacom programe. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálo-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

17.2 Základné údaje

2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium - úplné stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné pomaturitné kvalifikačné štúdium
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	V oblasti kožiarskej, kožušnickej a obuvníckej výroby priemyselného i remeselného charakteru v profesiách kvalifikovaných povolaniach a pracovných pozíciách na úrovni stredných technicko-hospodárskych pracovníkov a tiež v drobnom a strednom podnikaní
Možnosti ďalšieho štúdia:	Študiijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zvýšenie alebo zmenu kvalifikácie.

2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania - úplné stredné odborné vzdelanie

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné pomaturitné kvalifikačné štúdium
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk/Jazyk národnostných menšín a etnických skupín
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania.
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania :	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Vysvedčenie o maturitnej skúške Výučný list
Možnosti pracovného	V oblasti kožiarskej, kožušnickej a obuvníckej výroby

uplatnenia absolventa:	priemyselného i remeselného charakteru v profesiách kvalifikovaných povolaniach a pracovných pozíciách na úrovni stredných technicko-hospodárskych pracovníkov a tiež v drobnom a strednom podnikaní
Možnosti ďalšieho štúdia:	Študijné programy prvého alebo druhého stupňa vysokoškolského štúdia alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zmenu alebo zvýšenie.

17.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do učebného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

18 PROFIL ABSOLVENTA

18.1 Celková charakteristika absolventa

Absolvent skupiny študijných odborov 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi je kvalifikovaný pracovník so širokým odborným profilom, schopný samostatne vykonávať odborné činnosti v oblasti v oblasti kožiarskej, kožušnickej, obuvníckej a galantérnej výroby priemyselného i remeselného charakteru, ako aj v oblasti drobného a stredného podnikania, pre ktoré je podmienkou úplné stredné odborné vzdelanie.

Pozná zákonitosti svojho odboru a v profesiách, pracovných pozíciách a kvalifikovaných povolaniach na úrovni stredných technicko-hospodárskych pracovníkov je schopný aplikovať teoretické poznatky v praxi s použitím informačných technológií a výpočtovej techniky.

Náročnosť profesií uvedených oblastí si vyžaduje rozsiahle odborné vedomosti a spôsobilosti. Absolvent je pripravený pracovať samostatne aj v pracovnom tíme, má predpoklady pre adaptabilitu v príbuzných odboroch činností. Osvojí si schopnosti aplikovať nadobudnuté teoretické vedomosti v praxi pri samostatnom riešení pracovných problémov. Naučí sa plánovať, organizovať a realizovať praktické činnosti, zabezpečovať technologickú prípravu výroby a technologické postupy, navrhovať a modelovať, tvoriť konštrukcie jednoduchších výrobkov, kontrolovať dodržiavanie technologických postupov a bezpečnostných predpisov, uplatňovať normy, kontrolovať a vyhodnocovať svoju prácu aj prácu svojich kolegov.

Dôležitú súčasť profilu absolventa tvoria jeho vedomosti a spôsobilosti z hygieny a bezpečnosti práce, ochrany zdravia pri práci, tvorby a ochrany životného prostredia.

Pre kvalifikovaný výkon pracovných činností získa široký odborný profil. V bežných situáciách spoločenského alebo pracovného styku dokáže bez závažných jazykových chýb a nedostatkov komunikovať v cudzom jazyku. Absolvent je schopný čítať odborný text s porozumením a následne ho uplatňovať v praxi. Vie aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri samostatnom riešení pracovných problémov,

je schopný pracovať samostatne aj v tíme a je pripravený podieľať sa na organizácii a riadení pracoviska. Chápe dôležitosť potreby vzdelávania a prehĺbovania vedomostí a zručností, ako aj nevyhnutnosť konať v súlade s právnymi normami spoločnosti a zásadami etiky a demokracie. Absolvent je pripravovaný v súlade s medzinárodnými štandardami (jazykové, počítačové). Dôležitou súčasťou prípravy je formovanie potrieb v oblasti odborného, profesionálneho i osobnostného rozvoja, rozvíjanie zmyslu pre inováciu práce, prístupnosť k novým trendom a metódam v danej profesii.

Absolvent má predpoklady konať cieľavedome, zodpovedne a v súlade so spoločenskými normami. Je vedený k pochopeniu dôležitosti a rozvíjaniu pocitu potreby ďalšieho samostatného odborného, profesionálneho aj osobnostného rozvoja..

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje týmito kompetenciami :

18.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,

- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- určiť zdroje osobného a spoločenského života a ich očakávaný vývoj,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený štátny, materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvoríť.

Absolvent má:

- správne sa vyjadrovať v štátnom, materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- spoľahlivo sa vyjadrovať v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,

- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobejších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť prácu v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

18.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- vymedziť charakteristiku a objasniť výrobné vlastnosti jednotlivých materiálov vo vzťahu k ich účelnému využívaniu,
- popísať spracovateľské a užívateľské vlastnosti materiálov, surovín,
- zdôvodniť použitie jednotlivých druhov materiálov vo vzťahu ku konkrétnym druhom výrobkov,
- určiť spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus,
- vysvetliť dôležitosť kontroly materiálu v jednotlivých fázach jeho používania,
- určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s kožiarskym odvetvím,
- charakterizovať výrobnú dokumentáciu – sústavu technických podkladov pre výrobu a doklady o výrobe (výkresy, schémy, návody, výpočtové listy a pod.),
- popísať postup zhotovenia náčrtu a vypracovania technického výkresu výrobku,
- uviesť a charakterizovať technologické postupy a techniky pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov,
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny,
- vysvetliť dôležitosť organizácie pracoviska a organizácie vlastnej práce,
- vysvetliť podstatu a charakterizovať podmienky, princípy a priebeh technologických procesov,
- uviesť postupnosť operácií v oblasti prípravy výroby, v navrhovaní a v samotnej výrobe podľa odboru,

- popísať vývoj a vysvetliť funkciu navrhovania a modelovania v kožiarskom odvetví,
- vymedziť a charakterizovať základné pracovné metódy pre návrhársku a modelársku činnosť,
- popísať zásady zhotovovania a používania výrobných výkresov a výrobnej dokumentácie pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov,
- popísať spôsoby získavania rozmerov,
- vymedziť spôsoby konštrukčného riešenia jednotlivých druhov výrobkov,
- vymedziť základné kategórie priemyselnej estetiky,
- čítať a interpretovať výrobné výkresy,
- vymedziť oblasť normalizácie, štandardizácie výrobkov, výrobných a pracovných postupov,
- vysvetliť vzťah priemyselnej estetiky, farebnosti a dizajnu k funkčnosti výrobku,
- vysvetliť technické princípy činnosti strojov a zariadení používaných v kožiarskom odvetví,
- vymedziť princípy hospodárneho využívania materiálov, energií, strojov a zariadení z hľadiska ekologického prístupu vo vzťahu k životnému prostrediu,
- uviesť zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy proti požiarom, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia,
- vymedziť základné ekonomické pojmy a kategórie,
- popísať podstatu a princípy fungovania trhovej ekonomiky,
- popísať podstatu podnikateľskej činnosti,
- charakterizovať právne formy podnikania,
- popísať vhodné formy podnikania v svojom odbore,
- charakterizovať základné pravidlá riadenia vlastných financií a popísať riziká v ich riadení,
- popísať problematiku ochrany práv spotrebiteľa.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- zhotovovať výrobky príslušného odboru podľa technickej a technologickej dokumentácie,
- aplikovať v pracovnej činnosti zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany životného prostredia, s použitím osobných ochranných pomôcok,
- pripraviť a skontrolovať pracovisko,
- aplikovať základné pracovné metódy pre návrhársku a modelársku činnosť,
- zobrazovať jednotlivé typy výrobkov podľa predlohy aj s uplatnením vlastného tvarového riešenia,
- navrhnuť a výtvarne riešiť výrobok zo zodpovedajúceho materiálu,
- spracovať technickú a technologickú dokumentáciu výrobku,
- vybrať vhodnú výrobnú dokumentáciu a materiály,
- zvoliť zodpovedajúci pracovný postup a realizovať ho samostatne,
- pracovať s výrobnou dokumentáciou – sústavou technických podkladov pre výrobu a dokladmi o výrobe (výkresy, schémy, návody, výpočtové listy a pod.),
- obsluhovať samostatne stroje a technologické zariadenia,
- nastavovať stroje a technologické zariadenia, ošetrovať ich a vykonávať bežnú údržbu,
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy a parametre kvality procesov a výrobkov,

- kontrolovať akosť výrobku v procese jeho výroby,
- overovať a porovnávať predpísané parametre na hotovom výrobku,
- rozpoznať a odstrániť chyby výrobku,
- manipulovať hospodárne s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami v technologických procesoch,
- stanoviť normy spotreby materiálov, pomocných materiálov, času a výkonu pracovných operácií pri výrobe,
- zostaviť technický popis výrobku a technologický postup,
- zhodnotiť výrobok po technickej a ekonomickej stránke,
- spracovať materiálové náklady na výrobu a vypracovať cenovú kalkuláciu výrobku,
- realizovať zodpovedajúce postupy pri zásobovaní materiálom a pri odbyte hotových výrobkov.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- zodpovednosťou, vytrvalosťou, ,
- spoľahlivosťou, presnosťou a dôslednosťou,
- dobrou pracovnou disciplínou a sebadisciplínou,
- chápaním významu dobrých medziľudských vzťahov a schopnosťou pracovať samostatne aj v kolektíve,
- iniciatívou a kreativitou,
- chápaním významu vzdelávania a zvyšovania si kvalifikácie.

19 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

19.1 Rámcový učebný plán pre 2- ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹³ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	36	1152
Disponibilné hodiny	30	960
CELKOM	66	2112

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	36	1152
Teoretické vzdelávanie	22	704
Praktická príprava	14	448
Disponibilné hodiny	30	960
SPOLU	66	2112

19.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium:

- Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi teoretickým a praktickým odborným vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa môžu rozšíriť podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

¹³ Minimálny počet týždenných hodín je 33(rozpätie 33 – 35 hodín)

- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 66 hodín, maximálne 70 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- f) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

19.3 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹⁴ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	66	2112
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	68	2176

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	66	2112
Teoretické vzdelávanie	22	704
Praktická príprava	44	1408
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	68	2176

19.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania:

- a) Rámcový učebný plán vymedzuje proporcie medzi teoretickým a praktickým odborným vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa môžu rozšíriť podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.
- b) Stredné odborné školy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením plnia rovnaké ciele ako stredné odborné školy pre intaktných žiakov. Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov so zdravotným znevýhodnením v takom rozsahu, aby jeho konečné výsledky zodpovedali profilu absolventa. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

¹⁴ Minimálny počet týždenných hodín je 33(rozpätie 33 – 35 hodín)

- c) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 66 hodín, maximálne 70 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- d) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa potrieb odboru štúdia a podmienok školy.
- e) Riaditeľ školy po prerokovaní s pedagogickou radou na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vzdelávania a praktickej prípravy možno spájať do viachodinových celkov.
- f) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odborného výcviku sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi. V študijných odboroch možno vydať výučný list po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín je odborný výcvik.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

20 VZDELÁVACIE OBLASTI

Základným cieľom odborného vzdelávania je osvojenie teoretických vedomostí a praktických zručností potrebných pre zvládnutie budúceho povolania a celého okruhu učiva orientovaného vo vzťahu k jednotlivým úlohám odvetvia. Žiak získava, upevňuje a prehľbuje si vedomosti, zručnosti a návyky súvisiace s odbornými činnosťami v kožiarskom priemysle, stanovenými na pracovných pozíciách vyžadujúcich úplné stredné odborné vzdelanie.

Odborné vzdelávanie v štátnom vzdelávacom programe pre skupinu odborov 32 Spracúvanie kože, kožušín a výroba obuvi predstavuje súbor principiálnych vedomostí a zručností uvedených v profile absolventa nevyhnutných pre kvalifikované vykonávanie jednotlivých odborných činností.

Žiak sa naučí pracovať podľa technologických postupov s jednotlivými druhmi surovín a materiálov, naučí sa posúdiť ich vlastnosti a kvalitu, naučí sa pripravovať a obsluhovať stroje, zariadenia a prístroje za súčasného dodržiavania zásad bezpečnosti a ochrany zdravia, hygieny práce a protipožiarnej ochrany.

V rámci ekonomického vzdelávania sa pre získanie kompetencií z okruhu pravidiel riadenia osobných financií odporúča pracovať s Národným štandardom finančnej gramotnosti³ (ďalej len Národný štandard) vo vzťahu k fungovaniu jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti. Pri spracovaní školských vzdelávacích programov je dôležité dôkladne preštudovať tento dokument a až potom následne zvážiť, ktoré tematické celky Národného štandardu zaradiť do vzdelávania tak, aby vyhovovali potrebám a individuálnym schopnostiam žiaka v rôznych vzdelávacích podmienkach. Pedagogickí zamestnanci môžu využívať Národný štandard na vytvorenie nových tematických celkov, tém alebo podtém v rámci učebných osnov rôznych odborných predmetov a dôsledne zabezpečiť medzipredmetové vzťahy.

Prehľad vzdelávacích oblastí

- 3) Teoretické vzdelávanie
- 4) Praktická príprava

20.1 Teoretické vzdelávanie

Charakteristika vzdelávacej oblasti

Teoretické vzdelávanie obsahuje vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) **spoločné** pre všetky študijné odbory bez ohľadu na ich profiláciu vzdelávania na danom stupni vzdelania a **špecifické** vzdelávacie štandardy pre jednotlivé študijné odbory.

Spoločný vzdelávací štandard je:

- Ekonomické vzdelávanie zamerané na základné otázky sveta práce, finančnej gramotnosti, spotrebiteľskej výchovy a výchovy k podnikaniu.

Špecifické vzdelávacie štandardy vymedzujú učivo pre jednotlivé učebné odbory vzhľadom na ich profiláciu. V teoretickej príprave je obsah odborného vzdelávania

orientovaný na oboznámenie sa s činnosťami v oblasti zabezpečovania technologickej prípravy výroby, technologických postupov, tvorby a uplatňovania noriem a normatívoov spotreby práce. Obsah učiva sprostredkúva poznatky o navrhovaní a vytváraní konštrukcií modelov a vzorov jednoduchších výrobkov, o spôsoboch overovania a porovnávania predpísaných parametrov na hotových výrobkoch. Dôraz sa kladie na poznatky o vedení príslušnej prevádzkovej a technickej dokumentácie, o kontrole dodržiavania technologických postupov, efektívnom a hospodárnom využívaní surovín a materiálov vo výrobnom procese pri ich pretváraných rôznymi technologickými postupmi na výrobky za pomoci strojov, zariadení jednotlivých výrobných úsekov a pri dodržiavaní technologickej disciplíny a zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí vo svojom odbore disponovať zodpovedajúcimi výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

20.2 Praktická príprava

Cieľom praktickej prípravy je zhodnotenie získaných teoretických vedomostí v praktických odborných činnostiach kožiarskeho odvetvia. Obsah učiva je zameraný na rozvíjanie zručností a zvládnutie metodiky jednotlivých pracovných činností pri výrobe polovýrobkov a finálnych výrobkov a tiež aplikácie vedomostí v oblasti ekonomických a obchodných činností za súčasného využívania tradičných aj moderných technológií.

Cieľom vzdelávacej oblasti praktického vzdelávania je poskytnúť žiakovi podporu pri rozvíjaní zručností pri práci s technicko-ekonomickou a výrobnou dokumentáciou, v organizovaní pracoviska, riešení technologických postupov výroby, kontrole kvality materiálu a výrobku v procese jeho výroby, dodržiavaní technologickej disciplíny, noriem a parametrov kvality procesov a výrobkov, rozpoznávaní a odstraňovaní chýb výrobkov a využívaní informačných a komunikačných technológií. Odbornou prípravou sa formuje presnosť, dôslednosť a spoľahlivosť v plnení pracovných povinností. U žiaka sa vytvára a pestuje sa pocit zodpovednosti za výsledky svojej práce a za zverené hodnoty, formuje sa potreba iniciatívy a rozvíjania kreativity.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti, musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi

20.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE

Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.

Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť základné pojmy pracovného práva – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba,
- charakterizovať základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru,
- vypracovať osobnú prípravu na prijímací pohovor v slovenskom a cudzom jazyku,
- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním,
- popísať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- vysvetliť podstatu efektívneho využívania finančných informácií a finančných služieb,
- stanoviť si reálne finančné ciele a plán na ich dosiahnutie,
- popísať riziká spojené s riadením vlastných financií,
- popísať základné pojmové znaky podnikania,
- vysvetliť hlavné princípy právnej úpravy podnikania v SR,
- vysvetliť pojmy živnosť, živnostenské oprávnenie, neoprávnené podnikanie,
- navrhnúť jednoduchý podnikateľský zámer – obchodný a finančný plán malého podniku.
- charakterizovať spotrebiteľa a predávajúceho,
- popísať postup pri vybavovaní reklamácie,
- vymenovať, ktoré štátne orgány a organizácie sa venujú ochrane spotrebiteľa,
- popísať práva a povinnosti spotrebiteľa a vymedziť čo zahŕňa ochrana spotrebiteľa.

Obsahové štandardy

Svet práce

Obsah učiva vedie žiaka k osvojeniu základných pojmov pracovného práva a k porozumeniu pracovnoprávnym vzťahov. Vzdelávanie pripravuje žiaka pre svet práce z hľadiska domácich, európskych i mimoeurópskych možností. Učivo sa zameriava na rozvoj schopností žiaka v oblasti osobného manažmentu. Vo vzdelávacom procese sa súčasne formujú a rozvíjajú schopnosti racionálneho a efektívneho správania a zodpovednosti za vlastnú prácu.

Žiak sa učí porozumieť základným atribútom trhu práce, získa vedomosti o ponuke a dopyte po pracovných miestach, naučí sa, ako sa uchádzať o zamestnanie a osvojí si náležitosti súvisiace s pracovným pomerom.

Získava informácie o dôležitosti rozširovania nadobudnutých vedomostí a zručností cestou celoživotného vzdelávania, ako základu jeho osobnostného a kariérového rozvoja.

Pravidlá riadenia osobných financií

Obsah učiva je zameraný na vysvetlenie významu trvalých životných hodnôt, dôležitosti zabezpečenia životných potrieb a vplyvu peňazí na ich zachovanie. Žiak sa naučí nájsť, vyhodnocovať a použiť finančné informácie pre riadenie vlastných financií s cieľom zaistenia celoživotného finančného zabezpečenia. Osvojí si dôležitosť osobného zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby. Naučí sa rozoznávať možné riziká, stanoviť si reálne finančné ciele a napláňovať si ich dosiahnutie.

Výchova k podnikaniu

Žiaci sa oboznámia s právnymi pojmami podnikania, podstatou podnikateľskej činnosti, princípmi právnej úpravy podnikania v Slovenskej republike. Podrobnejšie si osvoja problematiku živnostenského podnikania, naučia sa vypracovať jednoduchý podnikateľský zámer.

Spotrebiteľská výchova

Žiak sa oboznámi s cieľom zákona o ochrane spotrebiteľa a jeho právach, vzdelávaním si osvojí základné pojmy spotrebiteľskej výchovy. Získa poznatky súvisiace s poctivosťou predaja výrobkov a služieb, s problematikou a pravidlami reklamy, s informatívnou povinnosťou predávajúceho voči spotrebiteľom, o označovacej povinnosti a sankciách.

20.4 Vzdelávacie štandardy špecifické pre jednotlivé študijné odbory

Študijný odbor
VÝROBA OBUVI A GALANTÉRNEHO TOVARU
TEORETICKÉ VZDELÁVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none">- vymedziť odbornú terminológiu výroby obuvi a galantérneho tovaru,- popísať charakteristiku materiálov z hľadiska ich využitia vo výrobnom procese a z hľadiska užívateľských vlastností,- zdôvodniť použitie jednotlivých materiálov vo vzťahu ku konkrétnym výrobkom,- vysvetliť význam kontroly materiálu v jednotlivých fázach jeho používania,- popísať spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus,- určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s výrobou,- popísať princípy, podmienky a priebeh technologických procesov,- popísať technologické postupy a techniky pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov,- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny, dôležitosť organizácie pracoviska a organizácie vlastnej práce,- vysvetliť technické princípy činnosti strojov a zariadení používaných vo výrobe,- určiť princípy hospodárneho využívania materiálov, energií, strojov a zariadení, z hľadiska ekologického prístupu k životnému prostrediu,- vysvetliť funkciu navrhovania a modelovania v odbore,- charakterizovať základné pracovné metódy pre návrhársku a modelársku činnosť,- popísať spôsoby získavania rozmerov jednotlivých súčastí a dielcov,- popísať spôsoby konštrukčného riešenia jednotlivých výrobkov,- popísať zásady zhotovovania a používania výrobných dokumentácií (technický popis, výrobné výkresy, technologické postupy, cenové podklady),- vysvetliť možnosti aplikačného programového vybavenia pri vytváraní výrobných dokumentácií a ekonomickej dokumentácie.
Obsahové štandardy
<p><u>Materiálová základňa výroby obuvi a galantérneho tovaru</u></p> <p>Obsahom učiva je súbor poznatkov o stavbe, štruktúre, charakteristických vlastnostiach základných a pomocných materiálov, o ich hodnotení a efektívnom využívaní vo výrobe. Vzhľadom na rôznorodé zloženie materiálov využívaných vo výrobnom procese je nevyhnutné osvojenie spôsobov ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus.</p> <p>Súčasťou vzdelávania sú skúšky materiálov, pri ktorých žiak získa súbor poznatkov z oblasti kontroly materiálu pri vstupe do výroby, cez medzioperačnú a výstupnú kontrolu výrobku z výroby.</p> <p>Obsah vzdelávania v tejto oblasti predstavuje organickú spätosť s ekonomickými, bezpečnostnými hľadiskami a hľadiskami životného prostredia.</p>
<p><u>Technologické procesy a technika odboru</u></p> <p>Obsah učiva je zameraný na definovanie odborných pojmov, názvoslovie, na získanie vedomostí o technológiách používaných v odbore. Súčasťou učiva sú vedomosti o organizácii pracoviska a organizácii vlastnej práce, o podstate, podmienkach, princípoch a priebehu technologických procesov. Oblasť vzdelávania zahŕňa poznatky o postupnosti operácií v oblasti prípravy výroby a v samotnej výrobe. Obsah učiva je zameraný aj na rozvoj technického myslenia žiaka tak, aby na základe poznania fyzikálno-technickej podstaty jednotlivých častí strojov ľahšie pochopil funkciu strojov a zariadení v technologickom procese. Žiak si osvojí zásady obsluhy, funkčného a hospodárneho využívania materiálov, strojov, zariadení, prístrojov a pomôcok, postupy pri ich nastavovaní a ovládaní, bežnej starostlivosti a údržbe so súčasným rešpektovaním zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.</p>
<p><u>Modelárstvo a konštrukčná príprava výroby</u></p>

Obsah učiva poskytuje vedomosti o spôsoboch a metódach modelovania a konštrukcie jednotlivých druhov výrobkov. Poznanie podstaty modelárskej práce vedie k predpokladom pre lepšie porozumenie technickej dokumentácie a jej správne využitie v procese výroby. Žiak si osvojí zásady zhotovovania a používania modelárskych šablón, výrobných výkresov a výrobnej dokumentácie pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov. V konštrukčnej činnosti sa kladie dôraz na správnosť merania rozmerov a presnosť konštrukcie a rysovania. Žiak sa zoznámí s technikami odborného kreslenia, získajú základy pre navrhovanie, konštrukciu a modelovanie výrobku vo vzťahu k použitému materiálu, jeho funkčnosti, využiteľnosti a zdravotnej nezávadnosti, za súčasného aplikovania zásad estetiky. Oboznámia sa s nevyhnutnosťou rešpektovania zásad technickej normalizácie a štandardizácie.

Výrobná dokumentácia a jej používanie vo výrobnom procese

Obsahom učiva sú poznatky o výrobnej dokumentácii, zásadách pri tvorbe a používaní technických popisov, modelárskych šablón, výrobných výkresov, technologických postupov, cenových podkladov. Učivo súčasne zahŕňa prípravu žiaka na riešenie technických, technologických a ekonomických problémov.

Informačné a komunikačné technológie v odbore

Dôležitou súčasťou učiva sú informácie o perspektívach rozvoja a možnostiach využívania informačno-komunikačných technológií v odbore. Získať poznatky o ich aplikácii pri inovácii výrobkov, pri príprave a spracovaní dokumentácie, pri navrhovaní a modelovaní v konštrukčnej činnosti, v technologických procesoch a v strojných zariadeniach.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- spracovať technicko-ekonomickú dokumentáciu výrobku,
- zhodnotiť výrobok po technickej a ekonomickej stránke,
- zostavovať výrobné plány,
- pripraviť materiálové zabezpečenie výroby,
- zorganizovať pracovisko podľa technickej a technologickej dokumentácie,
- zvoliť zodpovedajúce pracovné postupy v súlade s platnou normalizáciou,
- narábať s technickou a výrobnou dokumentáciou,
- obsluhovať samostatne stroje a technologické zariadenia
- dodržiavať technologickú disciplínu, normy a parametre kvality procesov a výrobkov
- kontrolovať kvalitu materiálu, výrobku v procese jeho výroby
- overovať a porovnávať predpísané parametre hotového výrobku
- rozpoznať a odstrániť chyby výrobkov
- využívať hospodárne suroviny, materiály, energie, stroje a zariadenia v technologických procesoch
- realizovať zodpovedajúce postupy pri odbyte hotových výrobkov
- pracovať v súlade so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany proti požiarom a ochrany životného prostredia
- využívať dostupné softvérové vybavenie pri riešení praktických úloh.

Obsahové štandardy

Technická a ekonomická príprava výroby

Praktická činnosť je zameraná na využitie teoretických vedomostí z oblasti materiálov, hodnotenia ich kvality, technológie, modelárstva, konštrukcie a ekonomie v praktických činnostiach pri príprave technickej a výrobnej dokumentácie, šablón a ekonomických podkladov pre hodnotenie finálnych výrobkov ako aj ich následnú samotnú výrobu.

Výroba a riadenie výroby

Cieľom praktickej prípravy je ako z technicko-hospodárskych noriem, technickej a technologickej dokumentácie naplánovať výrobu a rozpisť ju na denné dávky, materiálne ju zabezpečiť a zorganizovať výrobu na dielňach tak, aby sa dodržali predpokladané výkonové normy pri dodržaní

kvality vyrábaných výrobkov. Praktická činnosť poskytne tiež možnosti samostatne obsluhovať stroje a technologické zariadenia.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

Podstata bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa prelína celým procesom odborného vzdelávania. V rámci praktickej prípravy sa súbor poznatkov zameriava na praktické dodržiavanie základných zásad bezpečnosti práce, hygieny práce, ochrany zdravia a ochrany proti požiarom, ktoré je potrebné dodržiavať pri práci v súlade s platnou legislatívou. V prípade úrazu na pracovisku poskytovať zodpovedajúcu prvú pomoc

Uplatňovanie informačných technológií v odbore

Obsah učiva umožní žiakovi prakticky využívať odborné vedomosti a efektívne ovládať moderné informačné technológie (CAD grafické systémy ako aj iné špeciálne software produkty) pri príprave výrobnej dokumentácie a v každodenných operáciách pri riadení výrobných procesov odboru.

Študijný odbor

OPERÁTOR KOŽIARSKEJ VÝROBY

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- používať odbornú terminológiu,
- charakterizovať materiály a suroviny kožiarskej výroby, chyby materiálov,
- rozlišovať spracovateľské a užívateľské vlastnosti materiálov, surovín a ich kvalitu,
- vysvetliť spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus,
- vysvetliť význam kontroly materiálu a výrobkov,
- popísať základné pracovné metódy navrhovania a modelovania výrobkov kožiarskej výroby,
- popísať konštruovanie základných vzorov výrobkov,
- navrhnuť vzor výrobku s uplatnením výpočtovej techniky,
- vysvetliť zásady vyhotovenia technologickej dokumentácie,
- popísať technologické postupy a techniky pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov,
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny,
- určiť postupnosť operácií v oblasti prípravy výroby, v navrhovaní a v procese výroby,
- popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy proti požiarom, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia, určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s kožiarskym odvetvím.

Obsahové štandardy

Materiálová základňa kožiarskeho odvetvia

Obsahom učiva je súbor poznatkov o stavbe, štruktúre, vlastnostiach základných a pomocných materiálov, chybách materiálov, určovaní materiálových noriem a efektívnom využívaní materiálov vo výrobe. Súčasťou vzdelávania sú skúšky materiálov, pri ktorých žiak získava súbor poznatkov z oblasti kontroly materiálu pri vstupe do výroby, cez medzioperačnú kontrolu a pri výstupe finálneho výrobku z výroby.

Obsah vzdelávania predstavuje organickú prepojenosť s ekonomickými, bezpečnostnými hľadiskami a hľadiskami životného prostredia. Vysvetľuje ekologický význam spracovania odpadov a dopad nesprávnej manipulácie s odpadmi na životné prostredie.

Modelárstvo a konštrukčná príprava výroby

Učivo zoznamuje žiaka so spôsobmi a metódami modelovania a konštrukcie jednotlivých druhov výrobkov. Žiak sa naučí zhotovovať a čítať výrobné výkresy a výrobnú dokumentáciu. Zoznámi sa s technikami odborného kreslenia, s nevyhnutnosťou rešpektovania zásad technickej normalizácie

a štandardizácie pri vytváraní vlastných návrhov. Získa základy pre konštrukciu, modelovanie a vlastnú návrhovú činnosť výrobku vo vzťahu k použitému materiálu, jeho funkčnosti, využiteľnosti a zdravotnej nezávadnosti za súčasného aplikovania zásad estetiky. Naučí sa, aký význam má priemyselná estetika, farebnosť a dizajn vzhľadom k funkčnosti výrobku.

Technika a technologické procesy v kožiarskom odvetví

Učivo poskytuje poznatky o technickej a technologickej dokumentácii, jej význame a tvorbe, práci s ňou, jej význame a dôležitosti vo výrobnom procese. Žiak získa poznatky o tvorbe a vypracúvaní technickej a technologickej dokumentácie, zostavení technického popisu výrobku, technologického postupu s dôrazom na presnosť, dôslednosť a vytrvalosť. Naučí sa základné technologické postupy vysekávania a vykrajovania súčiastok z usní. Získa vedomosti o spájaní súčiastok a výrobe výrobkov v kožiarskom odvetví. Naučí sa aplikovať získané vedomosti pri tvorbe samostatnej práce.

Žiak získa prehľadné vedomosti o organizácii pracoviska a organizácii vlastnej práce, o podstate, podmienkach, princípoch a priebehu technologických procesov.

Získa poznatky o zásadách obsluhy, funkčného a hospodárneho využívania strojov, zariadení, prístrojov a pomôcok v technologickom procese.

Výpočtová technika v kožiarskom odvetví

Dôležitou súčasťou učiva sú informácie o perspektívach rozvoja a možnostiach využívania informačno-komunikačných technológií a výpočtovej techniky v kožiarskom odvetví. Žiak získa poznatky o ich aplikácii pri tvorbe a vypracúvaní technickej a technologickej dokumentácie, pri navrhovaní a modelovaní, v konštrukčnej činnosti, technologických procesoch a v strojoch a zariadeniach a ostatnej technike.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- pripraviť a skontrolovať pracovisko,
- aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy požiarnej ochrany a ochrany životného prostredia,
- zvoliť správny technologický postup a vhodný materiál pre výrobu konkrétneho vzoru výrobku,
- aplikovať vo výrobnom procese poznatky o kvalite výroby výrobku,
- overovať a porovnávať predpísané parametre na hotovom výrobku,
- rozoznať a odstrániť chyby výrobku,
- nastavovať samostatne stroje a zariadenia, vykonávať ich obsluhu a bežnú údržbu,
- zaobchádzať hospodárne so surovinami, materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami v technologických procesoch,
- stanoviť normy spotreby materiálov, času a výkonu pracovných operácií pri výrobe,
- vyhotoviť technický náčrt a popis výrobku,
- vypracovať samostatne technologickú dokumentáciu na navrhnutý vzor výrobku, zvoliť vhodný materiál a zrealizovať jeho výrobu,
- vypočítať materiálové náklady na výrobu a vypracovať cenovú kalkuláciu výrobku,
- riešiť praktické úlohy pomocou aplikačných programov výpočtovej techniky,
- aplikovať princípy dizajnu a módnych trendov pri navrhovaní výrobku.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygiena práce, ochrana proti požiarom a príprava pracoviska

Podstata bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nie je chápaná samostatne, ale sa prelína celým procesom odborného vzdelávania. V rámci praktickej prípravy sa žiak naučí rozoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci, postupovať v súlade so spôsobmi ochrany voči nim a ako im predchádzať. V prípade úrazu na pracovisku sa naučí poskytovať zodpovedajúcu prvú pomoc.

Technologické postupy a využívanie strojov, zariadení a výpočtovej techniky pri výrobe polovýrobkov a výrobkov kožiarskeho priemyslu

Cieľom praktickej prípravy je naučiť žiaka získané vedomosti z oblasti materiálov, technológií, modelárstva, konštrukcií, strojov a zariadení aplikovať v praktických činnostiach pri vykonávaní

jednoduchých i náročných prác a pracovných operácií. Na základe technickej a technologickej dokumentácie sa naučí pracovať so súborom technických podkladov potrebných pre výrobu, naučí sa využívať výkresy, schémy, návody, pracovať s technologickej dokumentáciou. Vzdelávacia oblasť zahŕňa problematiku venovanú práci s materiálmi a surovinami a ich spracovaniu rôznymi technologickými postupmi, za súčasného použitia potrebných strojov, výrobných zariadení a pracovných pomôcok, pri rešpektovaní zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a dodržiavaní technologickej disciplíny.

Študijný odbor

OPERÁTOR KOŽUŠNÍCKEJ VÝROBY

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- charakterizovať a používať odbornú terminológiu a symboliku,
- popísať charakter a postavenie kožušnickej výroby, jej úlohy a ciele,
- popísať vlastnosti jednotlivých materiálov a princípy ich pôsobenia na technické, ekonomické, úžitkové a estetické vlastnosti výrobkov,
- rozlišovať spracovateľské a užívateľské vlastnosti materiálov a ich kvalitu,
- popísať technologické postupy pre jednotlivé typy výrobkov v kožušnickej výrobe,
- popísať organizáciu a riadenie výrobných činností, činností spojených s materiálno-technickým zabezpečením výroby a činností zabezpečujúcich odbyť,
- orientovať sa v technickej a technologickej dokumentácii a vo výrobných schémach,
- popísať funkčné princípy a technologické možnosti strojov a zariadení, ich prvkov a výrobných liniek,
- popísať postup nastavovania strojov a zariadení podľa požiadaviek technickej dokumentácie a poznatkov o ich činnostiach,
- popísať postup prípravy strojov a zariadení, spôsoby ich ošetrovania, údržby a zisťovania porúch,
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny,
- zdôvodniť dôležitosť hospodárnosti vo využívaní surovín, palív a energie, organizácie a riadenia výroby,
- popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy proti požiarom, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia, určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s kožušnicou výrobou.

Obsahové štandardy

Materiály kožušnickej výroby

Obsah učiva je orientovaný na oboznámenie s jednotlivými druhmi materiálov používaných v kožušnickej výrobe. Žiak spozná vlastnosti rôznych druhov materiálov, možnosti ich využitia, osvojí si princípy ich pôsobenia na ekonomické technické, úžitkové a estetické vlastnosti výrobkov. Naučí sa rozlišovať spracovateľské a užívateľské vlastnosti materiálov a hodnotiť ich kvalitu,

Technologické procesy a stroje a zariadenia kožušnickej výroby

Obsahom učiva je súbor vedomostí o technických a technologických základoch kožušnickej výroby, o organizácii a riadení výrobných činností, činností spojených s materiálno-technickým zabezpečením výroby a činností zabezpečujúcich odbyť. Žiak sa naučí orientácii v technickej a technologickej dokumentácii. Učivo je zamerané na poznanie fyzikálno-technickej podstaty, funkcie a významu jednotlivých častí strojov, čo vedie žiaka k lepšiemu chápaniu funkcie strojov a zariadení v technologickom procese. Osvojí si postupy nastavovania strojov a zariadení podľa požiadaviek technickej dokumentácie a poznatkov o ich činnostiach. Pochopí význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny a dôležitosť hospodárnosti vo využívaní surovín, palív a energie, organizácie a riadenia výroby a nevyhnutnosť dodržiavania zásad bezpečnosti

a ochrany zdravia pri práci, predpisov proti požiarom, predpisov hygieny a ochrany životného prostredia. Naučí sa určovať možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s kožušničkou výrobou.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- pripraviť a skontrolovať pracovisko,
- aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy požiarnej ochrany a ochrany životného prostredia,
- zvoliť správny technologický postup vzhľadom k vhodne vybranému materiálu pre výrobu konkrétneho výrobku,
- aplikovať vo výrobnom procese poznatky o kvalite výroby výrobku,
- overovať a porovnávať predpísané parametre na hotovom výrobku,
- organizovať a riadiť výrobné činnosti, činnosti spojené s materiálno – technickým zabezpečením výroby a činnosti zabezpečujúce odbyť,
- riadiť technologický proces výroby kožušinových výrobkov,
- pracovať so základnou výrobnou dokumentáciou,
- nastaviť stroje a zariadenia podľa požiadaviek technickej dokumentácie a poznatkov o ich činnostiach,
- pripravovať stroje a zariadenia ošetrovať a udržiavať ich,
- nastaviť základné parametre technologického procesu podľa predpisov o obsluhu strojov,
- uviesť stroje a zariadenia do chodu,
- obsluhovať jednotlivé stroje a zariadenia a sledovať ich chod,
- monitorovať poruchy strojov a zariadení,
- používať racionálne metódy práce,
- prispôsobovať sa zmenám vo výrobnom procese.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť, hygiena a ochrana zdravia pri práci

Žiak sa naučí rešpektovať a uplatňovať pravidlá bezpečnosti pri práci a ochrany zdravia pri práci s technikou, prístrojmi a ďalším vybavením. Získa prehľad o základných ustanoveniach všeobecne záväzných právnych predpisov, bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, o hygiene pri práci a na pracovisku. Obsah učiva je zameraný na oboznámenie žiaka s pracovným prostredím, pracovnými pomôckami, materiálmi, náradím, strojmi a zariadeniami. Žiak získa zručnosti v správnom a zodpovedajúcom výbere vhodných pomôcok pre konkrétnu prácu, v používaní materiálov, pomôcok a náradia. V prípade úrazu na pracovisku sa naučí poskytnúť prvú pomoc.

Stroje a zariadenia v kožušnickej výrobe a súvisiaca organizácia práce na pracovisku

Získané teoretické vedomosti sa žiak naučí využívať pri navrhovaní technologických postupov práce. Obsah učiva vedie žiaka k osvojeniu samostatnosti v organizovaní pracovného procesu, k určovaniu následnosti jednotlivých operácií, výberu a príprave potrebného materiálu, pracovného náradia a prostriedkov, k voľbe správneho technologického postupu vo vzťahu k vybranému materiálu.

Obsah učiva umožní žiakovi získané prehľadné vedomosti o zložení a funkcii prístrojov, strojov a zariadení využiť v praktickej príprave. Žiak sa naučí nastaviť samostatne stroje a zariadenia podľa požiadaviek technickej dokumentácie a poznatkov o ich činnostiach, pripraviť stroje a zariadenia, ošetrovať a udržiavať ich, obsluhovať a sledovať ich chod a monitorovať prípadné poruchy. Pri jednotlivých činnostiach sa naučí používať racionálne metódy práce.

Naučí sa prakticky uplatňovať príslušné technologické normy, získa zručnosti v hodnotení priebehu a výsledkov výrobného procesu, naučí sa pripraviť prípadné návrhy na optimalizáciu alebo racionalizáciu procesu.

Študijný odbor

TECHNIK OBUVNÍCKEJ VÝROBY

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť pojmy odbornej terminológie výroby obuvi,
- charakterizovať základné a pomocné materiály pre výrobu obuvi,
- vysvetliť spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok,
- popísať základné pracovné metódy navrhovania a konštruovania obuvi,
- popísať spôsoby konštrukčného riešenia základných vzorov obuvi,
- vysvetliť zásady vyhotovenia technickej a technologickej dokumentácie,
- popísať možnosti využitia výpočtovej techniky v obuvníckej výrobe,
- vymenovať a vysvetliť triediace hľadiská pre posudzovanie obuvi,
- vysvetliť spôsoby zhotovenia dielcov a ich montáže,
- charakterizovať výrobné spôsoby výroby obuvi,
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny, dôležitosť organizácie pracoviska a organizácie vlastnej práce,
- vysvetliť technické princípy činnosti strojov, zariadení používaných v technologických procesoch,
- popísať spôsoby nastavovania, ovládania strojov, poruchy strojov ich odstraňovanie, údržbu strojov,
- popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy proti požiarom, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia, určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s výrobou obuvi.

Obsahové štandardy

Materiálová základňa obuvníckej výroby

Obsahom učiva je súbor poznatkov o stavbe, štruktúre, charakteristických vlastnostiach základných a pomocných materiálov o hodnotení a efektívnom využívaní materiálov vo výrobe. Vzhľadom na rôznorodé zloženie materiálov využívaných vo výrobnom procese je nevyhnutné určiť spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus. Obsah vzdelávania v tejto oblasti predstavuje organickú spätosť s ekonomickými, bezpečnostnými hľadiskami a hľadiskami životného prostredia. Vysvetľuje ekologický význam spracovania odpadov a dopad nesprávnej manipulácie s odpadmi na životné prostredie.

Modelárstvo a konštrukčná príprava výroby

Učivo poskytuje súbor poznatkov o spôsoboch konštrukcie a modelovania rôznych druhov obuvi. Poznanie podstaty modelárskej práce vedie k predpokladom pre lepšie porozumenie technickej dokumentácie a jej správne využitie v procese výroby. Žiak si osvojí zásady zhotovovania a používania modelárskych šablón, výrobných výkresov a výrobnej dokumentácie pri výrobe jednotlivých druhov obuvi. Zoznámi sa s poznatkami z anatómie a fyziológie nohy, s požiadavkami na konštrukciu obuvi vzhľadom na jej funkciu a zásady správneho obúvania.

Technika a technologické procesy pri výrobe obuvi

Cieľom obsahového okruhu, je poskytnúť súbor poznatkov o technológiách a technických základoch obuvníckej výroby, o zhotovovaní polovýrobných zo základných surovín a materiálov a o montáži výrobkov. Žiak získa prehľadné vedomosti o podstate, podmienkach, princípoch a priebehu technologických procesov a výrobných postupov. Učivo poskytuje tiež poznatky o význame, využívaní a tvorbe technickej a technologickej dokumentácie. Obsah učiva je zameraný aj na rozvoj technického myslenia žiaka tak, aby na základe poznania fyzikálno-technickej podstaty jednotlivých častí strojov ľahšie pochopil funkciu strojov a zariadení v technologickom procese. Žiak si osvojí zásady obsluhy, funkčného a hospodárneho využívania strojov, zariadení, postupy pri ich nastavovaní a ovládaní, zisťovaní chýb a ich odstraňovaní, bežnej starostlivosti a údržbe so súčasným rešpektovaním zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Výpočtová technika

Dôležitou súčasťou učiva sú informácie o možnostiach využívania informačno- komunikačných technológií a výpočtovej techniky pri výrobe obuvi. Žiak získa poznatky o ich aplikácii pri tvorbe a vypracúvaní technickej a technologickej dokumentácie, pri navrhovaní a modelovaní, v konštrukčnej činnosti, technologických procesoch a v strojoch a zariadeniach a ostatnej technike.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- používať pracovné pomôcky, náradie,
- pracovať na jednotlivých typoch strojov,
- manipulovať s materiálom,
- vyrobiť jednotlivé časti obuvi z rôznych druhov obuvi podľa technologických postupov,
- používať odbornú terminológiu,
- aplikovať pracovné návyky, technologickú disciplínu, kvalitu výrobkov,
- nastavovať stroje, určiť a odstrániť poruchu stroja, robiť údržbu strojov ,
- pripravovať materiálové zabezpečenie výroby,
- zorganizovať pracovisko podľa technickej a technologickej dokumentácie,
- aplikovať zodpovedajúce postupy pri odbyte hotových výrobkov,
- udržiavať čistotu a hygienu práce na pracovisku,
- aplikovať zásady bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci, ochrany proti požiarom a ochrany životného prostredia,
- vypracovať samostatne technickú a technologickú dokumentáciu na navrhnutý vzor výrobku,
- zvoliť vhodný materiál a vyrobiť navrhnutý výrobok.

Obsahové štandardy

Využívanie strojov a zariadení, technologických postupov, výpočtovej techniky pri výrobe polovýrobných a finálnych výrobkov

Cieľom je nadobudnutie praktických zručností s používaním pracovných pomôcok náradia, s prácou na jednotlivých typoch strojov, so spracovaním a manipuláciou materiálu Podľa technologických postupov vyrábať jednotlivé časti obuvi a finálny výrobok z rôznych druhov materiálov. Obsah praktickej prípravy je zameraný na osvojenie správnych pracovných návykov, technologickej disciplíny, dodržiavania kvality výrobku.

Technická príprava výroby a zabezpečenie výroby

Cieľom praktickej prípravy v tejto oblasti je vypracovať technickú a technologickú dokumentáciu na navrhnutý vzor obuvi. Ďalej nadobudnúť praktické skúsenosti, ako z technicko-hospodárskych noriem, technickej a technologickej dokumentácie, naplánovať výrobu a rozpísať ju na denné dávky, materiálne ju zabezpečiť a zorganizovať na dielňach tak, aby sa dodržali predpokladané výkonové normy pri dodržaní kvality vyrábaných výrobkov. Na základe technickej a technologickej dokumentácie sa žiak naučí pracovať so súborom technických podkladov potrebných pre výrobu, využívať výkresy, schémy, návody, pracovať s technologickou dokumentáciou.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci hygiena práce, ochrana proti požiarom

Podstata bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa prelína celým procesom odborného vzdelávania. V rámci praktickej prípravy sa súbor poznatkov zameriava na praktické dodržiavanie základných zásad bezpečnosti práce, hygieny práce, ochrany zdravia a ochrany proti požiarom, ktoré je potrebné dodržiavať pri práci v súlade s platnou legislatívou. V prípade úrazu na pracovisku sa žiak naučí poskytovať zodpovedajúcu prvú pomoc.

Študijný odbor

KOŽIARSTVO

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vysvetliť odbornú terminológiu,
- charakterizovať materiály a suroviny kožiarskej výroby,
- rozlišovať spracovateľské a užívateľské vlastnosti materiálov a surovín, ich kvalitu a chyby,
- vysvetliť dôležitosť kontroly materiálu a surovín v jednotlivých fázach jeho používania, spôsoby ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus,
- správne čítať výkresy, schémy, technologickú dokumentáciu,
- popísať základné pracovné metódy navrhovania a modelovania výrobkov kožiarskej výroby, získavania rozmerov,
- vyhotoviť konštrukciu základných vzorov výrobkov,
- popísať zásady zhotovovania a používania výrobných výkresov a technologickej dokumentácie,
- vyhotoviť náčrt a popis výrobku a technický výkres výrobku,
- charakterizovať technologické postupy a techniky pri výrobe jednotlivých druhov výrobkov, princípy a priebeh technologických procesov,
- vysvetliť význam dodržiavania technologických predpisov a pracovnej disciplíny,
- určiť postupnosť operácií v oblasti prípravy výroby, v navrhovaní a v samotnej výrobe,
- popísať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predpisy proti požiarom, predpisy hygieny a ochrany životného prostredia, určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia súvisiace s kožiarskym odvetvím.

Obsahové štandardy

Materiálová základňa kožiarskeho odvetvia

Obsahom učiva je súbor poznatkov o stavbe, štruktúre, charakteristických vlastnostiach základných a pomocných materiálov a efektívnom využívaní materiálov vo výrobe. Vzhľadom na rôznorodé zloženie materiálov využívaných vo výrobnom procese je dôležité upozorniť na spôsoboch ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus.

Súčasťou vzdelávania sú skúšky materiálov, pri ktorých žiak získa súbor poznatkov z oblasti kontroly materiálu od ich vstupu do výroby až po výstup finálneho výrobku.

Obsah vzdelávania predstavuje organickú spätosť s ekonomickými, bezpečnostnými hľadiskami a hľadiskami životného prostredia. Vysvetľuje ekologický význam spracovania odpadov a dopad nesprávnej manipulácie s odpadmi na životné prostredie.

Modelárstvo a konštrukčná príprava výroby

Cieľom je poskytnúť žiakovi súbor vedomostí a poznatkov o spôsoboch a metódach konštrukcie a modelovania jednotlivých druhov výrobkov. Žiak sa zoznámí s technikami odborného kreslenia a získa základy pre vlastnú návrhovú činnosť vo vzťahu k použitému materiálu, jeho funkčnosti, využiteľnosti a zdravotnej nezávadnosti, za súčasného aplikovania zásad estetiky.

Zoznámí sa so zásadami zhotovovania a používania výrobných výkresov a výrobnej dokumentácie. Dôraz sa kladie na správnosť merania rozmerov a presnosť konštrukcie a rysovania, priemyselnú estetiku, farebnosť a dizajn vzhľadom k funkčnosti výrobku.

Technika a technológia kožiarskeho odvetvia

Učivo poskytuje poznatky o technickej a technologickej dokumentácii, jej význame a dôležitosti vo výrobnom procese. Žiak získa poznatky o tvorbe a vypracúvaní technickej a technologickej dokumentácie, vyhotovení technického náčrtu a popisu výrobku a technologického postupu s dôrazom na presnosť, dôslednosť a vytrvalosť. Naučí sa základné technologické postupy používané v kožiarskom odvetví a aplikovať získané vedomosti pri tvorbe samostatnej práce.

Žiak získa prehľadné vedomosti o organizácii pracoviska a organizácii vlastnej práce, o podstate, podmienkach, princípoch a priebehu technologických procesov.

Získa poznatky o zásadách obsluhy, funkčného a hospodárneho využívania strojov, zariadení,

prístrojov a pomôcok v technologickom procese.

Výpočtová technika v kožiarskom odvetví

Dôležitou súčasťou učiva sú informácie o perspektívach rozvoja a možnostiach využívania informačno-komunikačných technológií a výpočtovej techniky v kožiarskom odvetví. Žiak získa poznatky o ich aplikácii pri tvorbe a vypracúvaní technickej a technologickej dokumentácie, pri navrhovaní a modelovaní, v konštrukčnej činnosti, technologických procesoch a v strojoch a zariadeniach a ostatnej technike.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- pripraviť a skontrolovať pracovisko,
- aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany proti požiarom a ochrany životného prostredia,
- vybrať vhodnú technologickú dokumentáciu,
- zvoliť vhodný materiál a zodpovedajúci technologický postup a samostatne ho realizovať,
- obsluhovať samostatne stroje a technologicke zariadenia, vykonávať nastavovanie strojov a zariadení, ich obsluhu a bežnú údržbu,
- aplikovať vo výrobnom procese poznatky o kvalite výroby výrobkov a porovnávať predpísané parametre na hotovom výrobku,
- rozoznať chyby materiálu a technologického spracovania a odstrániť chyby na výrobku,
- zaobchádzať hospodárne so surovinami, materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami v technologických procesoch,
- stanoviť normy spotreby materiálov, času a výkonu pracovných operácií pri výrobe,
- vyhotoviť technický náčrt a popis výrobku, technologický postup výroby,
- zhotoviť výrobok,
- spracovať materiálové náklady na výrobu a vypracovať cenovú kalkuláciu výrobku,
- organizovať prácu na zverenom úseku,
- aplikovať princípy dizajnu a módných trendov pri navrhovaní a výrobe výrobkov,
- riešiť praktické úlohy pomocou aplikačných programov výpočtovej techniky.

Obsahové štandardy

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygiena práce, ochrana proti požiarom a príprava pracoviska

Podstata bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nie je chápaná samostatne, ale sa preláina celým procesom odborného vzdelávania. V rámci praktickej prípravy sa žiaci naučia rozpoznať jednotlivé druhy ohrozenia pri práci, postupovať v súlade so spôsobmi ochrany voči nim a ako im predchádzať. V prípade úrazu na pracovisku sa naučia poskytovať zodpovedajúcu prvú pomoc.

Technologické postupy a využívanie strojov, zariadení a výpočtovej techniky pri výrobe polovýrobkov a výrobkov kožiarskeho priemyslu

Cieľom praktickej prípravy je naučiť žiaka získané vedomosti z oblasti materiálov, technológií, modelárstva, konštrukcií, strojov a zariadení aplikovať v praktických činnostiach pri vykonávaní jednoduchých i náročných prác a pracovných operácií. Na základe technickej a technologickej dokumentácie si osvojí prácu so súborom technických podkladov pre výrobu, naučí sa využívať výkresy, schémy, návody, pracovať s technologickou dokumentáciou.

Vzdelávacia oblasť zahŕňa problematiku venovanú práci s materiálmi a surovinami a ich spracovaniu rôznymi technologickými postupmi, za súčasného použitia potrebných strojov, výrobných zariadení a pracovných pomôcok, pri rešpektovaní zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a dodržiavaní technologickej disciplíny.

Ekonomika a riadenie činností v podnikoch kožiarskeho odvetvia

Obsah učiva je zameraný na aplikáciu teoretických vedomostí do praktických činností týkajúcich sa ekonomiky a riadenia v jednotlivých útvaroch podniku. Proces vzdelávania je orientovaný na rozvoj organizačných a riadiacich schopností žiaka potrebných pri zabezpečovaní riadneho chodu malého alebo stredného podniku.

Žiak sa naučí využívať elektronické informačné zdroje, obsluhovať telekomunikačnú, rozmnožovaciu a kancelársku techniku, uplatňovať praktické zručnosti v oblasti výpočtovej techniky.
Cieľom praktickej prípravy je pripraviť kvalifikovaných pracovníkov na strednej úrovni riadenia obchodného úseku, ekonomického a výrobnotechnického úseku.

21 Organizácia výchovy a vzdelávania v externej forme štúdia

V súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa výchova a vzdelávanie organizuje nielen dennou, ale aj externou formou štúdia. Externá forma štúdia sa organizuje ako večerná, diaľková alebo dištančná.

Na stredných odborných školách sa organizuje externá forma štúdia pre:

1. uchádzačov so vzdelaním, ktoré poskytovala základná škola a pre uchádzačov so základným vzdelaním v dĺžke štúdia, ktorá je rovnaká ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného študijného alebo učebného odboru,
2. uchádzačov, ktorí získali úplné stredné odborné vzdelanie alebo stredné odborné vzdelanie v dĺžke štúdia, ktorú určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka príslušného študijného alebo učebného odboru.

Uchádzači o štúdium v učebných odboroch, ktorí vykonali záverečnú skúšku v inom učebnom odbore alebo študijnom odbore a uchádzači o štúdium v študijných odboroch, ktorí vykonali maturitnú skúšku v inom študijnom odbore, študujú len odborné predmety. Štúdium trvá najmenej jeden rok.

Večerné vzdelávanie je organizované pravidelne niekoľkokrát v týždni v rozsahu 10 až 15 hodín týždenne.

Diaľkové vzdelávanie je organizované spravidla raz týždenne v rozsahu 6 až 7 konzultačných hodín.

Dištančné vzdelávanie je diaľkové vzdelávanie prostredníctvom korešpondencie, telekomunikačných médií a iných prostriedkov, pri ktorých spravidla nedochádza k priamym kontaktom medzi pedagogickým zamestnancom a samostatne študujúcim žiakom. V stredných odborných školách sa praktické vyučovanie nemôže realizovať dištančnou formou vzdelávania. Odporúča sa kombinované štúdium, v ktorom sa kombinuje teoretické vzdelávanie formou dištančného vzdelávania a praktické vyučovanie formou denného štúdia. Predpokladom realizácie tejto formy vzdelávania je zabezpečenie overeného kontaktu medzi žiakom a učiteľom, existencia špeciálnych študijných podmienok, umožňujúcich samostatné štúdium a priamy rýchly kontakt s učiteľom a školou.

Dištančné vzdelávanie vyžaduje tvorbu samostatného ŠkVP (popr. samostatnej časti ŠkVP) v ktorom sú presne vymedzené podmienky:

- požadované vstupy,
- realizácia kontaktu žiak – učiteľ (musí byť zabezpečený overený kontakt),
- štruktúra a spôsob realizácie obsahu vzdelávania – napr. súpis požadovaných samostatných prác, zoznam študijných materiálov, pomôcok a ďalších študijných informácií, rád a odporúčaní pre zjednodušenie štúdia,
- kritéria a spôsob hodnotenia jednotlivých výstupov,
- vlastná príprava a realizácia ukončovania štúdia.

Dištančné vzdelávanie sa v plnom rozsahu odvíja od požiadaviek príslušného ŠVP.

Vzdelanie získané vo všetkých formách štúdia je rovnocenné. Z tohto dôvodu je v externej forme štúdia vhodné navýšiť počet vyučovacích hodín/konzultácii v tých predmetoch ŠkVP, ktoré si vyžadujú nácvik zručností. Na tento účel sa využijú disponibilné hodiny uvedené v RUP. V diaľkovom vzdelávaní sa konzultačné hodiny uvedené za celé štúdium môžu využiť na jeden alebo viac predmetov ŠkVP. Žiak sa v externej forme štúdia zo správania neklasifikuje.

21.1 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY - externá forma štúdia

21.1.1 Rámcový učebný plán pre 2- ročné učebné odbory - večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹⁵ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	2	64
Odborné vzdelávanie	16	512
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	20	640

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	2	64
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra	0,5	16
Človek a spoločnosť • občianska náuka	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	16	512
Teoretické vzdelávanie	2	64
Praktická príprava	14	448
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	20	640
Záverečná skúška		

21.1.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné učebné odbory - večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku, celkovo za celé

¹⁵ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

štúdium minimálne hodín 640 a maximálne 960 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- f) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- g) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- h) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- i) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.3 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹⁶ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	2,5	80
Odborné vzdelávanie	16	512
Disponibilné hodiny	1,5	48
CELKOM	20	640

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	2,5	80
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra	1	32
Človek a spoločnosť • občianska náuka	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	16	512
Teoretické vzdelávanie	2	64
Praktická príprava	14	448
Disponibilné hodiny	1,5	48
SPOLU	20	640
Záverečná skúška		

21.1.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku, celkovo za celé štúdium minimálne hodín 640 a maximálne 960 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

¹⁶ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- h) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.5 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory - diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ¹⁷ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	2	64
Odborné vzdelávanie	8	256
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	12	384

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	2	64
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra	0,5	16
Človek a spoločnosť • občianska náuka	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	8	256
Teoretické vzdelávanie	2	64
Praktická príprava	6	192
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	12	384
Záverečná skúška		

21.1.6 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné učebné odbory - diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 konzultačných hodín v jednom ročníku, celkovo za celé štúdium minimálne 384 hodín a maximálne 448 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije

¹⁷ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- f) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- g) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- h) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- i) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.7 Rámcový učebný plán pre 2-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ¹⁸ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	2,5	80
Odborné vzdelávanie	8	256
Disponibilné hodiny	1,5	48
CELKOM	12	384

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	2,5	80
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra	1	32
Človek a spoločnosť • občianska náuka	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	8	256
Teoretické vzdelávanie	2	63
Praktická príprava	6	192
Disponibilné hodiny	1,5	48
SPOLU	12	384
Záverečná skúška		

21.1.8 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2- ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 konzultačných hodín v jednom ročníku, celkovo za celé štúdium minimálne 384 hodín a maximálne 448 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

¹⁸ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Matematika a práca s informáciami“ je predmet matematika, ktorý sa vyučuje podľa jeho účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika môže škola vyučovať v rámci voliteľných predmetov.
- i) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou odborného výcviku. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej odbornej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.9 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹⁹ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	6,5	208
Odborné vzdelávanie	20	640
Disponibilné hodiny	3,5	112
CELKOM	30	960

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	6,5	208
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • cudzí jazyk	4	128
Človek a spoločnosť • občianska náuka	0,5	16
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia	1	32
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	20	640
Teoretické vzdelávanie	5	160
Praktická príprava	15	480
Disponibilné hodiny	3,5	112
SPOLU	30	960
Záverečná skúška		

21.1.10 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory - večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku, celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 960 hodín a maximálne 1440 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za

¹⁹ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzdelaním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- i) Praktické vyučovanie vymedzené v rámcových učebných plánoch sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky štátneho vzdelávacieho programu na kompetencie absolventa.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.11 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ²⁰ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	7,5	240
Odborné vzdelávanie	19,5	624
Disponibilné hodiny	3	96
CELKOM	30	960

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	7,5	240
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> slovenský jazyk a slovenská literatúra jazyk národností a literatúra cudzí jazyk 	5	160
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> občianska náuka 	0,5	16
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> fyzika chémia biológia 	1	32
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> matematika informatika 	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	19,5	624
Teoretické vzdelávanie	5	160
Praktická príprava	14,5	464
Disponibilné hodiny	3	96
SPOLU	30	960
Záverečná skúška		

21.1.12 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku, celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 960 hodín a maximálne 1440 hodín. Do celkového

²⁰ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzdelaním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.13 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ²¹ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	4	128
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	18	576

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	4	128
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> slovenský jazyk a literatúra cudzí jazyk 	2	64
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> občianska náuka 	0,5	16
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> fyzika chémia biológia 	0,5	16
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> matematika informatika 	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vzdelávanie	3,5	112
Praktická príprava	8,5	272
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	18	576
Záverečná skúška		

21.1.14 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3 - ročné učebné odbory – diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, celkovo za celé štúdium minimálne 576 hodín a maximálne 672 hodín. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu konzultačných hodín

²¹ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6–7 hodín)

za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzdelaním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.15 Rámcový učebný plán pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ²² za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	4,5	144
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	1,5	48
CELKOM	18	576

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	4,5	144
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> slovenský jazyk a slovenská literatúra jazyk národností a literatúra cudzí jazyk 	2,5	80
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> občianska náuka 	0,5	16
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> fyzika chémia biológia 	0,5	16
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> matematika informatika 	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vzdelávanie	3,5	112
Praktická príprava	8,5	272
Disponibilné hodiny	1,5	48
SPOLU	18	576
Záverečná skúška		

21.1.16 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 3-ročné učebné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, celkovo za celé štúdium minimálne 576 hodín a maximálne 672 hodín. Do celkového počtu hodín

²² Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu konzultačných hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia. Dĺžka štúdia pre žiakov so základným vzdelaním je rovnaká alebo o jeden rok dlhšia ako dĺžka dennej formy štúdia príslušného učebného odboru. Dĺžku štúdia pre žiakov s úplným stredným odborným vzdelaním, úplným stredným všeobecným vzdelaním alebo stredným odborným vzdelaním určí riaditeľ strednej školy podľa ich zaradenia do príslušného ročníka učebného odboru.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Vyberie sa z predmetov podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.). Na praktických cvičeniach sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.17 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ²³ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	16	512
Odborné vzdelávanie	20	640
Disponibilné hodiny	4	128
CELKOM	40	1280

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	16	512
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • prvý cudzí jazyk	8	256
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	2	64
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	3	96
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	3	96
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	20	640
Teoretické vzdelávanie	12	384
Praktická príprava	8	256
Disponibilné hodiny	4	128
SPOLU	40	1280
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

21.1.18 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory – večerné vzdelávanie:

- a) Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

²³ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

- b) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium minimálne 40 hodín a maximálne 60 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 1280 hodín a maximálne 1920 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.19 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ²⁴ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	18	576
Odborné vzdelávanie	20	640
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	40	1280

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	18	576
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk	10	320
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	2	64
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	3	96
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	3	96
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	20	640
Teoretické vzdelávanie	12	384
Praktická príprava	8	256
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	40	1280
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

21.1.20 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:

- a) Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným

²⁴ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

- b) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium minimálne 40 hodín a maximálne 60 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 1280 hodín a maximálne 1920 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.21 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory - diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ²⁵ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	10	320
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	24	768

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	10	320
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • prvý cudzí jazyk	4	128
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	1	32
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	2	64
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	3	96
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vzdelávanie	7	224
Praktická príprava	5	160
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	24	768
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

21.1.22 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory - diaľkové vzdelávanie:

- a) Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným

²⁵ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

- b) Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium minimálne 24 hodín a maximálne 28 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 768 hodín, maximálne 896 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.23 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ²⁶ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	11	352
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	1	32
CELKOM	24	768

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	11	352
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk	5	160
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	1	32
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	2	64
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	3	96
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vzdelávanie	7	224
Praktická príprava	5	160
Disponibilné hodiny	1	32
SPOLU	24	768
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

21.1.24 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:

- a) Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento

²⁶ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

- b) Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium minimálne 24 hodín a maximálne 28 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 768 hodín, maximálne 896 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Výučba prvého cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje minimálne v rozsahu 3 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.25 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ²⁷ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	14	448
Odborné vzdelávanie	19	608
Disponibilné hodiny	7	224
CELKOM	40	1280

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	14	448
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> slovenský jazyk a literatúra prvý cudzí jazyk 	8	256
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> dejepis občianska náuka 	2	64
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> fyzika chémia biológia geografia 	2	64
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> matematika informatika 	2	64
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	19	608
Teoretické vzdelávanie	6	192
Praktická príprava	13	416
Disponibilné hodiny	7	224
SPOLU	40	1280
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

21.1.26 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – večerné vzdelávanie:

- a) Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

²⁷ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

- b) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium minimálne 40 hodín a maximálne 60 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 1280 hodín a maximálne 1920 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa alebo majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.27 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ²⁸ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	17	544
Odborné vzdelávanie	19	608
Disponibilné hodiny	4	128
CELKOM	40	1280

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	17	544
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk	11	352
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	2	64
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia • geografia	2	64
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	2	64
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	19	608
Teoretické vzdelávanie	6	192
Praktická príprava	13	416
Disponibilné hodiny	4	128
SPOLU	40	1280
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

21.1.28 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín – večerné vzdelávanie:

- a) Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento

²⁸ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10–15 hodín)

plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

- b) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium minimálne 40 hodín a maximálne 60 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 1280 hodín a maximálne 1920 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa alebo majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.29 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ²⁹ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	8	256
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	4	128
CELKOM	24	768

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	8	256
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> slovenský jazyk a literatúra prvý cudzí jazyk 	4	128
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> dejepis občianska náuka 	1,5	48
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> fyzika chémia biológia geografia 	1	32
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> matematika informatika 	1,5	48
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vzdelávanie	3,5	112
Praktická príprava	8,5	272
Disponibilné hodiny	4	128
SPOLU	24	768
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

21.1.30 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4 - ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – diaľkové vzdelávanie

- a) Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

²⁹ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

- b) Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium minimálne 24 hodín, maximálne 28 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 768 hodín, maximálne 896 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- f) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa alebo majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- j) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.31 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ³⁰ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	9	288
Odborné vzdelávanie	12	384
Disponibilné hodiny	3	96
CELKOM	24	768

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	9	288
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk 	5	160
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> • dejepis • občianska náuka 	1,5	48
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> • fyzika • chémia • biológia • geografia 	1	32
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> • matematika • informatika 	1,5	48
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	12	384
Teoretické vzdelávanie	3,5	112
Praktická príprava	8,5	272
Disponibilné hodiny	3	96
SPOLU	24	768
Účelové kurzy/učivo		
Maturitná skúška		

21.1.32 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania s vyučovacím jazykom národnostných menšín – diaľkové vzdelávanie:

- a) Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento

³⁰ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

- b) Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium minimálne 24 hodín, maximálne 28 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 768 hodín, maximálne 896 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ je predmet slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyk národností a literatúra.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky.
- g) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia, biológia a geografia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore.
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a informatika, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia. Predmet informatika sa vyučuje povinne ak škola nemá zavedený odborný predmet aplikovaná informatika.
- j) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa alebo majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- k) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.33 Rámcový učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory - večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ³¹ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	8	256
Odborné vzdelávanie	8	256
Disponibilné hodiny	4	128
CELKOM	20	640

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	8	256
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> slovenský jazyk a literatúra prvý cudzí jazyk 	4	128
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> dejepis občianska náuka 	1	32
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> fyzika chémia biológia 	1	32
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> matematika informatika 	2	64
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	8	256
Teoretické vzdelávanie	5	160
Praktická príprava	3	96
Disponibilné hodiny	4	128
SPOLU	20	640
Maturitná skúška		

21.1.34 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory - večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium je počet týždenných hodín minimálne 20 hodín a maximálne 30 hodín

³¹ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

(celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 640 hodín, maximálne 960 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ sú predmety slovenský jazyk a literatúra a prvý cudzí jazyk.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ sú predmety dejepis a občianska náuka, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a ak súčasťou odborného vzdelávania nie je v odborných predmetoch aplikovaná informatika, vyučuje sa aj predmet informatika.
- k) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe v dielňach školy alebo na pracoviskách organizácií alebo v cvičných firmách. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Najvyšší počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- l) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.35 Rámcový učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ³² za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	9	288
Odborné vzdelávanie	8	256
Disponibilné hodiny	3	96
CELKOM	20	640

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	9	288
Jazyk a komunikácia <ul style="list-style-type: none"> slovenský jazyk a slovenská literatúra jazyk národností a literatúra prvý cudzí jazyk 	5	160
Človek a spoločnosť <ul style="list-style-type: none"> dejepis občianska náuka 	1	32
Človek a príroda <ul style="list-style-type: none"> ekológia fyzika chémia biológia 	1	32
Matematika a práca s informáciami <ul style="list-style-type: none"> matematika informatika 	2	64
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	8	256
Teoretické vzdelávanie	5	160
Praktická príprava	3	96
Disponibilné hodiny	3	96
SPOLU	20	640
Maturitná skúška		

21.1.36 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2 - ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - večerné vzdelávanie:

- a) Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

³² Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

- b) Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium je počet týždenných hodín minimálne 20 hodín a maximálne 30 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 640 hodín, maximálne 960 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ sú predmety slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národností a literatúra a prvý cudzí jazyk.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ sú predmety dejepis a občianska náuka, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a ak súčasťou odborného vzdelávania nie je v odborných predmetoch aplikovaná informatika, vyučuje sa aj predmet informatika.
- k) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe v dielňach školy alebo na pracoviskách organizácií alebo v cvičných firmách. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Najvyšší počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- l) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.37 Rámcový učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory - diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ³³ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	4	128
Odborné vzdelávanie	5	160
Disponibilné hodiny	3	96
CELKOM	12	384

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	4	128
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra • prvý cudzí jazyk	2	64
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	0,5	16
Človek a príroda • fyzika • chémia • biológia	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	1	32
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	5	160
Teoretické vzdelávanie	3	96
Praktická príprava	2	64
Disponibilné hodiny	3	96
SPOLU	12	384
Maturitná skúška		

21.1.38 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory - diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 konzultačných hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium je počet týždenných vyučovacích hodín minimálne 12 hodín a

³³ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

maximálne 14 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 384, maximálne 448 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.

- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ sú predmety slovenský jazyk a literatúra a prvý cudzí jazyk.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ sú predmety dejepis a občianska náuka, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a ak súčasťou odborného vzdelávania nie je v odborných predmetoch aplikovaná informatika, vyučuje sa aj predmet informatika.
- k) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe v dielňach školy alebo na pracoviskách organizácií alebo v cvičných firmách. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Najvyšší počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- l) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.39 Rámcový učebný plán pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ³⁴ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	5,5	176
Odborné vzdelávanie	4,5	144
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	12	384

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	5,5	176
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a slovenská literatúra • jazyk národností a literatúra • prvý cudzí jazyk	3,5	112
Človek a spoločnosť • dejepis • občianska náuka	0,5	16
Človek a príroda • ekológia • fyzika • chémia • biológia	0,5	16
Matematika a práca s informáciami • matematika • informatika	6	192
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	4,5	144
Teoretické vzdelávanie	3	96
Praktická príprava	1,5	48
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	12	384
Maturitná skúška		

21.1.40 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné nadstavbové študijné odbory s vyučovacím jazykom národnostných menšín - diaľkové vzdelávanie:

- a) Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.

³⁴ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

- b) Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 konzultačných hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium je počet týždenných vyučovacích hodín minimálne 12 hodín a maximálne 14 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 384, maximálne 448 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.
- c) Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- d) V externej forme štúdia sa nevyučujú predmety telesná a športová výchova a etická výchova/náboženská výchova.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Jazyk a komunikácia“ sú predmety slovenský jazyk a slovenská literatúra, jazyk národností a literatúra a prvý cudzí jazyk.
- f) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky. Podľa potreby a podmienok školy aj ďalšie cudzie jazyky. Druhý cudzí jazyk sa môže vyučovať ako voliteľný predmet z časovej dotácie disponibilných hodín.
- g) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a spoločnosť“ sú predmety dejepis a občianska náuka, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- h) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- i) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ sú predmety fyzika, chémia a biológia, ktoré sa vyučujú podľa ich účelu v danom odbore štúdia.
- j) Súčasťou vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami sú predmety matematika a ak súčasťou odborného vzdelávania nie je v odborných predmetoch aplikovaná informatika, vyučuje sa aj predmet informatika.
- k) Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe v dielňach školy alebo na pracoviskách organizácií alebo v cvičných firmách. Na praktických cvičeniach a odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Najvyšší počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- l) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne. Disponibilné hodiny sú spoločné pre všeobecné a odborné vzdelávanie.

21.1.41 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ³⁵ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	18	576
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	20	640

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	18	576
Teoretické vzdelávanie	12	384
Praktická príprava	6	192
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	20	640

21.1.42 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory – večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi teoretickým a praktickým odborným vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium je počet týždenných hodín minimálne 20 hodín a maximálne 30 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 640 hodín, maximálne 960 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.
- Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v odborných učebniach ap.) a odbornej praxe. Praktické vyučovanie vymedzené v RUP sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky ŠVP na kompetencie absolventa.

³⁵ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

- e) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- f) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne.

21.1.43 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ³⁶ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	10	320
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	12	384

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	12	384
Teoretické vzdelávanie	4	128
Praktická príprava	6	192
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	12	384

21.1.44 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory – diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi teoretickým a praktickým odborným vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 konzultačných hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium je počet týždenných vyučovacích hodín minimálne 12 hodín a maximálne 14 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 384, maximálne 448 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.
- Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- Praktická príprava sa realizuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v odborných učebniach ap.) a odbornej praxe. Praktické vyučovanie vymedzené v RUP sa zaraďuje v zodpovedajúcom rozsahu, s ohľadom na predchádzajúce vzdelanie žiakov a získanú kvalifikáciu alebo prax tak, aby boli splnené požiadavky ŠVP na kompetencie absolventa.

³⁶ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

- e) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- f) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne.

21.1.45 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – večerné vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ³⁷ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	18	576
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	20	640

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	18	576
Teoretické vzdelávanie	6	192
Praktická príprava	12	384
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	20	640

21.1.46 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – večerné vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre večerné vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi teoretickým a praktickým odborným vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 10 hodín a maximálne 15 hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium je počet týždenných hodín minimálne 20 hodín a maximálne 30 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium minimálne 640 hodín, maximálne 960 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.
- Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- Praktická príprava sa realizuje podľa súčasne všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach, odbornom výcviku alebo odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu

³⁷ Minimálny počet týždenných hodín je 10 (rozpätie 10 – 15 hodín)

zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa/majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

- e) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- f) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne.

21.1.47 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – diaľkové vzdelávanie:

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných konzultačných hodín vo vzdelávacom programe ³⁸ za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	10	320
Disponibilné hodiny	2	64
CELKOM	12	384

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet konzultačných hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	12	384
Teoretické vzdelávanie	2	64
Praktická príprava	8	256
Disponibilné hodiny	2	64
SPOLU	12	384

21.1.48 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – diaľkové vzdelávanie:

- Rámcový učebný plán pre diaľkové vzdelávanie je vymedzený v rovnakej dĺžke štúdia ako pre dennú formu, stanovuje proporcie medzi teoretickým a praktickým odborným vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov školských vzdelávacích programov.
- Počet týždenných konzultačných hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 6 hodín a maximálne 7 konzultačných hodín v jednom ročníku štúdia, za celé štúdium je počet týždenných vyučovacích hodín minimálne 12 hodín a maximálne 14 hodín (celkový počet hodín za celé štúdium je minimálne 384, maximálne 448 hodín). Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva.
- Dĺžka externej formy štúdia je najviac o jeden rok dlhšia ako denná forma štúdia.
- Praktická príprava sa realizuje podľa súčasne všeobecne záväzných právnych predpisov. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou praktických cvičení (v laboratóriách, odborných učebniach a pod.) a odbornej praxe alebo odborného výcviku. Na praktických cvičeniach, odbornom výcviku alebo odbornej praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu

³⁸ Minimálny počet týždenných konzultačných hodín je 6 (rozpätie 6 – 7 hodín)

zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Výučný list sa vydáva po absolvovaní najmenej 1400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik alebo odborná prax. Počet žiakov na jedného učiteľa/majstra odbornej výchovy sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

- e) Na cirkevných školách môže byť súčasťou vzdelávania predmet náboženstvo (podľa konfesie zriaďovateľa).
- f) Disponibilné hodiny sú prostriedkom na modifikáciu učebného plánu v školskom vzdelávacom programe a súčasne na vnútornú a vonkajšiu diferenciaciu štúdia na strednej škole. O ich využití rozhoduje vedenie školy na základe vlastnej koncepcie výchovy a vzdelávania podľa návrhu predmetových komisií a po prerokovaní v pedagogickej rade. Možno ich využiť na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva (povinných predmetov) alebo na zaradenie ďalšieho rozširujúceho učiva (voliteľných predmetov) v učebnom pláne.

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

pre odborné vzdelávanie a prípravu

Skupina

študijných a učebných odborov

**32 SPRACÚVANIE KOŽE, KOŽUŠÍN
A VÝROBA OBUVI**

PRÍLOHOVÁ ČASŤ

Štátny vzdelávací program používa pojmy, ktoré musí akceptovať aj školský vzdelávací program:

- **Vzdelávací program - Kurikulum** (angl. curriculum) – znamená komplexný program riešenia všeobecných a špecifických cieľov, obsahu, metód a foriem vzdelávacieho procesu, stratégií a metód hodnotenia, organizácie a riadenia vzdelávania. Vývoj vzdelávacích programov je otvoreným procesom plánovania, realizácie a hodnotenia inštitucionálneho vzdelávania a vyžaduje si rozhodovanie a praktické riešenie na úrovni štátu, školy a triedy.
- **Kurikulárny dokument** vymedzuje vzdelávací program. Štátny vzdelávací program (v krajinách Európskej únie „National Curriculum“ – Národné kurikulum) je štátom garantovaný rámec, ktorý určuje ciele, obsah vzdelávania, vzdelávacie výstupy a smernice na realizáciu školských kurikul v oblasti formálneho (počiatočného) vzdelávania³⁹.
- **Cieľ vzdelávania** v ŠVP vyjadruje normy a požiadavky na celkový vzdelanostný a osobnostný rozvoj žiaka, vymedzuje zámery výchovno-vzdelávacieho procesu a jeho vzdelávacie výstupy, je zameraný na komplexný rozvoj osobnosti žiaka. Sú to navrhované a plánované výsledky vzdelávania a učenia sa. Interpretujeme ich z hľadiska:
 - obsahového (spoločenská zameranosť vzdelávania),
 - vyučovacieho procesu (vyučovanie predmetov),
 - učenia sa žiakov,
 - výsledkov vyučovania (skúšanie).

Ciele vyučovacieho procesu musia spĺňať požiadavky na konzistentnosť, primeranosť, jednoznačnosť a kontrolovateľnosť žiackych výkonov s rešpektovaním taxonómie cieľov (úroveň osvojenia učiva).

Ciele vyučovacieho procesu sú usporiadané podľa hierarchie nasledovne:

- všeobecné ciele (celospoločenské) sú najabstraktnejšie a vyjadrujú výchovné (afektívne, postojoivé, hodnotové) ciele napr. formovať mravné vedomie, rozvíjať tvorivé myslenie, schopnosť riešiť problémy, schopnosť komunikovať, orientovať sa v množstve informácií, prevziať zodpovednosť ap. Informujú širokú verejnosť o vyučovacom procese školy a zároveň umožňujú, aby spoločnosť mohla klásť požiadavky na školu,
- inštitucionálne ciele (ciele školy, skupiny, jednotlivca) reprezentujú požiadavky školy na učebné/študijné odbory napr. profil absolventa, ciele vyučovacích predmetov a ich tematických celkov, výchovné ciele, všetko, čo by mal absolvent vedieť po ukončení vzdelávacieho programu napr. vytvárať kladný vzťah k prírode, prejavovať úctu k rodičom, rozvíjať manuálne a technické zručnosti ap.,

³⁹ Formálne vzdelávanie poskytujú školy s školskou systémou – materské, základné, stredné a vysoké školy. Je to počiatočné vzdelávanie, po ukončení ktorého sa získava prvá formálna úplná kvalifikácia.

- **špecifické ciele** (konkrétne) predstavujú ciele vyučovacích hodín vyjadrené výkonmi žiakov v rámci tematických celkov. Sú to ciele:
 - **vzdelávacie ciele** zamerané na všestranný rozvoj osobnosti ako predpokladu seba výchovy a seba vzdelávania. Zabezpečujú rozvoj záujmov a potrieb žiaka, jeho pamäti, reprodukčného a tvorivého myslenia. Vzdelávacie ciele sú zamerané hlavne na:
 - **kognitívne** (poznávacie) procesy, ktoré zahŕňajú oblasť vedomostí, intelektuálnych zručností, poznávacích schopností (pamäť, myslenie, tvorivosť). Patrí sem porozumenie, aplikácia, analýza, syntéza a kritické hodnotenie,
 - **psychomotorické** (pohybové, zručnosti) procesy, ktorými sa osvojujú zručnosti (reč, písanie, manipulácia) a návyky. Patrí sem imitácia, koordinácia, automatizácia, ap.,
 - **výchovné ciele** zamerané na formovanie vzťahu žiakov k svetu, aby stanovené hodnoty prijímali, reagovali na ne, akceptovali ich, integrovali a zvnútorňovali sa s nimi. Vzťahujú sa na:
 - **afektívne** procesy vymedzujúce oblasť pocitov, postojov, hodnotovej orientácie a sociálno-komunikatívnych zručností. Patrí sem vnímavosť reagovania, oceňovanie hodnôt, charakter, ap.

Cieľ vzdelávania je východiskom a podmienkou pre formulovanie obsahu, zabezpečenie procesu vzdelávania a hodnotenia výsledkov vzdelávacieho procesu.

- **Štandard** je stupeň dokonalosti požadovaný pre určitý účel alebo akceptovaný model (vzor, norma, miera), s ktorým sú reálne objekty a procesy rovnakého druhu porovnávané alebo merané. Je to požadovaná a záväzná charakteristika kvantitatívnych alebo kvalitatívnych vlastností určitého objektu alebo javu. Je to miera (hranica), kedy je ešte možné výkon považovať za akceptovateľný.
- **Vzdelávacie výstupy** sú stanovenia o tom, čo žiak vie, chápe a je schopný urobiť, aby ukončil proces učenia/vzdelávania. Ide o štruktúrovaný popis vedomostí, zručností a kompetencií (odborné, všeobecné) nevyhnutných pre výkon určitej pracovnej úlohy, činnosti alebo súboru činností v danom povolání alebo skupine príbuzných povolaní. Vzdelávacie výstupy v oblasti OVP týkajúce sa získania, potvrdenia a uznania konkrétnej kvalifikácie (úplnej, čiastočnej) stanovené v profile absolventa voláme **kvalifikačný štandard**. Každý vzdelávacie výstup je vo svojej podstate výkonový štandard.
- **Hodnotiaci štandard** definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých vzdelávacích výstupov. Vychádza z kvalifikačného - výkonového štandardu. Proces hodnotenia vytvára evidenciu o výkone žiaka. Hodnotiaci štandard zahŕňa:
 - **kritériá hodnotenia** pre každú všeobecnú a odbornú spôsobilosť. Určujú, ako stanoviť dôkaz o tom, že výkon žiaka bol preukázaný. Pokiaľ kompetencie stanovujú, čo má žiak vedieť a urobiť v rámci danej pracovnej činnosti, kritériá určujú, podľa čoho to poznáme a či sú tieto kompetencie osvojené. Kritériá musia byť konkrétne, jasné a zodpovedajúce danej kompetencii,

- prostriedky a postupy hodnotenia vymedzujú cesty a spôsoby overovania kompetencií,
- organizačné a metodické pokyny pre maturitné skúšky predstavujú súbor pravidiel a predpisov v rámci všeobecne záväzných právnych predpisov.
- **Vzdelávací štandard** obsahuje súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré majú žiaci dosiahnuť a vykonať, aby mohli pokračovať vo vzdelávaní v nadväzujúcej časti vzdelávacieho programu alebo aby im mohol byť priznaný stupeň vzdelania. Je súborom výkonových a obsahových štandardov v danom predmete, v danom tematickom celku alebo téme učiva.
- **Výkonový štandard** je základné kritérium úrovne zvládnutia vedomostí, zručností a kompetencií. Vymedzuje kritériá úrovne zvládnutia obsahových štandardov. Sú to významné vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré má žiak podľa očakávania preukázať po ukončení vzdelávania. Musí odpovedať na otázku „*Čo potrebuje žiak vedieť (kognitívna oblasť), čomu musí porozumieť (kognitívna a afektívna oblasť), čo má urobiť (afektívna a psychomotorická oblasť)*“, aby splnil úlohu a preukázal svoj výkon. Je zároveň vstupným (cieľová požiadavka) a výstupným (vzdelávací výstup) štandardom. Výkonový štandard identifikuje merateľnosť vyučovacieho procesu. Popisuje produkt výučby, nie jej proces. Dôkazom dosiahnutia výkonového štandardu – vzdelávacieho výstupu je objektívne, validné a reliabilné priebežné (vyučovacia hodina) a sumatívne hodnotenie (záverečná, maturitná alebo absolventská skúška) na základe spoľahlivých kritérií, prostriedkov a postupov sumatívneho hodnotenia, ktorým sa overí dosiahnutie výkonovej normy. Na vyučovacej hodine sa stanovujú vzdelávacie výstupy v podobe špecifických cieľov (výkonové štandardy) a po ukončení vzdelávacieho procesu sa stanovujú vzdelávacie výstupy v podobe maturitných tém, zadaní alebo úloh (výkonový štandard) odvodené z profilu absolventa. Z toho dôvodu je kompetenčný profil absolventa zásadným prvkom ŠVP a ŠkVP.
- **Obsahový štandard** vymedzuje základné učivo. Určuje rozsah požadovaných vedomostí, zručností a kompetencií. Vymedzuje požiadavky a podmienky, ktoré určujú obsah vzdelávania (čo sa majú a ako sa majú žiaci naučiť a učiť) a zručnosti (čo majú žiaci urobiť a ako to majú urobiť), aby úspešne zvládli vzdelávací výstup (preukázali výkon) a vzdelávací program. Obsahový štandard sa formuluje na základe výkonového štandardu. V ŠVP sú popísané vo vzdelávacích oblastiach.
- **Kompetencia**⁴⁰ je preukázaná schopnosť využívať vedomosti, zručnosti, postoje, hodnotovú orientáciu, osobné, sociálne a/alebo metodologické schopnosti na predvedenie a vykonávanie funkcií podľa daných štandardov v práci, pri štúdiu, v osobnom a odbornom rozvoji jedinca a pri jeho aktívnom zapojení sa do spoločnosti, v budúcom uplatnení sa v pracovnom a mimopracovnom živote a pre jeho ďalšie vzdelávanie. V ŠVP a ŠkVP budú stanovené tieto kategórie kompetencií:

⁴⁰ Návrh odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o Implementácii Európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie. Brusel. 2008.

- Kľúčové kompetencie chápeme ako významnú a dôležitú kategóriu všeobecne integrujúcich, použiteľných a prenosných súborov vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje k svojmu osobnému naplneniu a rozvoju, aktívnemu občianstvu, sociálnemu začleneniu, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách na takej úrovni, aby si ich mohol ďalej rozvíjať, zachovávať a aktualizovať v rámci celoživotného vzdelávania. Vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie⁴¹.
- Všeobecné kompetencie sú základné kognitívne kompetencie, ktoré sa vyžadujú pre príbuzné skupiny povolání (napr. matematika, čítanie, písanie, riešenie problémov, sociálne, komunikatívne a interpersonálne kompetencie). Vymedzujú široký poznávací základ potrebný pre uplatnenie človeka v spoločnosti a v mimopracovnom živote. Vytvárajú predpoklad celoživotného vzdelávania a prispievajú k profesionalizácii a adaptabilite každého jedinca.
- Odborné kompetencie sú kompetencie vyšpecifikované z profilov (štandardov) práce, tradičných a nových povolání. Sú to sociálne a komunikatívne kompetencie, strategické schopnosti pri kompetenciách založených na riešení problému pri zabezpečovaní úloh, organizačné kompetencie, iniciatívnosť a aktívnosť. Strategicky ovplyvňujú schopnosti absolventa uplatniť sa na trhu práce, prispôbovať sa jeho zmenám, samostatne rozhodovať o svojej profesijnej kariére a angažovať sa vo svojej vlastnej práci a v spolupráci s inými ľuďmi.
- **Kvalifikácia**⁴² je formálny výsledok procesu hodnotenia a validácie, ak kompetentný orgán rozhodne, že jednotlivец úspešne preukázal vzdelávací výstup podľa validného hodnotiaceho štandardu.
- **Základné učivo** – predstavuje obsahové štandardy, ktoré sú predmetom vzdelávania všetkých žiakov na danom stupni vzdelania. Obsahuje základné vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré si musí žiak osvojiť na minimálnej požadovanej úrovni. Základné učivo je stanovené v štátnych vzdelávacích programoch.
- **Rozširujúce** (prehlbujúce, doplnkové, fakultatívne) **učivo** – dopĺňa a rozširuje základné učivo na danom stupni vzdelania podľa komplexných požiadaviek odboru štúdia tak, aby absolvent vzdelávacieho programu mohol získať požadovanú kvalifikáciu. Rozširujúce učivo je stanovené v školských vzdelávacích programoch.
- **Učenie** je proces, v ktorom žiak získava, využíva a prispôsobuje si informácie, myšlienky a hodnoty, praktické a kognitívne kompetencie. Prebieha prostredníctvom premýšľania, osobných úvah, obnovy informácií a sociálnych interakcií.
- **Vedomosti** sú výsledkom osvojenia, zhromažďovania a prispôsobovania informácií v priebehu vzdelávania alebo učenia sa. Je to súbor faktov, zásad,

⁴¹ Návrh odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie – Európsky referenčný rámec. Brusel. 2006.

⁴² Návrh odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o Implementácii Európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie. Brusel. 2008.

teórií a postupov, ktoré sa vzťahujú na oblasť štúdia a práce. V kontexte kvalifikácií sa vedomosti popisujú ako teoretické alebo faktické.

- **Zručnosti** sú spôsobilosti uplatňovať a aplikovať vedomosti a využívať know-how na zvládnutie rôznych úloh a riešenie problémov. V kontexte kvalifikácii sú zručnosti opísané ako kognitívne (napr. uplatnenie logického, kreatívneho alebo intuitívneho myslenia) a praktické (manuálna zručnosť, šikovnosť, pohotovosť a používanie metód, materiálov, prostriedkov, nástrojov a prístrojov).
- **Hodnotenie** je najvýznamnejšou časťou ŠkVP. Je to proces skompletizovania a interpretovania údajov a dôkazov o výkone žiaka. Skúšajúci overujú a porovnávajú výkony (vedomosti, zručnosti a kompetencie) žiakov vo vzťahu ku kritériám. V OVP sa sumatívnym hodnotením (maturitná skúška) overuje, potvrdzuje a uznáva získaná kvalifikácia v danom študijnom alebo učebnom odbore.
- **Kontrola vyučovacieho procesu** je proces, ktorým sa zisťujú a posudzujú výsledky vyučovacieho procesu – vzdelávacie ciele, vzdelávacie výstupy, čiže všetko, čo sa žiaci naučili, osvojili v oblasti kognitívnej, psychomotorickej a afektívnej. Má dve roviny:
 - Zisťovanie výsledkov vyučovacieho procesu: preverovanie, skúšanie
 - Posúdenie výsledku vyučovacieho procesu: hodnotenie, preverovanie výsledkov podľa štandardov
- **Preverovanie (skúšanie) žiakov** je proces zisťovania výsledku vyučovacieho procesu na základe meranie výkonov žiakov (výkonové štandardy), zistenie toho, čo žiaci vedia a čo nevedia, aká je miera toho čo vedia, oproti tomu, čo vedieť majú, ako sa zlepšili v porovnaní sami so sebou alebo skupinou.
- **Klasifikácia** je zaraďovanie jednotlivých výkonov žiaka do výkonnostných stupňov (v SR je päťstupňová klasifikačná stupnica). Základom na pridelenie klasifikačného stupňa (slovom, číslom, známku), a tým zaraďenie výkonu žiaka do niektorej výkonnostnej skupiny, je výsledok získaný skúšaním.
- **Charakteristika ŠVP** je úvodom do vzdelávacieho programu a konkretizuje ho. Vysvetľuje jeho funkciu, vzťah ku školskému vzdelávaciemu programu (ďalej len „ŠkVP“), objasňuje pojmy, akými sú ciele vzdelávania, požiadavky na vzdelávanie, spôsoby a formy získavania vedomostí, zručností a kompetencií, ich vzťah k povolaniu a kvalifikácii, ktorú získavajú absolventi po ukončení programu. Sú záväznými charakteristikami pre ŠkVP. V tejto časti sa uvádza dĺžka štúdia, nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium, spôsob ukončenia štúdia, poskytnutý stupeň vzdelania, doklad o dosiahnutom vzdelaní, možnosti pracovného uplatnenia, možnosti ďalšieho vzdelávania ako záväzné kritériá pre danú skupinu študijných odborov. Súčasťou charakteristiky je určenie požiadaviek a obmedzení vo vzťahu k prístupnosti povolania z hľadiska veku absolventov, zdravotného a telesného obmedzenia pri výkone povolania, k vhodnosti povolania pre osoby so zníženou pracovnou schopnosťou, k najčastejším chorobám a ohrozenia zdravia v dôsledku výkonu povolania, atď. Požiadavky na bezpečnosť, ochranu zdravia a hygienu práce vychádzajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov, nariadení a vyhlášok uplatňovaných v danej skupine študijných odborov. V ŠkVP sú tieto oblasti podrobnejšie špecifikované a rozpracované vzhľadom na konkrétny odbor prípravy.

- **Profil absolventa ŠVP** je kľúčovým východiskom pre školy, ktoré ho rozpracujú vo vlastných ŠkVP. Kompetencie musia spĺňať a pokrývať všetky požiadavky a potreby trhu práce a vzdelávania tak, aby absolvent po ukončení ŠkVP dosiahol konkrétnu kvalifikáciu – všeobecnú a odbornú. Táto časť programu je zásadným reformným obratom pri štruktúrovaní vzdelávania, ktorá si vyžaduje zmenu celkového prístupu ku vzdelávaniu a učeniu sa tak zo strany učiteľa, ako aj žiaka. Ide o proces určenia požiadaviek v podobe výkonových štandardov. V OVP je stanovenie výkonových štandardov výsledkom aktívnej a úzkej spolupráce so zamestnávateľmi v danom odbore štúdia a prípravy. Vytvorením kompetenčného profilu sa v ŠVP sa definujú konkrétne požiadavky na kvalifikovaný výkon (kvalifikačný štandard) pracovných činností v skupine príbuzných povolání (skupina študijných odborov), v ŠkVP sa určujú špecifické požiadavky výkonu absolventa ako potenciálnej pracovnej sily pre danú pracovnú pozíciu vo zvolenom povolání (študijný alebo učebný odbor).
- **Rámcový učebný plán** je základom pre tvorbu školských učebných plánov. ŠVP stanovuje záväzný minimálny počet hodín na všeobecné vzdelávanie, odborné vzdelávanie vrátane praktického vyučovania (odborný výcvik, odborná alebo umelecká prax, praktické cvičenia, iné).
- **Disponibilné hodiny** slúžia k rozšíreniu časových dotácií všeobecnej a odbornej zložky vzdelávania a sú podporným stimulom pre školy pri rozpracovaní konkrétneho študijného alebo učebného odboru a odborného zamerania pri zohľadnení potrieb školy, rozvojových programov regiónu, zamestnávateľov alebo žiakov. Môžu sa využiť aj na podporu rozvoja osobnosti žiaka, jeho záujmovej orientácie zavedením pestrej škály voliteľných predmetov, prípadne ďalších účelovo zameraných kurzov.
- **Vzdelávacie oblasti** sú okruhy, v ktorých sú stanovené výkonové a obsahové štandardy. Výkonové štandardy sú záväznou normou pre školy na tvorbu vzdelávacích výstupov pre jednotlivé vyučovacie predmety. Obsahové štandardy sú záväznou normou pre školy na štruktúrovanie vyučovacích predmetov. Vzdelávacie oblasti v ŠVP sú orientované na základné učivo, ktoré musia školy povinne rešpektovať. Majú nadpredmetový charakter, čo umožňuje školám rôzne vytvárať vlastné ŠkVP, využívať medzipredmetové vzťahy, rozvíjať aplikačné súvislosti s ohľadom na daný študijný odbor alebo jeho odborné zameranie, rozvoj nových technológií, zmeny vo výrobných programoch podnikov, zahraničné poznatky a skúseností, individuálne potreby a špecifiká žiakov, rodičov a spoločnosti. Neoddeliteľnou súčasťou každej vzdelávacej oblasti sú aj výchovné a motivačné aspekty, ktoré sa musia začleniť do obsahu vzdelávania. V ŠkVP sa podľa základného stanovuje rozširujúce učivo, ktoré slúži na prehĺbenie základného učiva s ohľadom na záujmy žiaka, rozvoj jeho nadania, rozhladu, daný študijný alebo učebný odbor, odborné zameranie, požiadavky na praktické vyučovanie ap. Rozširujúce učivo má prispieť k tomu, aby si žiaci osvojili zodpovedajúce vedomosti, zručnosti a kompetencie, určité postoje, hodnoty, rozhodovanie, atď. Patria tu aj voliteľné a nepovinné predmety, účelové kurzy v oblasti všeobecného a odborného vzdelávania, ktoré podporujú a prehľbujú špecifické záujmy žiaka, zdokonaľujú jeho kompetenčnú úroveň (teoretickú, praktickú, telesnú, osobnostnú). Tento typ učiva sa určí buď na štátnej úrovni alebo na úrovni škôl podľa indikovaných potrieb, záujmov a požiadaviek. Vytvára tiež integratívny vyučovací mostík pre rôzne projekty, písomné práce, a pod. Malo by sa predovšetkým zameriavať na

materiálové a energetické zdroje, kvalitu pracovného prostredia, vplyvy pracovných činností na prostredie a zdravie, na technické a technologické procesy a riadiacu činnosť. Rozširujúce učivo sa môže realizovať rôznymi metódami a formami v rámci teoretického a praktického vyučovania, ale aj mimoškolskými aktivitami. V praktickom vyučovaní je vhodné viesť žiakov napr. k správne mu upotrebeniu, separovaniu a odvozu odpadov, využívaniu úsporných spotrebičov a postupov, dodržiavaniu požiadaviek na bezpečnosť a hygienu práce.

- **Učebné zdroje** chápeme ako učebné pomôcky, prostriedky a didaktickú techniku odporúčané vo vyučovacom procese. Sú nositeľom učiva a používajú sa v rôznych priestoroch (interiéry a exteriéry). Ich súčasťou sú aj moderné technológie vo vzdelávaní. ŠVP odporúča základné učebné zdroje pre danú skupinu študijných odborov. ŠkVP budú špecifikovať tie učebné zdroje, ktoré sú dôležité pre daný odbor štúdia. Učebné zdroje predstavujú zdroj významných informácií a prostriedkov na vytváranie zručností a návykov žiakov, cestu ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov, orientácie na ich individuálne záujmy.
- **Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami** je integrálnou súčasťou vzdelávacieho systému. ŠVP predkladá možnosti sprístupniť vzdelávací program čo najširšiemu spektru žiakov. Škola musí zvážiť tieto možnosti a rozhodnúť, či vzdelávací program je vhodný aj pre konkrétnu skupinu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, či je spôsobilá ho upraviť podľa podmienok, potrieb a druhu znevýhodnenia a prispôbiť podmienky na ich výučbu. Každá škola je však povinná sledovať individuálne potreby a záujmy žiakov a riešiť ich formou individuálnych učebných plánov a špecifických organizačných opatrení (napr. talentovaní alebo hyperaktívni žiaci).
- **Základné podmienky na realizáciu ŠVP** vychádzajú zo všeobecných platných noriem a určujú základné (minimálne) požiadavky na zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu. Je úlohou školy, aby tieto požiadavky sformulované v ŠVP konkretizovala vo svojom ŠkVP podľa reálnych potrieb a požiadaviek, aktuálnych cieľov a možností. ŠVP determinuje základné materiálne, personálne a organizačné podmienky, ako aj nevyhnutné podmienky bezpečnosti a hygieny práce.

Príloha 2 ODPORÚČANÉ POSTUPY NA KONTROLU A HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vyučovacieho procesu, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky vzdelávania. Musí spĺňať tieto **funkcie**:

- diagnostická, ktorá určuje mieru vedomostí, zručností, postojov žiakov a ich nedostatkov,
- prognostická, ktorá identifikuje zodpovedajúce predpoklady, možnosti a potreby ďalšieho vývoja žiakov,
- motivačná, ovplyvňujúca pozitívnu motiváciu žiakov,
- výchovná, formujúca pozitívne vlastnosti a postoje žiakov,
- informačná, ktorá dokumentuje výsledky vzdelávania,
- rozvíjajúca, ktorá ovplyvňuje sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov,
- spätnoväzbová, ktorá vplýva na revidovanie procesu výučby.

ŠVP odporúča v rámci celého výchovno-vzdelávacieho procesu akceptovať tieto funkcie a **na základe** nižšie uvedených **kritérií** využívať nasledovné **formy** hodnotenia:

1) podľa výkonu žiaka

- a) výkonové hodnotenie, v ktorom sa výkon žiaka porovnáva s výkonom iných žiakov,
- b) hodnotenie absolútneho výkonu, kde sa výkon žiaka meria na základe stanoveného kritéria (norma, štandard). Hodnotia sa vzdelávacie výstupy priamo na vyučovacej hodine a po ukončení vzdelávacieho programu maturitné témy, zadania a úlohy na záverečnej, maturitnej a absolventskej skúške,
- c) individuálne hodnotenie, pri ktorom sa porovnáva aktuálny výkon žiaka s jeho predchádzajúcim výkonom.

2) podľa cieľa vzdelávania

- a) sumatívne hodnotenie na jasne definovaných kritériách pri ukončení štúdia (záverečná, maturitná a absolventská skúška),
- b) formatívne hodnotenie zabezpečuje spätnú väzbu medzi žiakom a učiteľom. Hodnotí sa ústne a využíva sa najmä pri hodnotení kľúčových kompetencií.

3) podľa času

- a) priebežné hodnotenie, kde sa žiak hodnotí v priebehu celého vyučovacieho obdobia na vyučovacej hodine,
- b) záverečné hodnotenie, pri ktorom sa žiak hodnotí jednorázovo na konci vyučovacieho obdobia (štvrtročne, polročne, ročne).

4) podľa informovanosti

- a) formálne hodnotenie, kedy je žiak dopredu informovaný o hodnotení a môže sa naň pripraviť (testy, písomné práce, ap.),
- b) neformálne hodnotenie, pri ktorom sa pozoruje bežná činnosť žiaka vo vyučovacom procese.

5) podľa činnosti

- a) hodnotenie priebehu činnosti, napr. rôznych cvičení, úloh a pod.,
- b) hodnotenie výsledku činnosti, napr. test, výkres, model, výrobok a pod.

6) podľa prostredia

- a) interné hodnotenie, prebieha v škole učiteľmi,
- b) externé hodnotenie prebieha v škole inými ľuďmi napr. učiteľ z inej školy, odborník z praxe, inšpektor a pod.

Hodnotenie v ŠkVP by malo byť založené na **hodnotiacom štandarde**. Je to súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overovanie vzdelávacích výkonov – výkonových štandardov. Zisťuje sa, či žiak predpísaný vzdelávací výstup zvládol alebo nie. Hodnotiaci štandard zahŕňa:

- **Kritériá hodnotenia** zisťujú mieru realizácie plánovaných výsledkov, určujú, ako stanoviť dôkaz o tom, že učenie bolo ukončené a preukázané pre požadovaný výkonový štandard. Je dôležité aby kritériá hodnotenia boli definované na jeden výkon, aby boli konkrétne, jasné, stručné, zamerané buď na proces (činnosť) alebo na výsledok činnosti. V ŠkVP by mali byť jasne deklarované kritériá napr. pre ústnu odpoveď, písomnú prácu, skupinovú prácu, laboratornú prácu, ap. Kritériá sumatívneho hodnotenia by mali byť uvedené vzhľadom k stanoveným témam, zadaniam alebo úlohám ako príloha ŠkVP.
- **Spôsoby a postupy hodnotenia** môžu byť rôzne. Pre OVP odporúčame rozdeliť ich podľa nasledovných kritérií:
 - a) podľa počtu skúšaných žiakov
 - individuálne
 - skupinovo
 - frontálne
 - b) podľa časového zaradenia
 - priebežné skúšanie (skúša sa učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín),
 - súhrnné skúšanie (skúša sa učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie),
 - záverečné skúšanie (záverečné, maturitné, absolventské alebo opravné skúšky).
 - c) podľa spôsobu vyjadrovania sa
 - ústne hodnotenie (otázka – odpoveď),
 - písomné hodnotenie (cieľový test, test voľných odpovedí, stanovenie (určenie niečoho), prípadová štúdia, projekt, zistenie a pod.),
 - praktické hodnotenie (cvičenia, simulácie, projekty a pod.).
 - d) podľa vzdelávacích výstupov sa hodnotia kognitívne (rozumové) kompetencie napr. pamäťové alebo aktuálne činnosti a praktické kompetencie (výrobok, proces, postup). Odporúčame zaviesť tzv. „Portfólio“ ako súbor dokumentov o rôznych aktivitách žiaka a jeho výsledkoch, ako aj o oblastiach jeho aktivít, činností a miery ich praktického zvládnutia. Je to súbor dôkazov, ktoré umožňujú hodnotiť rozvoj kompetencií za určité obdobie. Pri hodnotení praktických kompetencií sa veľmi osvedčilo

hodnotenie na základe „Referencií“ kompetentných osôb, odborníkov alebo organizácií, ktoré vypovedajú o kvalite vedomostí, zručností a postojoch. Rôzne metódy hodnotenia praktických a kognitívnych kompetencií ukazuje nasledovná tabuľka.

Zoznam štandardných nástrojov hodnotenia

ODBORNÉ KOMPETENCIE	KOGNITÍVNE KOMPETENCIE
Praktické cvičenia Simulované situácie Úloha hrou Ústne odpovede Projekt Zistenie Stanovenie (niečo určiť) Prípadová štúdia Zapisovanie do pracovnej knihy Protokoly Správy Osobný rozhovor Dotazník	Ústna odpoveď (krátke, súvislé a obmedzené odpovede, doplnenia) Písomné odpovede (testy) Projekt Zistenie Stanovenie (niečo určiť) Porovnanie Prípadová štúdia Školská práca Úlohy a cvičenia

Pri rozhodovaní o využití uvedených postupov platia tieto zásady:

- praktické, ústne a písomné overovanie by sa malo používať vtedy, ak je možné overiť kompetencie na základe kritérií v určitom stanovenom čase,
- písomné overovanie by sa malo použiť tam, kde sa dá predložiť vopred pripravený písomný materiál,
- portfólio by sa malo použiť vtedy, keď ide o priebežné hodnotenie a nie je možné hodnotiť kompetencie podľa kritérií v stanovenom čase.
- **Organizačné a metodické pokyny** sa týkajú všeobecne záväzných právnych predpisov, dokumentácie a pravidiel pre záverečnú, maturitnú alebo absolventskú skúšku.

Pravidlá hodnotenia (spôsoby hodnotenia a kritériá hodnotenia) sa musia vypracovať na celé obdobie štúdia pre všetky ročníky. Sú stanovené v učebných osnovách vyučovacích predmetov a sú záväzné pre učiteľa a žiaka. Súčasťou hodnotenia musí byť aj sebahodnotenie žiakov, ich schopnosť posúdiť vlastný výkon, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. V každom ŠKVP musia byť vytvorené jasné a objektívne pravidlá hodnotenia. Pri formulovaní pravidiel sa pridriavajte nasledujúceho usmernenia:

- hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne,
- hodnotíme podľa miery splnenia (úspešnosť) daných kritérií,
- klasifikujeme iba prebrané a upevnené učivo,
- používame platnú klasifikačnú stupnicu,
- v predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode,
- písomné práce oznamujeme žiakom vopred,
- učíme žiakov pracovať aj s chybou, ap.

Príloha 3 ODPORÚČANÉ ZÁSADY PRE TVORBU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Školský vzdelávací program (ďalej len „ŠkVP“) je zásadným pedagogickým dokumentom školy, na základe ktorého realizuje škola vzdelávanie v danom učebnom alebo študijnom odbore. Je povinnou súčasťou školskej dokumentácie.

Školské vzdelávacie programy sú postavené na nasledovných **princípoch**:

- a. vytvárajú pluralitné a konkurenčné vzdelávacie prostredie medzi školami,
- b. podporujú autonómiu a rozhodovacie privilégiá škôl,
- c. vytvárajú sa pre konkrétny učebný alebo študijný odbor v danej skupine odborov vzdelávania,
- d. regulujú vzdelávacie podmienky v danej škole,
- e. v plnom rozsahu akceptujú potreby regionálneho trhu práce a rozvojové priority školy,
- f. dodržiavajú základný obsah vzdelávania a prípravy, ktorý vymedzuje štátny vzdelávací program,
- g. za ich vypracovanie a schválenie zodpovedá riaditeľ školy,
- h. súlad so štátnym vzdelávacím programom sleduje, kontroluje a hodnotí Štátna školská inšpekcia.

Pri spracovaní ŠkVP sa stanovujú tieto **zásady**. ŠkVP:

- a) sa vypracuje **za celé obdobie štúdia** a riadi sa podľa relevantných ŠVP,
- b) na jednom stupni vzdelania sa pre jeden samostatný učebný alebo študijný odbor vrátane odborného/ných zamerania/ní vypracuje **jeden ŠkVP**,
- c) ŠkVP na danom stupni vzdelania bude integrovať **rôzne formy vzdelávania** – dennú, externú, kombinovanú,
- d) štruktúra ŠkVP musí byť v súlade so školským zákonom:
 - Úvodné identifikačné údaje (názov vzdelávacieho programu, kód a názov odboru štúdia, stupeň vzdelania, názov a adresa školy)
 - Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania
 - Vlastné zameranie školy (veľkosť a vybavenie školy, charakteristika pedagogického zboru, kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov, vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy, dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca, spolupráca s rodičmi, sociálnymi partnermi a inými subjektmi)
 - Profil absolventa (charakteristika a kompetencie absolventa)
 - Charakteristika školského vzdelávacieho programu (dĺžka štúdia, forma výchova a vzdelávania, vyučovací jazyk, spôsoby a podmienky ukončovania štúdia, doklad o získanom vzdelaní)
 - Učebný plán
 - Učebné osnovy/moduly pre všetky predmety
 - Materiálno-technické a priestorové podmienky
 - Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
 - Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov
 - Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy
 - Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

- e) súčasťou ŠkVP bude aj prevodník na tvorbu učebných plánov, prehľad plánovania rozvoja kľúčových kompetencií, plán ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov vrátane časového a vecného harmonogramu, prehľad projekčnej činnosti, témy pre záverečné skúšky vrátane hodnotiaceho materiálu, témy (zadania, úlohy) pre maturitné alebo absolventské skúšky vrátane hodnotiaceho materiálu, hodnotiaci materiál pre hodnotenie kľúčových kompetencií a ďalšie materiály podľa rozhodnutia školy,
- f) pri práci s kľúčovými kompetenciami dodržiavajte tieto pravidlá:
- pri tvorbe učebných osnov vyučovacieho predmetu vyberte jeden (prípadne dva) výkonový štandardy kľúčových kompetencií, ktoré sú v rámci predmetu prioritné a súvisia s obsahom výučby,
 - výber kľúčových kompetencií by mal sledovať problematické oblasti osobnosti žiakov alebo rozvoj tých vlastností, ktoré u žiakov najfrekvencovanejšie,
 - výber kľúčových kompetencií je nutné organizovať v predmetových komisiách, aby sa v rámci vyučovacích predmetov pokryl čo najväčší počet kľúčových kompetencií,
 - na úrovni triedy sa vyberie jedna spoločná kľúčová kompetencia, ktorú budú rozvíjať a hodnotiť všetci učitelia v rámci vlastných vyučovacích predmetov,
 - každá kľúčová kompetencia musí mať stanovené metódy a formy práce,
 - každá kľúčová kompetencia uvedená v ŠkVP sa musí hodnotiť,
- g) profil absolventa derivujeme zo ŠVP, vybrané zodpovedajúce výkonové štandardy doplníme o ďalšie výkonové štandardy v spolupráci so zamestnávateľmi (analýza povolania) pre konkrétny učebný alebo študijný odbor,
- h) ŠkVP musí mať precízne vypracované pravidlá pre hodnotenie žiakov (kritériá hodnotenia, postupy a prostriedky hodnotenia) a pri svojej tvorbe postupuje v súlade s platnou metodikou.

ŠkVP vypracuje škola v súlade s príslušným ŠVP a metodickým pokynom, ktorým sa určia podrobnosti o tvorbe vzdelávacieho programu. Tvorba ŠkVP je v kompetencií riaditeľa školy, ktorý zodpovedá nielen za jeho kvalitu ale aj za jeho realizáciu. Vzdelávací program musí zabezpečiť súlad s regionálnymi potrebami trhu práce, s rozvojovými potrebami regiónu a požiadavkami zamestnávateľov na regionálnej alebo miestnej úrovni.

Škola má možnosť požiadať zodpovedajúce vzdelávacie subjekty a objednať si vypracovanie svojho programu. Do projektovania ŠkVP sa môže zapojiť verejná a neštátna inštitúcie.

Pri tvorbe ŠkVP, najmä v oblasti OVP, sa musí zohľadňovať ich relevantnosť a opodstatnenosť k rozvojovým regionálnym programom, strategickým zámerom ekonomického, politického a spoločenského vývoja na národnej regionálnej alebo miestnej úrovni, ku kvalite obsahu vzdelávania, najmä odborného vzdelávania a prípravy a ústretovosť k potrebám a požiadavkám zamestnávateľskej sféry.

Hoci tvorba ŠkVP je v plnej kompetencií riaditeľa školy, konečné **schválenie ŠkVP** musí prebiehať aj na regionálnej úrovni zriaďovateľom v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov. Po schválení ŠkVP úradom samosprávneho kraja musí byť tento dokument **prístupný verejnosti na www stránkach školy**.

Školský vzdelávací program sa môže vypracovať ako štandardný na základe určených vyučovacích predmetov a jeho učebných osnov alebo ako modulový. Je

v kompetencii školy zväžiť, ktorý spôsob spracovania školských programov je pre ňu najvýhodnejší. Použitie modulovej štruktúry školských vzdelávacích programov je vhodné najmä vtedy pokiaľ škola chce ponúknuť individuálne vzdelávacie cesty žiakom, ponúknuť rôzne formy a možnosti vzdelávania v kontexte celoživotného vzdelávania.

Škola bude vypracovávať ŠkVP:

- a) v súlade s príslušným ŠVP a všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- b) komplexne, tzn. vymedzí všetky požadované kompetencie absolventa v danom študijnom odbore, vzdelávacie výstupy (výkonové štandardy) a obsah vzdelávania, didaktické postupy uplatňované pri realizácii vzdelávacieho procesu, personálne, materiálne a organizačné podmienky nevyhnutné k dosiahnutiu stanovených cieľov vzdelávania vrátane spolupráce so sociálnymi partnermi pri realizácii programu v dennej forme vzdelávania, ktorí budú v plnej miere podporovať autonómiu a rozhodovacie privilégia škôl,
- c) tak, aby bol prehľadný a poskytoval všetky potrebné informácie o vzdelávaní v danom odbore štúdia a aby umožňoval posúdiť súlad so ŠVP,
- d) tak, aby vytváral podmienky pre uznanie odborných kvalifikácií v danom povolání a tým aj uplatniteľnosť absolventov na trhu práce s dôrazom na daný región školy, ale aj na osobnostný rozvoj absolventov a ich pripravenosť celoživotne sa vzdelávať,
- e) tak, aby vytváral podmienky aj pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo dospelých ľudí.